

Lubuskie

Wojewódzki Urząd Pracy
w Zielonej Górze

RYNEK PRACY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W 2017 ROKU

Zielona Góra – kwiecień 2018

Wojewódzki Urząd Pracy
Obserwatorium Rynku Pracy

Rynek pracy
województwa lubuskiego
w 2017 roku

Zielona Góra, kwiecień 2018

Redakcja:

Wojewódzki Urząd Pracy

Obserwatorium Rynku Pracy

Ul. Wyspiańskiego 15

65-036 Zielona Góra

www.wupzielonagora.praca.gov.pl

e-mail: wup@wup.zgora.pl

S P I S T R E Ś C I

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ 1	
CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	5
1.1. Ludność	5
1.2. Edukacja	7
1.3. Gospodarka.....	8
1.4. Aktywność zawodowa ludności	10
1.5. Cudzoziemcy.....	11
ROZDZIAŁ 2	
STAN BEZROBOCIA REJESTROWANEGO	17
2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia	17
2.2. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia według powiatów .	18
2.3. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych według gmin	20
2.4. Bezrobocie w województwie lubuskim na tle kraju i innych województw	22
ROZDZIAŁ 3	
WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	24
3.1. Bezrobotne kobiety.....	24
3.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi i w mieście.....	28
3.3. Bezrobotni zasiłkobiorcy.....	32
3.4. Cudzoziemcy.....	33
ROZDZIAŁ 4	
STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	34
4.1. Bezrobotni według wieku	34
4.2. Bezrobotni według stażu pracy.....	34
4.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	35
ROZDZIAŁ 5	
BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI	36
5.1. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	36
5.2. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	37
5.3. Bezrobotni według grup zawodowych i specjalności	39
5.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego	43
ROZDZIAŁ 6	
ZGŁOSZENIA I ZWOLNIENIA Z PRACY ORAZ BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY	44
6.1. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn niedotyczących pracownika	44
6.2. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	45
6.3. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	46
6.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	47

ROZDZIAŁ 7	
KATEGORIE BEZROBOTNYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	50
7.1. Długotrwale bezrobotni.....	50
7.2. Bezrobotni do 30 i powyżej 50 roku życia.....	52
7.3. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko.....	54
7.4. Bezrobotni niepełnosprawni.....	56
ROZDZIAŁ 8	
AKTYWNE DZIAŁANIA URZĘDÓW PRACY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	57
8.1. Profile pomocy i indywidualne plany działania	58
8.2. Pośrednictwo pracy (w tym EURES).....	60
8.3. Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy	67
8.4. Staże.....	68
8.5. Zatrudnienie subsydiowane.....	70
8.6. Inne formy zatrudnienia subsydiowanego.....	76
8.7. Pozostałe formy	79
ROZDZIAŁ 9	
WYDATKI FUNDUSZU PRACY	81
PODSUMOWANIE	86
ANEKS STATYSTYCZNY	91

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła

WSTĘP

Analiza sytuacji na rynku pracy województwa lubuskiego w 2017 roku jest kolejnym rocznym opracowaniem przygotowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

Celem niniejszego opracowania jest zaprezentowanie stanu i struktury bezrobocia oraz charakterystycznych tendencji i zjawisk związanych z naszym regionem w 2017 r., stanowiących podstawę do określenia dalszych działań na rzecz łagodzenia jego skutków przez urzędy pracy, samorządy jak i partnerów działających na rynku pracy.

Opracowanie składa się z części opisowej oraz tabelarycznej.

W części opisowej przedstawiono krótką charakterystykę województwa lubuskiego, jak również omówiono zjawisko bezrobocia, jego rozmiary, strukturę i zmianę poziomu oraz zaprezentowano działania podejmowane przez urzędy pracy w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Część tabelaryczna jest uzupełnieniem części opisowej i składa się z aneksu statystycznego, prezentującego dane statystyczne m.in. według powiatów województwa lubuskiego.

Przy sporządzaniu opracowania opierano się przede wszystkim na danych zawartych w obowiązkowej sprawozdawczości o rynku pracy, której podstawą prawną jest ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1068 z późn.zm.).

Korzystano ponadto z informacji i opracowań Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Do obliczenia miar i wskaźników potrzebnych do przeprowadzenia niniejszej analizy wykorzystano literaturę z zakresu metod statystycznych.

ROZDZIAŁ 1

CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

1.1. Ludność

Województwo lubuskie (obok opolskiego) jest najmniejszym pod względem liczby ludności województwem w Polsce. Na koniec grudnia 2016 r. w lubuskim mieszkało 1.017,4 tys. osób¹, tj. o 0,7 tys. mniej niż w roku poprzednim (o 0,1%). Rok 2016 był czwartym z kolei, w którym odnotowano spadek ludności, po okresie względnej stabilizacji w latach 2010-2012. Spadek liczby ludności był spowodowany w dużej mierze odpływem migracyjnym ludności z województwa, ale także naturalnym ubytkiem. Ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały odnotowano w 10 z 14 powiatów naszego województwa. W 2016 r. w województwie lubuskim odnotowano ujemny przyrost naturalny wynoszący minus 221 osób. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął poziom minus 0,2‰. Województwo lubuskie od lat cechuje ujemne saldo migracji ludności na pobyt stały (liczba wymeldowań jest większa niż liczba zameldowań). W 2016 r. saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały wyniosło minus 831 osób. Największa ujemna wartość współczynnika salda migracji stałej wystąpiła w powiecie międzyrzeckim. W porównaniu z poprzednim rokiem zanotowano spadek natężenia zarówno emigracji wewnętrznych, jak i zewnętrznych. W przypadku tych drugich, w wyniku emigracji na stałe województwo w 2016 r. opuściło ok. 0,1 tys. osób. Kierunki migracji wewnętrznej i zagranicznej zasadniczo nie uległy zmianom. Najwięcej osób wyjechało do województw ościennych: wielkopolskiego (951 osób), dolnośląskiego (917) i zachodniopomorskiego (536). Głównym krajem emigracji zagranicznej były Niemcy (206 osób) oraz Wielka Brytania (94).

W 2016 r. w województwie lubuskim liczba mieszkańców miast spadła o 0,9 tys. osób i wyniosła 660,4 tys. Na wsi zanotowano wzrost o 0,2 tys. do 357,0 tys. osób. Tendencja taka utrzymuje się od 2000 r., a jej istotnym elementem jest zmiana salda migracji w miastach z dodatniego na ujemną. Wsie zyskują ludność nie tylko z powodu większej dzietności rodzin wiejskich, ale również poprzez odpływ ludności z miast. Spadek liczby mieszkańców wystąpił w 31 z 42 miast, największy był w mieście Nowa Sól (o 254 osoby) oraz w Żarach (o 239 osób). Ludności zamieszkującej w miastach najwięcej przybyło w Zielonej Górze (o 619 osób) oraz w Gorzowie Wielkopolskim (o 233 osoby). Wskaźnik urbanizacji w 2016 r. zmniejszył się o 0,1 p. proc. do 64,9% ale był wyższy niż przeciętna krajowa (60,2%). Wskaźnik urbanizacji obecnie

---

¹ Źródło: „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubuskim w 2016 r.” Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, lipiec 2017 r.

lokuje nasze województwo na czwartym miejscu w kraju, za województwami: zachodniopomorskim (68,5%), dolnośląskim (69,0%) i śląskim (77,0%).

Lubuskie cechuje równomiernie rozmieszczona i dobrze skomunikowana sieć małych i średnich miast. Biorąc pod uwagę rozmieszczenie terytorialne, najwięcej ludności mieszka w miastach na prawach powiatu, w Zielonej Górze – 139,3 tys. osób (13,7% ogółu ludności województwa) i w Gorzowie Wielkopolskim – 124,0 tys. osób (12,2%). Z powiatów ziemskich najliczniejszy jest powiat żarski – 97,8 tys. osób (9,6%) oraz powiaty nowosolski – 87,1 tys. osób i żagański – 80,6 tys. osób. Najmniej natomiast liczny powiat sulęciński zamieszkuje 35,4 tys. osób (3,5% ogółu ludności województwa). W 2016 r. zmniejszenie liczby ludności odnotowano w dziesięciu powiatach naszego województwa, przy czym największy spadek odnotowano w powiecie sulęcińskim (o 0,5%). Analiza zmian w rozmieszczeniu ludności wskazuje, że w województwie następuje koncentracja ludności w dwóch największych miastach, przy równoczesnej depopulacji obszarów peryferyjnych.

Wśród mieszkańców województwa lubuskiego odnotowano 522,3 tys. kobiet, które stanowiły 51,3% ogółu ludności województwa, oraz 495,1 tys. mężczyzn (48,7%). Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadających na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w kraju 107). W miastach na 100 mężczyzn przypadało statystycznie 109 kobiet, natomiast na wsi 100. Zmiana współczynnika feminizacji następuje wraz ze wzrostem wieku ludności. W młodszych grupach wieku notuje się niewielką przewagę mężczyzn. Natomiast w starszych dominują kobiety, a stała przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn występuje od 53 lat.

W porównaniu z innymi województwami, ludność lubuskiego jest demograficznie stosunkowo młoda, pomimo zwiększającego się corocznie wieku środkowego. W 2016 r. wiek środkowy statystycznego mieszkańca (mediana wieku) wyniósł 40,0 lat. Kobiety są starsze – ich wartość mediany to 41,5 lat, dla mężczyzn – 38,5 lat. Rezultatem niekorzystnych procesów demograficznych ostatnich kilkunastu lat jest znaczące zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży oraz wzrost liczby osób starszych. Wprawdzie w końcu 2016 r. liczba dzieci (0 – 14 lat) nieznacznie zwiększyła się w stosunku do 2015 r. o 0,1 tys. (154,0 tys. osób), ale jej udział (podobnie jak w 2015 r.) to 15,1% populacji. W przypadku osób starszych (65 lat i więcej) ich liczba w ciągu roku wzrosła o 7,2 tys. osób (157,6 tys. osób), a odsetek wzrósł do 15,5%. Na uwagę zasługuje fakt, że populacja osób starszych jest zbiorowością dynamiczną, która powiększa się każdego roku o kilka tysięcy osób. W 2010 r. na 100 osób młodych przypadało 57 seniorów, a w 2016 r. już 81. W województwie lubuskim zmniejsza się potencjał zasobów ludności w wieku produkcyjnym. Od 2010 r. wiek aktywności zawodowej osiągają coraz mniej liczne roczniki 18-latków co powoduje, że w 2016 r. odsetek ludności w wieku produkcyjnym obniżył się do 62,4% (w 2015 r. – 63,1%). Zmalał zarówno odsetek ludności w wieku mobilnym (od 18 do 44 lat) z 39,8% w 2015 r. do 39,5% w 2016 r. jak również odsetek ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym (powyżej 44 roku życia) z 23,3% w 2015 r. do 23,0% w 2016 r.

W 2016 r. 56,6% kobiet w województwie lubuskim była w wieku produkcyjnym, odsetek ten dla mężczyzn był wyższy i wynosił 68,5%. Wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej). W 2016 r. ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła 198,6 tys. osób i w ciągu roku zwiększyła się o 7,7 tys. (o 4,0%), a jej udział w ogólnej liczbie ludności wynosił 19,5% (w 2015 r. – 18,8%). W 2016 r. 26,2% kobiet w województwie lubuskim była w wieku poprodukcyjnym, odsetek mężczyzn był dwukrotnie niższy i wyniósł 12,5%. W wieku poprodukcyjnym było 21,1% populacji osób mieszkających w miastach i 16,6% populacji mieszkających na wsi. Na koniec 2016 r., w województwie lubuskim, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 60 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2015 r. – 58).

Obserwowana od lat 90-tych ub. wieku poprawa sytuacji w zakresie umieralności korzystnie wpływa na długość życia ludności naszego województwa. W 2016 r. przeciętne trwanie życia dla mężczyzn wynosiło 73 lata, a dla kobiet to 81,4 roku. W porównaniu z 1990 r. trwanie życia wydłużyło się o 7,8 roku dla mężczyzn i o 6,8 roku dla kobiet.

1.2. Edukacja

W województwie lubuskim w roku szkolnym 2016/2017 system kształcenia funkcjonował w oparciu o²:

- szkoły podstawowe – 339, do których uczęszczało 61.520 uczniów,
- gimnazja – 191, do których uczęszczało 27.507 uczniów,
- zasadnicze szkoły zawodowe – 56, do których uczęszczało 5.075 uczniów,
- licea ogólnokształcące – 94, do których uczęszczało 14.737 uczniów,
- technika – 60, do których uczęszczało 13.675 uczniów,
- szkoły artystyczne ogólnokształcące – 6, do których uczęszczało 472 uczniów,
- szkoły policealne – 54, do których uczęszczało 4.923 uczniów.

W roku akademickim 2015/2016 na terenie województwa w szkołach wyższych studiowało 13.716 osób³, w tym 7.597 kobiet (55,4% ogółu). Większość studentów uczyła się w trybie stacjonarnym (dziennym) – 9.108 osób (66,4%). W wyższych szkołach publicznych studiowało 13.291 osób, najwięcej na Uniwersytecie Zielonogórskim – 11.036 osób. W publicznych wyższych szkołach zawodowych studiowało 2.255 osób. W wyższych szkołach niepublicznych studiowało 425 osób.

W województwie lubuskim, w roku szkolnym 2016/2017, najwięcej uczniów kończących edukację (absolwentów) odnotowano w gimnazjach – 8.949 osób oraz w szkołach podstawowych – 8.661 osób. Na poziomie ponadgimnazjalnym, największą grupę absolwentów stanowili uczniowie liceów ogólnokształcących – 4.868 osób. Drugą pod względem liczebności

---

² Źródło: „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2016/2017”. Główny Urząd Statystyczny Warszawa, 2017 r.

³ Źródło: „Szkoły wyższe i ich finanse w 2016”. Główny Urząd Statystyczny Warszawa, 2017 r.

grupą absolwentów byli uczniowie techników – 2.987 osób. Znaczną ilość absolwentów odnotowano wśród uczniów kończących zasadnicze szkoły zawodowe – 1.611 osób. Świadectwo ukończenia szkoły policealnej otrzymało – 1.397 osób, a szkół artystycznych ogólnokształcących – 81 osób.

W województwie lubuskim, w roku akademickim 2016/2017, szkoły wyższe ukończyły 3.873 osoby, wśród których przeważały kobiety – 2.491 osób (64,3% ogółu absolwentów). Studia pierwszego stopnia ukończyło 2.379 osób, w tym studia pierwszego stopnia z tytułem licencjata ukończyło 1.610 osób a studia pierwszego stopnia z tytułem inżyniera ukończyło 769 osób. Studia drugiego stopnia ukończyły 1.494 osoby. W roku akademickim 2016/2017 3.183 osoby to absolwenci Uniwersytetu Zielonogórskiego, 568 osób to absolwenci publicznych wyższych szkół zawodowych a 122 osoby to absolwenci wyższych szkół niepublicznych. Większość absolwentów – 2.592 osoby (66,9%) studiowała w systemie stacjonarym.

1.3. Gospodarka

Lubuskie należy do regionów średnio uprzemysłowionych. Charakterystyczną cechą gospodarki województwa jest obecność zakładów przemysłowych różnej wielkości, wśród których dominują podmioty małe i średnie. W produkcji przemysłowej duże znaczenie mają: produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep; produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny; produkcja artykułów spożywczych. Znacząca jest też pozycja przedsiębiorstw produkujących papier i wyroby z papieru oraz produkujących wyroby z metalu.

W 2017 r. przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle (w cenach bieżących) wyniosły 34.846,0 mln zł⁴ i były (w cenach stałych) o 8,6% wyższe w stosunku do 2016 r. Wzrost sprzedaży odnotowano w 21 spośród 28 działów przemysłu. Spośród działów przemysłu o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej ogółem, wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana w przedsiębiorstwach zajmujących się m. in.: produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 15,9%), produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 11,1%), produkcją wyrobów z metali (o 7,9%), produkcją artykułów spożywczych (o 4,5%), produkcją papieru i wyrobów z papieru (o 1,2%). Niższa niż przed rokiem była sprzedaż w 7 działach przemysłu, przy czym największy spadek odnotowano w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,1%).

W województwie lubuskim wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była w 2017 r. o 6,4% (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,1% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,7%.

---

⁴ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego w grudniu 2017 r. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, styczeń 2018 r.

W 2017 r. przychody ze sprzedaży w budownictwie wynosiły 2.019,0 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza spadek w porównaniu do 2016 r. o 0,4%. W województwie lubuskim prawie całość sprzedaży w budownictwie realizowały jednostki sektora prywatnego. Produkcja budowlano-montażowa, stanowiąca przeszło połowę ogólnej wartości sprzedaży w budownictwie (1.115,8 mln zł), wzrosła w 2017 r. o 16,2%, przy czym wzrost odnotowano we wszystkich działach budownictwa. Największy wzrost produkcji budowlano-montażowej wystąpił w przedsiębiorstwach wykonujących głównie specjalistyczne roboty budowlane (o 48,8%). Jednostki zajmujące się wznoszeniem budynków zanotowały wzrost o 11,1%, a w przedsiębiorstwach zajmujących się w przeważającej części swojej działalności budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej wzrost wyniósł 4,1%.

Wydajność pracy w skali roku zwiększyła się w budownictwie o 1,4%, przy jednoczesnym zmniejszeniu przeciętnego zatrudnienia o 1,8% i wzroście o 9,6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto.

W okresie styczeń – grudzień 2017 r., w województwie lubuskim, sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 14,4% wyższym niż w 2016 r. Najistotniejszy wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m. in. w przedsiębiorstwach: prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 12,1%), prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 5,1%), prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 5,0%).

W 2017 r. sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych była wyższa o 6,2% niż przed rokiem. W jednostkach hurtowych sprzedaż hurtowa ukształtowała się na poziomie o 0,2% wyższym niż w 2016 r.

Według danych Urzędu Statystycznego w końcu grudnia 2017 r. w województwie, w rejestrze REGON zarejestrowanych było 112.910⁵ podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 1,0% więcej niż w analogicznym okresie 2016 r. W końcu grudnia 2017 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było:

- 77.695 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
- 35.215 osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Na koniec 2017 r. najwięcej podmiotów zarejestrowanych było w następujących sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności:

- handel; naprawa pojazdów samochodowych – 27.026, tj. 23,9% ogółu zarejestrowanych podmiotów,
- budownictwo – 15.040, tj. 13,3% ogółu,
- obsługa rynku nieruchomości – 11.135, tj. 9,9% ogółu,

---

⁵ Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego, grudzień 2017 r. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, 30.01.2018 r.

- przemysł – 9.560, tj. 8,5% ogółu,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 7.988, tj. 7,1% ogółu,
- pozostała działalność usługowa – 7.831, tj. 6,9% ogółu,
- transport i gospodarka magazynowa – 7.635, tj. 6,8% ogółu.

W okresie 12 miesięcy 2017 r., w województwie lubuskim, w 12 sekcjach PKD odnotowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych, przy czym największą dynamikę wzrostu odnotowano w sekcjach: „budownictwo” – o 6,3%, „ pozostała działalność usługowa” – o 5,1%, „informacja i komunikacja” – o 3,5%, „działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacja” – o 3,3%, „działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – o 2,5%, „obsługa rynku nieruchomości” – o 1,8%. Jednocześnie w 2017 r. w 4 sekcjach PKD odnotowano spadek liczby podmiotów gospodarczych, przy czym największą dynamikę spadku odnotowano w sekcji „edukacja” – o 4,6%.

1.4. Aktywność zawodowa ludności

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze, pozyskanymi w ramach Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)⁶ w województwie lubuskim, w IV kwartale 2017 r. odnotowano 443 tysiące osób aktywnych zawodowo (stanowiąc 55,3% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej) i 358 tysięcy osób biernych zawodowo. W porównaniu z IV kwartałem 2016 roku, liczba osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się 1 tys. osób (o 0,2%), podobnie populacja biernych zawodowo zmniejszyła się o 3 tys. osób (o 0,8%). Wśród aktywnych zawodowo populacja pracujących zwiększyła się o 1 tys. osób (428 tys.), spadła natomiast liczba bezrobotnych (o 3 tys. osób). W populacji aktywnych zawodowo, kobiety w liczbie 198 tysięcy osób stanowiły 44,7%, natomiast mieszkańcy wsi w liczbie 157 tysięcy osób stanowili 35,4% ogółu aktywnych zawodowo.

W naszym województwie, w IV kwartale 2017 roku, współczynnik aktywności zawodowej ludności ukształtował się na poziomie 55,3% i był wyraźnie wyższy wśród mężczyzn (63,5%) niż wśród kobiet (47,7%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wśród mieszkańców miast aktywność zawodowa (55,0%) była niższa niż wśród mieszkańców wsi (55,9%). W skali roku współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się nieznacznie, bo o 0,1 p. proc., przy czym dla mężczyzn wzrósł o 0,4 p. proc., a dla kobiet obniżył się o 0,3 p. proc. Wzrost wskaźnika odnotowano dla mieszkańców miast (o 0,6 p. proc.), natomiast spadek dla ludności wiejskiej (o 1,0 p. proc.). W IV kwartale 2017 r. największą aktywność zawodową wykazywały osoby w wieku od 35 do 44 lat (dla których odnotowano współczynnik aktywności

---

⁶ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubuskim w IV kw. 2017 r., Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, 30.03.2018 r.

zawodowej na poziomie 88,5%), od 45 do 54 lat (81,6%) oraz od 25 do 34 (78,5%). Najniższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (25,2%).

Pod względem poziomu wykształcenia, współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym – 79,7%. Był on również w miarę wysoki wśród osób z wyuczonym zawodem, tj. z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 61,9% oraz zasadniczym zawodowym – 58,8%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 17,9%.

W IV kwartale 2017 r., w zbiorowości aktywnych zawodowo, 428 tysięcy to osoby pracujące. Wśród osób pracujących, kobiety stanowiły 44,9% ogółu, natomiast pracujący mieszkańcy wsi stanowili 35,0% ogółu. W IV kwartale 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., liczba pracujących wzrosła o 1 tys. osób (o 0,2%). W charakterze pracowników najemnych pracowało 358 tys. osób, tj. 83,6% ogółu pracujących, odsetek osób pracujących na własny rachunek wyniósł 15,0%, a pomagający członkowie rodzin stanowili 1,4%.

Wskaźnik zatrudnienia kształtował się, w województwie lubuskim, w IV kwartale 2017 r. na poziomie 53,4% i w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. wzrósł o 0,4 punktu procentowego. Wzrost poziomu zatrudnienia odnotowano zarówno wśród kobiet - o 0,5 p. proc. (do 46,3%), jak i mężczyzn - o 0,6 p. proc. (do 61,4%). Uwzględniając miejsce zamieszkania, odsetek pracujących zwiększył się wśród ludności miejskiej – o 1,2 p. proc. (do 53,5%), natomiast zmalał wśród mieszkańców wsi – o 1,0 p. proc. (do 53,4%). Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku od 35 do 44 lat (86,5%) oraz od 25 do 34 lat (76,3%), najniższy wśród osób w wieku 55 lat i więcej (24,9%).

1.5. Cudzoziemcy

Z danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że stale rośnie liczba wydawanych przez wojewodów zezwoleń na pracę cudzoziemców oraz zarejestrowanych w urzędach pracy oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi.

Zezwolenia na pracę cudzoziemcowi wydawane jest przez wojewodę właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego bądź ze względu na siedzibę podmiotu, do którego cudzoziemiec jest delegowany. Zezwolenie jest wydawane na pisemnym druku na okres nie dłuższy niż trzy lata, z możliwością przedłużenia w określonych przypadkach.

W 2017 roku do Wojewody Lubuskiego wpłynęło 8.903 wnioski o wydanie zezwolenia na pracę, z czego wydano 7.452 zezwolenia.

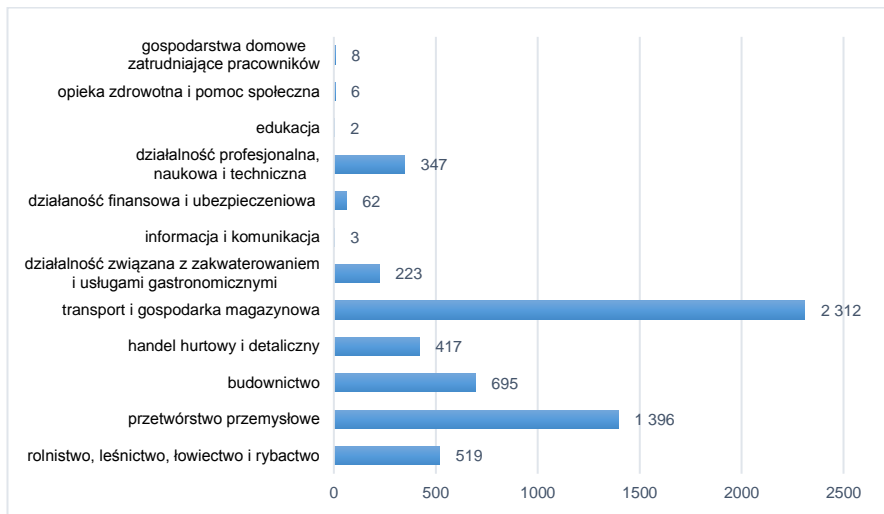
Zezwolenia na pracę dla cudzoziemców według obywatelstwa

Obywatelstwo	Liczba wniosków o wydanie zezwolenia na pracę	Liczba wydanych zezwoleń na pracę	Liczba wniosków o wydanie zezwolenia na pracę	Liczba wydanych zezwoleń na pracę
	I półrocze		II półrocze	
Armenia	-	-	2	1
Australia	-	-	1	1
Azerbejdżan	1	0	-	-
Bangladesz	23	5	5	20
Białoruś	63	45	101	93
Bośnia i Hercegowina	3	2	81	47
Brazylia	0	2	6	2
Chiny	21	16	25	14
Czarnogóra	3	1	-	-
Egipt	6	0	1	6
Filipiny	5	6	1	1
Gruzja	12	12	53	26
Indie	15	33	83	57
Indonezja	2	2	2	2
Iran	1	0	1	1
Japonia	-	-	1	0
Kanada	0	1	2	0
Kazachstan	5	1	4	2
Kirgistan	1	1	-	-
Kosowo	11	9	21	10
Macedonia	1	0	0	1
Mołdawia	44	43	39	40
Nepal	78	97	217	100
Pakistan	1	0	2	2
Rosja	15	10	15	9
Serbia	6	5	20	8
Sri Lanka	-	-	1	1
Stany Zjednoczone	3	1	6	5
Syria	-	-	2	0
Tadżykistan	1	0	1	1
Tajlandia	0	1	2	2
Tajwan	1	1	-	-
Tunezja	-	-	4	0
Turcja	13	10	15	7
Ukraina	3.280	3.013	4.473	3.635
Uzbekistan	7	0	4	7
Wietnam	-	-	89	33
Wybrzeże Kości Słoniowej	1	1	-	-
Razem	3.623	3.318	5.280	4.134

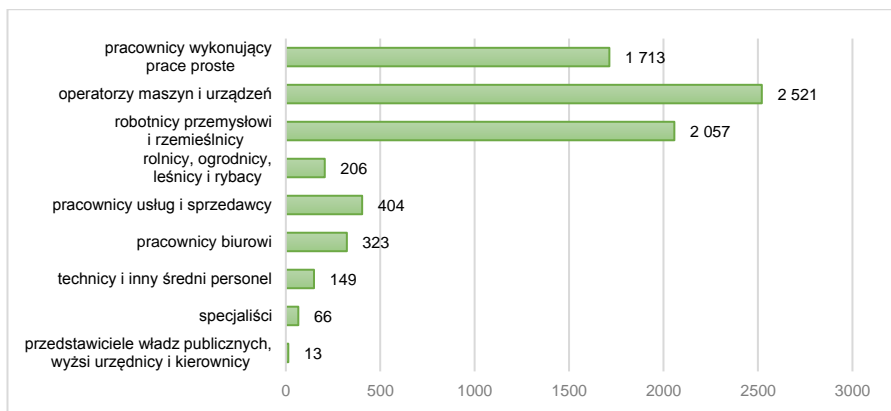
Najwięcej zezwoleń na pracę wydano dla obywateli Ukrainy – 6.648.

Zezwolenia na pracę dla cudzoziemców według wybranych sekcji PKD

Najczęściej zezwolenia na pracę były wydawane w sekcji transport i gospodarka magazynowa – 2.312 (w tym 2.199 dla obywateli Ukrainy) oraz w sekcji przetwórstwo przemysłowe 1.396 (w tym 1.089 obywateli Ukrainy).

Zezwolenia na pracę dla cudzoziemców według grup zawodów

Najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi, w których wydano zezwolenia byli operatorzy maszyn i urządzeń – 2.521 (w tym 2.320 obywatele Ukrainy), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 2.057 (w tym 1.678 obywatele Ukrainy) oraz pracownicy wykonujący prace proste – 1.713 (1.590 obywatele Ukrainy).

Legalne zatrudnienie cudzoziemców opiera się także na uproszczonej procedurze, która pozwala wykonywać pracę przez okres 6 miesięcy w okresie 12 miesięcy następujących po sobie bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy przyjmowane są przez powiatowe urzędy pracy.

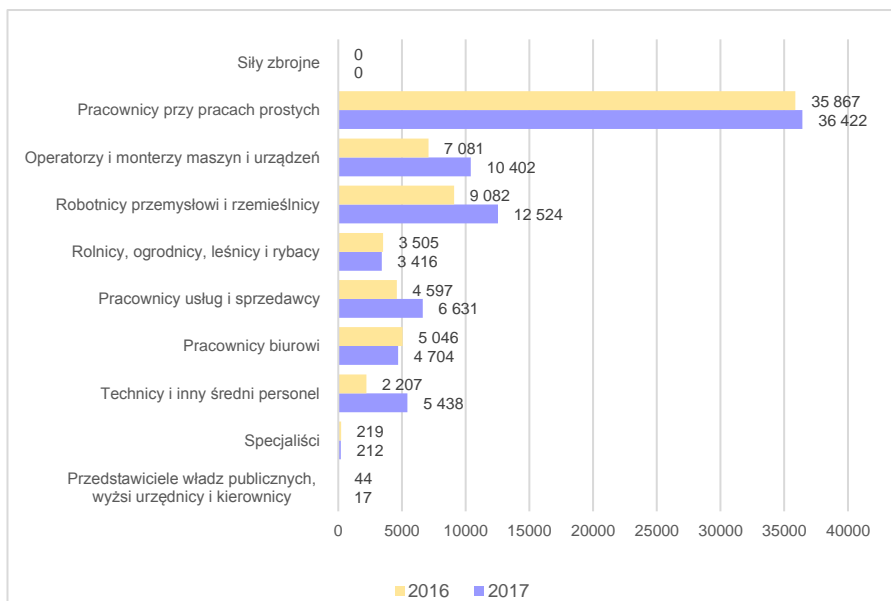
W 2017 roku w województwie lubuskim przyjęto 79.766 oświadczeń. W porównaniu do 2016 roku nastąpił wzrost o 12.118.

Liczba oświadczeń według obywatelstwa zarejestrowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie lubuskim w roku 2017

Obywatelstwo	2016 rok	2017 rok
Białoruś	750	1.695
Rosja	293	379
Ukraina	65.741	75.799
Mołdawia	517	931
Gruzja	149	661
Armenia	198	301
Razem	67.648	79.766

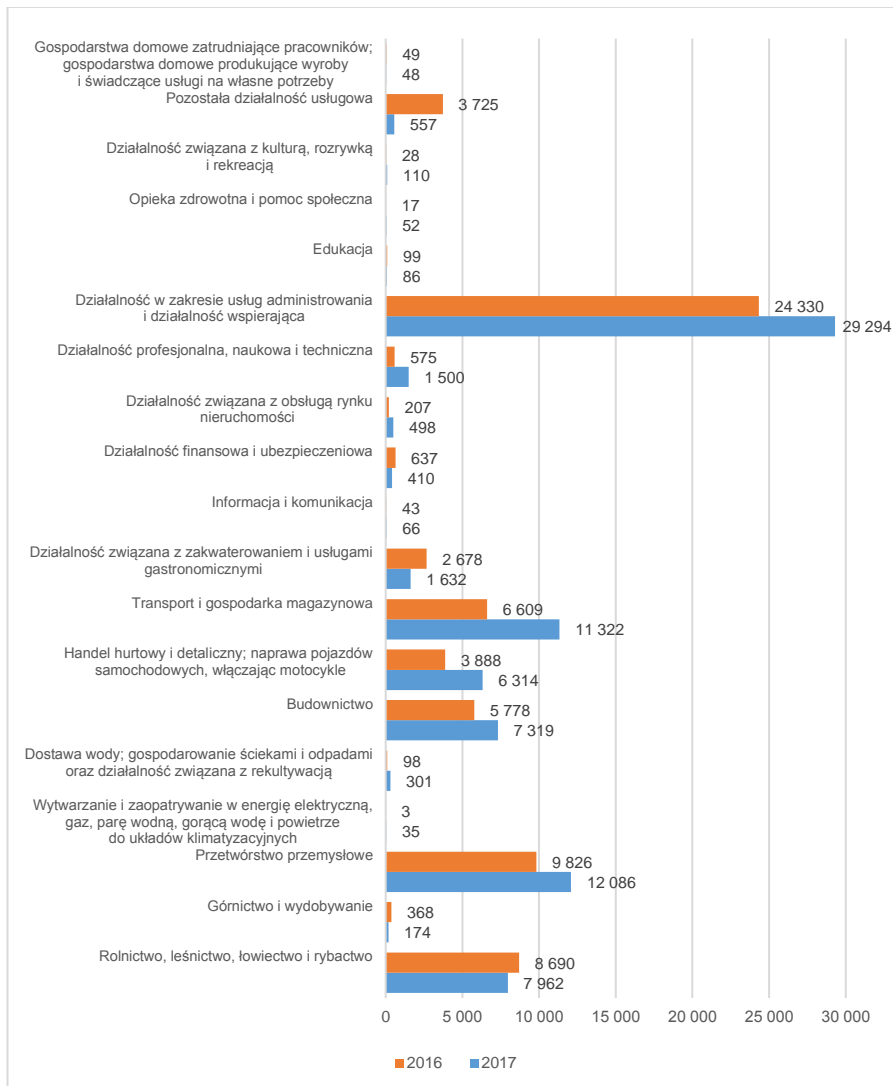
Najwięcej oświadczeń wydano dla obywateli Ukrainy 75.799, które stanowiły 95,0% ogółu oświadczeń wydanych przez pup w województwie lubuskim. Drugą grupę stanowią obywatele Białorusi – 1.695 (2,1% ogółu).

Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi według grup zawodów

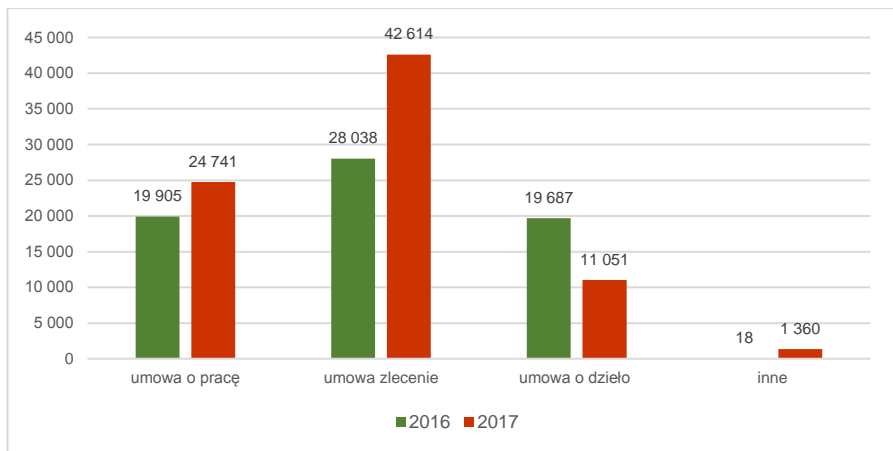
W okresie całego 2017 roku najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi, w których wydawano oświadczenia byli pracownicy przy pracach prostych (36.422), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (12.524) oraz operatorzy maszyn i urządzeń (10.402).

Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi według wybranych sekcji PKD.

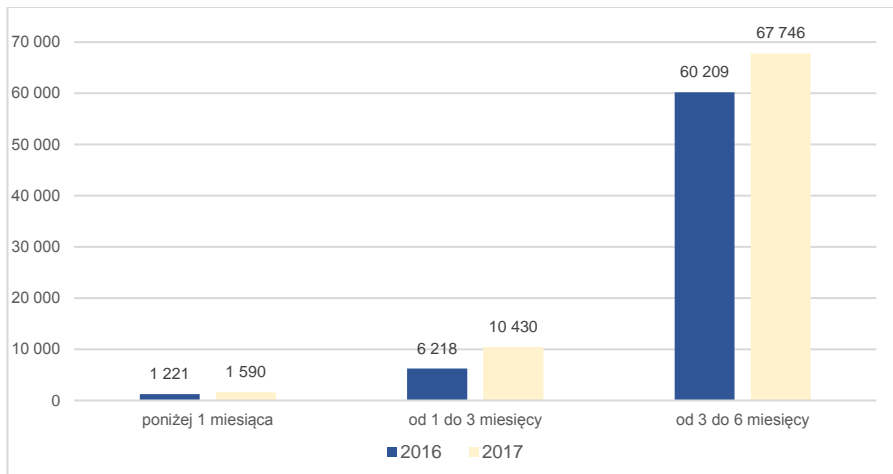
W 2017 roku najwięcej oświadczeń zostało wydanych w sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 29.294 oraz w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 12.086.

Rodzaj umowy na jaki wystawiono oświadczenie przedstawia poniższy wykres.

Od stycznia do grudnia 2017 roku w województwie lubuskim oświadczenia były wydawane w związku z umową zleceniem – 42.614 oraz umową o pracę – 24.741.

Okres czasu na jaki wystawiono oświadczenie przedstawia poniższy wykres.

W 2017 roku prawie 85,0% oświadczeń wydano na okres od 3 do 6 miesięcy, natomiast najmniej na czas poniżej 1 miesiąca.

ROZDZIAŁ 2

STAN BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia

W końcu grudnia 2017 r. w województwie lubuskim zarejestrowanych było 24.605 osób. W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 7.762 osób, tj. o 24,0%.

Od stycznia do grudnia 2017 r. w województwie lubuskim zarejestrowano 58.042 nowych bezrobotnych, o 9.306 osób mniej niż w analogicznym okresie 2016 r. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych były osoby:

- poprzednio pracujące – 49.288,
- kobiety – 29.349,
- zamieszkałe na wsi – 22.123,
- do 30 roku życia – 22.084,
- bez kwalifikacji zawodowych – 17.632,
- długotrwale bezrobotne – 15.633,
- bez doświadczenia zawodowego – 12.575,
- powyżej 50 roku życia – 11.939,
- dotychczas niepracujące – 7.938,
- niepełnosprawne – 4.816,
- do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły – 4.288.

W poszczególnych powiatach liczba nowych rejestracji bezrobotnych wynosiła:

Wyszczególnienie	Napływ do bezrobocia
Gorzów Wlkp. grodzki	6.096
Gorzów Wlkp. ziemski	3.173
Krosno Odrz.	3.808
Międzyrzecz	4.253
Nowa Sól	5.994
Słubice	1.693
Strzelce Krajeńskie	5.041
Sulęcín	1.883
Świebódzin	2.870
Wschowa	2.195
Zielona Góra grodzki	6.244
Zielona Góra ziemski	3.789
Żagań	5.553
Żary	5.450
Razem	58.042

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2017 r. wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w przypadku trzech miesięcy (styczeń, wrzesień i grudzień), w pozostałych miesiącach miał miejsce spadek liczby bezrobotnych.

W ciągu dwunastu miesięcy 2017 r. wyrejestrowanych zostało 65.804 bezrobotnych, o 8.525 mniej niż w analogicznym okresie 2016 r.

Największą liczbę bezrobotnych wyrejestrowano z następujących przyczyn:

- podjęcia pracy – 30.536 osób,
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 13.821 osób,
- podjęcie pracy subsydiowanej – 7.152 osoby,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 5.371 osób,
- rozpoczęcia stażu – 4.965 osób,
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI – 2.515 osób,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej – 1.931 osób,
- rozpoczęcia szkolenia – 691 osób.

W poszczególnych powiatach liczba wyłączeń z ewidencji wynosiła:

Wyszczególnienie	Odpływ z bezrobocia
Gorzów Wlkp. grodzki	6.818
Gorzów Wlkp. ziemski	3.717
Krosno Odrz.	4.300
Międzyrzecz	4.705
Nowa Sól	7.083
Słubice	1.863
Strzelce Krajeńskie	5.690
Sulęcín	2.197
Świebodzin	3.395
Wschowa	2.452
Zielona Góra grodzki	6.970
Zielona Góra ziemski	4.326
Żagań	6.214
Żary	6.074
Razem	65.804

2.2. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia według powiatów

Bezrobocie w województwie lubuskim jest zróżnicowane w poszczególnych powiatach. Ta niejednorodność jest wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i różnego stopnia zaawansowania procesów restrukturyzacyjnych.

Na przestrzeni 12 miesięcy 2017 r. we wszystkich powiatach województwa lubuskiego odnotowano spadek bezrobocia. Największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w powiatach: gorzowskim (grodzkim) – 32,4%, gorzowskim (ziemskim) – 31,1% oraz świebodzińskim – 29,2%.

Stopa bezrobocia na Ziemi Lubuskiej na koniec grudnia 2017 r. kształtowała się na poziomie 6,6% (w grudniu 2016 r. – 8,6%) i pod względem jej wysokości znaleźliśmy się na siódmym miejscu. W Polsce stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 6,6% (w grudniu 2016 r. – 8,2%).

Na koniec grudnia 2017 r. najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: międzyrzeckim – 12,9%, krośnieński – 11,5% oraz strzelecko-drezdeneckim i żagańskim – po 11,4%. Najniższą stopą bezrobocia wyróżniały się powiaty: gorzowski (grodzki) – 2,6%, słubickim – 3,1%, zielonogórski (grodzki) – 3,4%.

W poszczególnych powiatach dynamikę bezrobocia⁷ przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia [%] (XII 2017)	Liczba bezrobotnych grudzień 2017 r.	Wzrost/ spadek(-) w 2017 r.	Wzrost/ spadek(-) (XII 2017 r./ XII 2016 r.) [%]
Gorzów Wlkp. grodzki	2,6%	1.508	-722	-32,4%
Gorzów Wlkp. ziemski	4,8%	1.207	-544	-31,1%
Krosno Odrzańskie	11,5%	1.938	-492	-20,2%
Międzyrzecz	12,9%	2.688	-452	-14,4%
Nowa Sól	10,5%	2.909	-1.089	-27,2%
Słubice	3,1%	511	-170	-25,0%
Strzelce Krajeńskie	11,4%	1.980	-649	-24,7%
Sulęcín	7,0%	788	-314	-28,5%
Świebodzin	5,4%	1.273	-525	-29,2%
Wschowa	9,2%	1.228	-257	-17,3%
Zielona Góra grodzki	3,4%	2.268	-726	-24,2%
Zielona Góra ziemski	7,0%	1.788	-537	-23,1%
Żagań	11,4%	2.398	-661	-21,6%
Żary	6,3%	2.121	-624	-22,7%
Razem	6,6%	24.605	-7.762	-24,0%

Rozpiętość przedziału wielkości wskaźnika stopy bezrobocia, tj. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia, w powiatach wynosiła w końcu 2017 r. 10,3 punktu procentowego (gorzowski (grodzki) – 2,6%, międzyrzecki – 12,9%).

Stopę bezrobocia poniżej wskaźnika obliczonego dla województwa (6,6%) odnotowano w sześciu powiatach: gorzowskim (grodzkim) – 2,6%, słubickim – 3,1%,

⁷ Wskaźnik dynamiki bezrobocia liczymy dzieląc wielkość bezrobocia w okresie badanym przez wielkość z okresu przyjętego jako podstawę porównań. Źródło: Leksykon rynku pracy, pod red. Z. Sadowskiego, W-wa 1997 r.

zielonogórski (grodzki) – 3,4%, gorzowskim (ziemskim) – 4,8%, świebodzińskim – 5,4%, żarskim – 6,3%. W pozostałych powiatach stopa bezrobocia przekroczyła wartość średniej wojewódzkiej.

W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich powiatach, największy w powiecie nowosolskim (o 4,0 punkty procentowe), strzelecko-drezdeneckim (o 3,8 p.p.) oraz żagańskim (o 3,2 p.p.). Najmniejszy spadek nastąpił w powiecie gorzowskim (grodzkim) i zielonogórskim (grodzkim) – o 1,3 p.p.

2.3. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych według gmin

Na obszarze województwa lubuskiego wyodrębniono 82 gminy, w tym: 9 gmin miejskich (2 gminy na prawach powiatu), 34 gminy miejsko-wiejskie oraz 39 gmin wiejskich.

W omawianym 2017 r. sytuacja pod względem bezrobocia w poszczególnych gminach miała charakter zróżnicowany, zależała w dużej mierze od specyfiki lokalnego rynku pracy. W omawianym okresie odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubuskim o 24,0%.

Wielkość bezrobocia, według podziału na gminy województwa lubuskiego, przedstawia poniższa tabela:

Jednostka organizacyjna	Nazwa	Liczba bezrobotnych		Wzrost/ spadek (-) (XII 2017 r. / XII 2016 r.) [%]
		XII 2016 r.	XII 2017 r.	
g.	Bogdaniec	131	65	-50,4%
g.	Deszczno	170	121	-28,8%
g.	Kłodawa	117	101	-13,7%
m.	Kostrzyn	265	186	-29,8%
g.	Lubiszyn	189	163	-13,8%
g.	Santok	230	184	-20,0%
gm.	Witnica	649	387	-40,4%
m.	Gorzów Wielkopolski	2.230	1.508	-32,4%
g.	Bledzew	328	262	-20,1%
gm.	Międzyrzecz	1.210	1.066	-11,9%
g.	Przytoczna	370	298	-19,5%
g.	Pszczew	226	199	-11,9%
gm.	Skwierzyna	698	614	-12,0%
gm.	Trzciel	308	249	-19,2%
gm.	Cybinka	135	102	-24,4%
g.	Górzycza	69	54	-21,7%
gm.	Ośno Lubuskie	103	70	-32,0%
gm.	Rzepin	153	102	-33,3%
gm.	Słubice	221	183	-17,2%
gm.	Dobiegniew	526	477	-9,3%

gm.	Drezdenko	947	670	-29,3%
g.	Stare Kurowo	221	167	-24,4%
gm.	Strzelce Krajeńskie	778	538	-30,8%
g.	Zwierzyn	157	128	-18,5%
g.	Krzeszyce	128	108	-15,6%
gm.	Lubniewice	113	77	-31,9%
g	Słońsk	106	88	-17,0%
gm.	Sulęcín	477	330	-30,8%
gm.	Torzým	278	185	-33,5%
g.	Bobrowice	108	89	-17,6%
g.	Bytnica	90	75	-16,7%
g.	Dąbie	213	173	-18,8%
g	Gubin	496	371	-25,2%
m.	Gubin	883	671	-24,0%
gm.	Krosno Odrzańskie	532	477	-10,3%
g.	Maszewo	108	82	-24,1%
gm.	Bytom Odrzański	193	137	-29,0%
g.	Kolsko	149	139	-6,7%
gm.	Kozuchów	1.022	727	-28,9%
g	Nowa Sól	332	256	-22,9%
m.	Nowa Sól	1.504	1.082	-28,1%
gm.	Nowe Miasteczko	290	209	-27,9%
gm.	Otyń	288	210	-27,1%
g.	Siedlisko	220	149	-32,3%
g.	Lubrza	147	100	-32,0%
g.	Łągów	227	160	-29,5%
g.	Skąpe	167	131	-21,6%
g.	Szczaniec	123	90	-26,8%
gm.	Świebodzin	986	694	-29,6%
gm.	Zbąszynek	148	98	-33,8%
gm.	Sława	429	340	-20,7%
gm.	Szlichtyngowa	224	182	-18,8%
gm.	Wschowa	832	706	-15,1%
gm.	Babimost	119	89	-25,2%
g.	Bojadła	136	92	-32,4%
gm.	Czerwieńsk	323	256	-20,7%
gm.	Kargowa	201	135	-32,8%
gm.	Nowogród Bobrzański	344	310	-9,9%
gm.	Sulechów	777	561	-27,8%
g.	Świdnica	169	133	-21,3%
g.	Trzebiechów	119	102	-14,3%
g.	Zabór	137	110	-19,7%

m.	Zielona Góra	2.994	2.268	-24,2%
g.	Brzeźnica	165	107	-35,2%
m.	Gozdnica	113	87	-23,0%
gm.	Łłowa	272	180	-33,8%
gm.	Małomice	264	228	-13,6%
g.	Niegosławice	270	231	-14,4%
gm.	Szprotawa	934	776	-16,9%
g.	Wymiarki	116	80	-31,0%
g.	Żagań	256	178	-30,5%
m.	Żagań	669	531	-20,6%
g.	Brody	210	172	-18,1%
gm.	Jasień	327	271	-17,1%
g.	Lipinki Łużyckie	81	61	-24,7%
gm.	Lubsko	862	745	-13,6%
m.	Łęknica	38	35	-7,9%
g.	Przewóz	85	65	-23,5%
g.	Trzebiel	118	93	-21,2%
g.	Tuplice	162	101	-37,7%
g.	Żary	232	153	-34,1%
m.	Żary	630	425	-32,5%

Do gmin o bardzo dużym spadku zarejestrowanych bezrobotnych możemy zaliczyć: gminę Bogdaniec (spadek o 50,4%), gminę Witnica (spadek o 40,4%), gminę Tuplice (spadek o 37,7%).

2.4. Bezrobocie w województwie lubuskim na tle kraju i innych województw

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w Polsce w końcu grudnia 2017 r. wyniosła 1.081,7 tys. osób. Na przestrzeni roku bezrobocie w kraju zmniejszyło się o 253,4 tys. osób, tj. o 19,0%. W województwie lubuskim, w okresie dwunastu miesięcy 2017 r., liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 24,0%. Pod względem ilości zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy, na koniec grudnia 2017 r., przodują wielkie województwa: mazowieckie (154,1 tys. osób), śląskie (94,7 tys. osób), podkarpackie (91,0 tys. osób). Lubuskie znajdowało się na pierwszym miejscu wśród województw o najniższej liczbie bezrobotnych. Stopa bezrobocia w kraju w końcu grudnia 2017 r. wyniosła 6,6% (w grudniu 2016 r. – 8,2%).

Liczbę bezrobotnych, na koniec grudnia 2016 i 2017 r., oraz stopę bezrobocia w poszczególnych województwach przedstawia poniższa tabela:

Województwo	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych		Stopa bezrobocia
	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.	(31.12.2017 r.)
POLSKA	1.335.155	1.081.746	6,6%
dolnośląskie	85.984	68.813	5,7%
kujawsko-pomorskie	98.522	81.543	10,0%
lubelskie	95.596	81.221	8,8%
lubuskie	32.367	24.605	6,6%
łódzkie	91.041	72.662	6,8%
małopolskie	96.531	79.430	5,4%
mazowieckie	188.910	154.068	5,6%
opolskie	32.419	26.066	7,2%
podkarpackie	107.567	90.972	9,7%
podlaskie	48.361	39.997	8,5%
pomorskie	64.132	49.653	5,5%
śląskie	119.981	94.687	5,2%
świętokrzyskie	57.126	46.570	8,8%
warmińsko-mazurskie	73.079	60.003	11,7%
wielkopolskie	77.697	58.857	3,7%
zachodniopomorskie	65.842	52.599	8,7%

W województwie lubuskim w tym okresie nastąpił spadek stopy bezrobocia o 2,0 punktu procentowego. Na koniec grudnia 2017 r. wskaźnik natężenia bezrobocia dla województwa lubuskiego był równy wskaźnikowi krajowemu.

Najwyższa stopa bezrobocia występowała w województwach:

- warmińsko-mazurskim – 11,7%;
- kujawsko-pomorskim – 10,0%;
- podkarpackim – 9,7%
- lubelskim i świętokrzyskim – 8,8%;
- zachodniopomorskim – 8,7%.

Najniższą stopą bezrobocia charakteryzowały się województwa:

- wielkopolskie – 3,7%;
- śląskie – 5,2%;
- małopolskie – 5,4%,
- pomorskie – 5,5%;
- mazowieckie – 5,6%.

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w omawianym okresie miał miejsce we wszystkich województwach, największy w województwie: wielkopolskim (24,2%), lubuskim (24,0%), pomorskim (22,6%).

Stopę bezrobocia równą lub poniżej średniej krajowej odnotowano w siedmiu województwach: dolnośląskim, lubuskim, małopolskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim, wielkopolskim.

ROZDZIAŁ 3

WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. Bezrobotne kobiety

Na koniec 2017 r. na 24.605 bezrobotnych liczba kobiet wynosiła 14.494, co stanowiło 58,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 3.806 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 2,5 punktu procentowego. Prawo do zasiłku posiadało 2.789 bezrobotnych kobiet.

Wśród bezrobotnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2017 r.:

- 12.431 (85,8% ogółu bezrobotnych kobiet) – to kobiety poprzednio pracujące, w tym 739 (odpowiednio 5,1%) – to kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- 2.063 (14,2%) – to kobiety dotychczas niepracujące.

Liczbę bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, na koniec grudnia 2017 r., przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Liczba bezrobotnych kobiet grudzień 2017 r.	Wzrost/ spadek (-) w 2017 r.	Wzrost/spadek (-) (XII 2017 r. /XII 2016 r.) [%]
Gorzów Wlkp. grodzki	848	-399	-32,0%
Gorzów Wlkp. ziemski	734	-237	-24,4%
Krosno Odrzańskie	1.146	-219	-16,0%
Międzyrzecz	1.523	-198	-11,5%
Nowa Sól	1.791	-575	-24,3%
Stubice	256	-52	-16,9%
Strzelce Krajeńskie	1.229	-328	-21,1%
Sulęcín	398	-133	-25,0%
Świebodzin	742	-251	-25,3%
Wschowa	770	-79	-9,3%
Zielona Góra grodzki	1.292	-392	-23,3%
Zielona Góra ziemski	1.076	-293	-21,4%
Żagań	1.474	-329	-18,2%
Żary	1.215	-321	-20,9%
Razem	14.494	-3.806	-20,8%

Na przestrzeni 12 miesięcy 2017 r. we wszystkich powiatach województwa lubuskiego odnotowano spadek bezrobocia wśród kobiet. Największy spadek miał miejsce w powiatach: gorzowskim (grodzkim) – 32,0%, świebodzińskim – 25,3% oraz sulęcińskim – 25,0%.

Spadek liczby bezrobotnych w odniesieniu do kobiet odnotowano we wszystkich powiatach, z czego największy w powiecie nowosolskim (spadek o 575 osób), gorzowskim grodzkim (spadek o 399 osób) oraz zielonogórskim grodzkim (spadek o 392 osoby).

W 2017 r. w urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowało się 29.349 kobiet (50,6% napływu). Poziom rejestracji w omawianym roku, w stosunku do 2016 r. był niższy o 3.811 osób (wzrost udziału procentowego do napływu ogółem o 1,4 p. proc.).

Z rejestrów bezrobotnych wyłączono w 2017 r. 33.155 bezrobotnych kobiet (50,4% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych). Poziom „odpływu” bezrobotnych kobiet w omawianym roku, w stosunku do 2016 r., był niższy o 2.968 osób.

„Napływ” i „odpływ” bezrobotnych kobiet w 2017 r., w poszczególnych powiatach przedstawia poniższe zestawienie:

Powiaty	Bezrobotne kobiety		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych kobiet
	nowo zarejestrowani „napływ”	wyrejestrowani „odpływ”	
Gorzów Wlkp. (grodzki)	2.994	3.393	-399
Gorzów Wlkp. (ziemski)	1.581	1.818	-237
Krosno Odrzańskie	1.917	2.136	-219
Międzyrzecz	2.010	2.208	-198
Nowa Sól	3.126	3.701	-575
Stubice	781	833	-52
Strzelce Krajeńskie	2.669	2.997	-328
Sulęcín	857	990	-133
Świebodzin	1.396	1.647	-251
Wschowa	1.061	1.140	-79
Zielona Góra (grodzki)	3.318	3.710	-392
Zielona Góra (ziemski)	1.859	2.152	-293
Żagań	2.948	3.277	-329
Żary	2.832	3.153	-321
Woj. lubuskie	29.349	33.155	-3.806

Z tytułu podjęcia pracy wyrejestrowano 15.850 kobiet – 47,8% ogółu wyrejestrowanych kobiet (w 2016 r. 51,0%).

Pozostałe główne przyczyny wyłączeń bezrobotnych kobiet z ewidencji urzędów pracy to:

- nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 5.117 kobiet (15,4% ogółu odpływu),
- rozpoczęcie stażu – 3.450 kobiet (odpowiednio 10,4%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 3.657 kobiet (10,1%),
- rozpoczęcie prac społecznie użytecznych – 897 kobiet (2,7%).

W analizowanym okresie 2017 r. najwięcej bezrobotnych kobiet odnotowano w wieku od 25 do 34 lat (35,1%), oraz od 35 do 44 lat (24,8%). W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano wśród bezrobotnych kobiet spadek w pięciu grupach wiekowych, największy w grupach: 60 lat i więcej (o 100,0%), 18 – 24 lata (o 23,3%) oraz 55 – 59 lat (o 23,1%).

Strukturę bezrobotnych kobiet według wieku przedstawia poniższa tabela:

Grupy wiekowe	Bezrobotne kobiety		Bezrobotne kobiety		Wzrost/spadek (XII 2017 r./XII 2016 r.) [%]
	grudzień 2016 r.		grudzień 2017 r.		
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
18 – 24 lata	2.592	14,1%	1.988	13,8%	-23,3%
25 – 34 lata	6.122	33,5%	5.094	35,1%	-16,8%
35 – 44 lata	4.257	23,3%	3.597	24,8%	-15,5%
45 – 54 lata	2.985	16,3%	2.318	16,0%	-22,3%
55 – 59 lat	1.947	10,6%	1.497	10,3%	-23,1%
60 lat i więcej	397	2,2%	0	0,0%	-100,0%
Ogółem	18.300	100,0%	14.494	100,0%	-20,8%

Jeżeli chodzi o strukturę według poziomu wykształcenia, to najwięcej było kobiet posiadających wykształcenie gimnazjalne i poniżej (26,2%), oraz zasadnicze zawodowe (24,5%). W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. dynamikę spadku odnotowano wśród bezrobotnych kobiet we wszystkich kategoriach, największą w grupach z wykształceniem: wyższym (o 21,7%), policealnym i średnim zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej (21,3%).

Strukturę bezrobotnych kobiet według wykształcenia, przedstawia poniższa tabela:

Wykształcenie	Bezrobotne kobiety		Bezrobotne kobiety		Wzrost/spadek (XII 2017r./XII 2016 r.) [%]
	grudzień 2016 r.		grudzień 2017 r.		
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
Wyższe	2.327	12,7%	1.823	12,6%	-21,7%
Policealne i średnie zawodowe	4.422	24,2%	3.480	24,0%	-21,3%
Średnie ogólnokształcące	2.221	12,1%	1.835	12,7%	-17,4%
Zasadnicze zawodowe	4.505	24,6%	3.559	24,5%	-21,0%
Gimnazjalne i poniżej	4.825	26,4%	3.797	26,2%	-21,3%
Ogółem	18.300	100,0%	14.494	100,0%	-20,8%

Pod względem stażu pracy, na koniec 2017 r., przeważała grupa bezrobotnych kobiet o stażu pracy od 1 do 5 lat (26,5%). Największy spadek w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano w kategorii bezrobotnych kobiet 30 i więcej lat stażu pracy (o 38,8%).

Strukturę bezrobotnych kobiet, według stażu pracy, przedstawia poniższa tabela:

Staż pracy	Bezrobotne kobiety grudzień 2016 r.		Bezrobotne kobiety grudzień 2017 r.		Wzrost/spadek (XII 2017 r./XII 2016 r.) [%]
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
do 1 roku	3.197	17,5%	2.689	18,6%	-15,9%
1 – 5 lat	4.564	24,9%	3.844	26,5%	-15,8%
5 – 10 lat	2.955	16,2%	2.401	16,6%	-18,7%
10 – 20 lat	2.845	15,5%	2.216	15,3%	-22,1%
20 – 30 lat	1.536	8,4%	974	6,7%	-36,6%
30 i więcej lat	502	2,7%	307	2,1%	-38,8%
bez stażu	2.701	14,8%	2.063	14,2%	-23,6%
Ogółem	18.300	100,0%	14.494	100,0%	-20,8%

Na koniec 2017 r. 35,2% bezrobotnych kobiet pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (na koniec 2016 r. – 36,4%). W okresie dwunastu miesięcy 2017 r., największą dynamikę spadkową odnotowano w grupie 12-24 miesięcy czasu bez pracy (o 24,7%).

Strukturę bezrobotnych kobiet, według czasu pozostawania bez pracy, przedstawia poniższa tabela:

Czas pozostawania bez pracy	Bezrobotne kobiety grudzień 2016 r.		Bezrobotne kobiety grudzień 2017 r.		Wzrost/spadek (XII 2017 r./XII 2016 r.) [%]
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
do 1 miesiąca	1.966	10,8%	1.536	10,6%	-21,9%
1 – 3 miesiące	3.624	19,8%	2.855	19,7%	-21,2%
3 – 6 miesięcy	2.934	16,0%	2.285	15,7%	-22,1%
6 – 12 miesięcy	3.106	17,0%	2.720	18,8%	-12,4%
12 – 24 miesiące	3.137	17,1%	2.361	16,3%	-24,7%
powyżej 24 miesięcy	3.533	19,3%	2.737	18,9%	-22,5%
Ogółem	18.300	100,0%	14.494	100,0%	-20,8%

Na koniec 2017 r., w województwie lubuskim, odnotowano 4.461 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, stanowiąc 30,8% ogółu bezrobotnych kobiet. W stosunku do grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zmniejszyła się o 356 osób, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 4,5 punktu procentowego. W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, w liczbie bezrobotnych kobiet ogółem, wyniósł od 22,3% w powiecie zielonogórskim (grodzkim) do 38,1% w powiecie nowosolskim.

Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 316 kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co stanowiło 2,2% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

W okresie styczeń – grudzień 2017 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 4.079 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, stanowiąc 13,9% ogółu napływu bezrobotnych kobiet. W omawianym okresie 1.465 kobiet z tej kategorii bezrobotnych podjęło pracę.

3.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi i w mieście

Na koniec grudnia 2017 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zarejestrowanych było 10.905 bezrobotnych mieszkańców wsi (44,3% ogółu bezrobotnych), oraz 13.700 mieszkańców miast (odpowiednio 55,7%). Dla porównania na koniec 2016 r. odnotowano 14.174 bezrobotnych mieszkańców wsi (43,8% ogółu bezrobotnych), oraz 18.193 mieszkańców miast (odpowiednio 56,2%). W 2017 r. w porównaniu do 2016 r. spadła liczba bezrobotnych mieszkańców wsi o 3.269 osób, jak i bezrobotnych mieszkańców miast o 4.493 osoby.

Strukturę bezrobotnych według miejsca zamieszkania i powiatu przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Bezrobotni mieszkańcy miast		Bezrobotni mieszkańcy wsi	
	Liczba	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Gorzów Wlkp.(grodzki)	1.508	100,0%	-	-
Gorzów Wlkp.(ziemski)	417	34,5%	790	65,5%
Krosno Odrzańskie	942	48,6%	996	51,4%
Międzyrzecz	1.236	46,0%	1.452	54,0%
Nowa Sól	1.615	55,5%	1.294	44,5%
Słubice	261	51,1%	250	48,9%
Strzelce Krajeńskie	889	44,9%	1.091	55,1%
Sulęcín	322	40,9%	466	59,1%
Świebodzin	538	42,3%	735	57,7%
Wschowa	651	53,0%	577	47,0%
Zielona Góra (grodzki)	2.268	100,0%	-	-
Zielona Góra (ziemski)	659	36,9%	1.129	63,1%
Żagań	1.258	52,5%	1.140	47,5%
Żary	1.136	53,6%	985	46,4%
Woj. lubuskie	13.700	55,7%	10.905	44,3%

Najwyższy udział procentowy mieszkańców wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych powiatowych urzędach pracy odnotowano na koniec 2017 r. w powiatach: gorzowskim ziemskim – 65,5%, zielonogórskim ziemskim – 63,1%, sulęcińskim – 59,7%. W odniesieniu do mieszkańców miast największy udział procentowy z wyjątkiem

miasta Gorzowa Wlkp. oraz Zielonej Góry odnotowano w powiecie nowosolskim (55,5%), żarskim (53,6%) oraz wschowskim (53,0%).

Spadek liczby bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano we wszystkich czternastu powiatach, z czego największy w powiecie nowosolskim (o 409 osób) oraz strzelecko-drezdeneckim (o 403 osoby).

W 2017 r. w powiatowych urzędach pracy woj. lubuskiego zarejestrowano 22.123 nowych bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 25.392 osoby.

Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się:

- po raz pierwszy: 3.251 osób (14,7% ogółu nowo zarejestrowanych mieszkańców wsi),
- po raz kolejny (licząc od 1990 r.): 18.872 osoby (odpowiednio 85,3%).

Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciło 16 osób zamieszkałe na wsi, po zakończeniu robót publicznych – 189 osób, po stażu – 1.567 osób, po szkoleniach – 294 osoby, po pracach społecznie użytecznych – 919 osób.

Z rejestrów bezrobotnych wykreślono 25.392 osoby zamieszkałe na wsi. Wśród najczęstszych przyczyn „odpływu” z bezrobocia było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne – 12.066 osób (47,5%). W porównaniu do 2016 r. odnotowano spadek liczby osób podejmujących pracę o 2.024 osoby. W 2017 r. pracę niesubsydiowaną podjęło 9.239 osób (76,7% podejmujących pracę), w tym pracę sezonową – 141 osób. Z powodu podjęcia pracy subsydiowanej wyłączono z rejestrów 2.827 osób (23,4% podejmujących pracę), w tym z powodu podjęcia prac interwencyjnych – 473 osoby, zatrudnienia przy robotach publicznych – 539 osób, podjęcia działalności gospodarczej – 486 osób, z powodu podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia – 472 osoby. Istotną przyczyną wyłączeń bezrobotnych mieszkańców wsi z ewidencji powiatowych urzędów pracy w 2017 r. było również niepotwierdzenie gotowości do pracy – 5.145 osób (20,3% „odpływu”). W omawianym okresie 1.933 osoby dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (7,6% „odpływu”). Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 1.992 osoby z powodu rozpoczęcia stażu (7,8% „odpływu”), zaś rozpoczęcia szkolenia – 292 osoby (1,1% „odpływu”).

„Napływ” i „odpływ” bezrobotnych zamieszkałych na wsi w 2017 r. w poszczególnych powiatach przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Wzrost/spadek (-) liczby bezrobotnych
	nowo zarejestrowani „napływ”	wyrejestrowani „odpływ”	
Gorzów Wlkp. (ziemski)	2.192	2.509	- 317
Krosno Odrzańskie	1.888	2.128	- 240
Międzyrzecz	2.124	2.394	- 270
Nowa Sól	2.209	2.618	- 409
Słubice	628	717	- 89
Strzelce Krajeńskie	2.867	3.270	- 403
Sulęcín	1.068	1.260	- 192
Świebodzin	1.549	1.845	- 296
Wschowa	1.027	1.183	- 156
Zielona Góra (ziemski)	2.162	2.449	- 287
Żagań	2.192	2.505	- 313
Żary	2.217	2.514	- 297
Woj. lubuskie	22.123	25.392	- 3.269

Strukturę bezrobotnych mieszkańców wsi według wieku przedstawia poniższa tabela (stan na koniec 2017 r.):

Grupy wiekowe	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
18 – 24 lata	1.472	13,5%	1.032	15,8%
25 – 34 lata	3.109	28,5%	2.331	35,6%
35 – 44 lata	2.394	22,0%	1.548	23,7%
45 – 54 lata	1.930	17,7%	1.027	15,7%
55 – 59 lat	1.298	11,9%	603	9,2%
60 i więcej lat	702	6,4%	0	0,0%
Ogółem	10.905	100,0%	6.541	100,0%

W 2017 r. najwyższy odsetek bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano wśród osób młodych w przedziale wiekowym: 25 – 34 lata (28,5%). Najmniej bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano w grupie wiekowej powyżej 60 roku życia (odpowiednio 6,4%).

Strukturę bezrobotnych mieszkańców wsi według wykształcenia przedstawia poniższa tabela (stan na koniec 2017 r.):

wykształcenie	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
Wyższe	710	6,5%	540	8,2%
Policealne i średnie zawodowe	2.017	18,5%	1.470	22,5%
Średnie ogólnokształcące	885	8,1%	726	11,1%
Zasadnicze zawodowe	3.485	32,0%	1.837	28,1%
Gimnazjalne i poniżej	3.808	34,9%	1.968	30,1%
Ogółem	10.905	100,0%	6.541	100,0%

Najliczniejszą grupę pod względem bezrobocia stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W omawianym 2017 r. najwięcej bezrobotnych mieszkańców wsi posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (34,9%) oraz zasadnicze zawodowe (32,0%). Najmniej bezrobotnych zamieszkałych na wsi odnotowano z wykształceniem wyższym (6,5%).

Strukturę bezrobotnych mieszkańców wsi według stażu pracy przedstawia poniższa tabela (stan na koniec 2017 r.):

staż pracy	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
do 1 roku	1.778	16,3%	1.242	19,0%
1 – 5 lat	2.713	24,9%	1.838	28,1%
5 – 10 lat	1.697	15,6%	1.041	15,9%
10 – 20 lat	1.842	16,9%	913	14,0%
20 – 30 lat	1.025	9,4%	373	5,7%
30 lat i więcej	354	3,2%	71	1,1%
bez stażu	1.496	13,7%	1.063	16,2%
Ogółem	10.905	100,0%	6.541	100,0%

W 2017 r. najwięcej bezrobotnych mieszkańców wsi posiadało 1 – 5 lat pracy (24,9%) oraz 10 – 20 lat (16,9%). Najmniejszą grupę stanowiły osoby posiadające ponad 30 letni staż pracy (3,2%).

W analizowanym okresie odnotowano 13,7% bezrobotnych mieszkańców wsi nieposiadających doświadczenia zawodowego.

Strukturę bezrobotnych mieszkańców wsi według czasu pozostawania bez pracy przedstawia poniższa tabela (stan na koniec 2017 r.):

Czas pozostawania bez pracy	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
do 1 miesiąca	1.221	11,2%	606	9,3%
1 – 3 miesiący	2.283	20,9%	1.196	18,3%
3 – 6 miesiący	1.673	15,4%	985	15,0%
6 – 12 miesiący	1.841	16,9%	1.169	17,9%
12 – 24 miesiący	1.659	15,2%	1.096	16,7%
powyżej 24 miesiący	2.228	20,4%	1.489	22,8%
Ogółem	10.905	100,0%	6.541	100,0%

W 2017 r. nastąpił niewielki spadek odsetka bezrobotnych mieszkańców wsi pozostających bez pracy do 3 miesięcy do poziomu 32,1% (spadek o 0,1 punktu procentowego w porównaniu do 2016 r.). W odniesieniu do osób przebywających najdłużej w statystykach powiatowych urzędów pracy w analizowanym okresie w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano spadek odsetka (o 0,4 p.p.) bezrobotnych mieszkańców wsi do poziomu 35,6%.

W końcu 2017 r. wśród bezrobotnych mieszkańców wsi prawo do zasiłku posiadało 1.806 osób (16,6% ogółu zarejestrowanych).

3.3. Bezrobotni zasiłkobiórcy

Na koniec 2017 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 4.395 osób, w tym 2.789 kobiet (63,5% ogółu zasiłkobiórców). Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 17,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie. W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku zmniejszyła się o 1.295 osób, tj. o 22,8%.

Liczbę bezrobotnych z prawem do zasiłku, w poszczególnych kwartałach 2017 r., przedstawia poniższa tabela:

Kwartały	Bezrobotni z prawem do zasiłku		Wzrost/spadek (-) w porównaniu do poprzedniego kwartału
	Liczba	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem	[liczba]
I kwartał 2017 r.	5.740	18,5%	50
II kwartał 2017 r.	5.127	19,3%	-613
III kwartał 2017 r.	4.548	17,3%	-579
IV kwartał 2017 r.	4.395	17,9%	-153

Na koniec 2017 r. największy odsetek osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku odnotowano w powiatach: gorzowskim grodzkim (23,7% ogółu bezrobotnych), strzelecko-drezdeneckim (22,8%) oraz słubickim (20,5%). Obrazuje to poniższa tabela:

Powiaty	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	Udział w stosunku do ogółu bezrobotnych
Gorzów Wlkp. grodzki	357	23,7%
Gorzów Wlkp. ziemski	221	18,3%
Krosno Odrz.	332	17,1%
Międzyrzecz	535	19,9%
Nowa Sól	535	18,4%
Słubice	105	20,5%
Strzelce Krajeńskie	452	22,8%
Sulęcín	122	15,5%
Świebodzin	202	15,9%
Wschowa	165	13,4%
Zielona Góra grodzki	404	17,8%
Zielona Góra ziemski	259	14,5%
Żagań	462	19,3%
Żary	244	11,5%
Razem	4.395	17,9%

Urzędy pracy w 2017 r. zarejestrowały 11.043 nowych bezrobotnych z prawem do zasiłku, co stanowiło 19,0% całego „napływu” do bezrobocia. W stosunku do analogicznego okresu 2016 r., liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku była mniejsza o 1.725 osób (o 0,9%). Największy „napływ” bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiatach: gorzowskim grodzkim – 1.281 osób, nowosolskim – 1.210 osób, zielonogórskim grodzkim – 1.174 osoby.

3.4. Cudzoziemcy

Na koniec grudnia 2017 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy odnotowano 56 bezrobotnych cudzoziemców (mniej o 11 osób), w tym 36 kobiet. Najwięcej cudzoziemców było zarejestrowanych w powiatach: żarskim – 9 osób, zielonogórskim grodzkim – 8 osób, gorzowskim grodzkim – 7 osób. Wśród zarejestrowanych cudzoziemców w województwie lubuskim 2 osoby posiadały prawo do otrzymywania zasiłku.

W okresie 12 miesięcy 2017 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano ogółem 124 osoby nieposiadające polskiego obywatelstwa, z kolei 63 osoby podjęły zatrudnienie. Najwięcej cudzoziemców zarejestrowano w powiatach: zielonogórskim grodzkim – 24 osoby, gorzowskim grodzkim – 15 osób oraz słubickim i żarskim po 14 osób.

ROZDZIAŁ 4

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

4.1. Bezrobotni według wieku

Wiek jest jednym z ważniejszych czynników mogących decydować o sytuacji osoby na rynku pracy. W 2017 r. najczęściej bezrobotnych odnotowano w kategoriach wiekowych: od 25 do 34 lat – 6.910 osób (28,1% ogółu) oraz od 35 do 44 lat – 5.643 osoby (22,9%). Najmniej liczna była grupa w wieku 60 lat i więcej – 1.690 osób (6,9% ogółu).

Strukturę bezrobotnych według wieku obrazuje poniższa tabela:

Wiek	Bezrobotni – stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2016 r. = 100%)
	2016 r.	2017 r.		
		Liczba	Udział	
Ogółem	32.367	24.605	100,0%	76,0%
18 – 24 lata	4.027	2.845	11,6%	70,7%
25 – 34 lata	8.784	6.910	28,1%	78,7%
35 – 44 lata	7.050	5.643	22,9%	80,0%
45 – 54 lata	5.783	4.388	17,8%	75,9%
55 – 59 lat	4.161	3.129	12,7%	75,2%
60 lat i więcej	2.562	1.690	6,9%	66,0%

Na przestrzeni 2017 r. największą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku: powyżej 60 roku życia (o 34,0%), od 18 do 24 lat (o 29,3%) oraz od 55 do 59 lat (o 24,8%). Najmniejszą dynamikę spadku odnotowano wśród osób mających od 35 do 44 lat (o 20,0%).

4.2. Bezrobotni według stażu pracy

W 2017 r. najczęściej bezrobotnych pod względem stażu pracy odnotowano w grupie osób mających od 1 do 5 lat pracy – 5.812 osób (23,6%). W dalszej kolejności wysoki odsetek bezrobotnych miał miejsce wśród bezrobotnych mających od 10 do 20 lat pracy – 4.277 osób (17,4%) oraz do 1 roku – 4.070 osób (16,6%). Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby posiadające najdłuższy staż pracy, tj. 30 lat i więcej – 1.054 osoby (4,3%).

Strukturę bezrobotnych według stażu pracy obrazuje poniższa tabela:

Staż pracy	Bezrobotni – stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2016 r. = 100%)
	2016 r.	2017 r.		
		Liczba	Udział	
Ogółem	32.367	24.605	100,0%	76,0%
do 1 roku	5.064	4.070	16,6%	80,4%
1 – 5 lat	7.338	5.812	23,6%	79,2%
5 – 10 lat	5.113	3.894	15,8%	76,2%
10 – 20 lat	5.567	4.277	17,4%	76,8%
20 – 30 lat	3.694	2.487	10,1%	67,3%
30 lat i więcej	1.541	1.054	4,3%	68,4%
bez stażu	4.050	3.011	12,2%	74,4%

W 2017 r. największą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób legitymujących się stażem pracy od 20 do 30 lat (o 32,7%) oraz wśród bezrobotnych o stażu pracy 30 lat i więcej (o 31,6%). Najmniejszą dynamikę spadku odnotowano wśród osób o stażu pracy do 1 roku (o 19,6%).

4.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy jest jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na skuteczne znalezienie zatrudnienia. Im dłuższy okres pozostawania w statusie bezrobotnego, tym trudniej odnieść sukces w pozyskaniu nowego miejsca pracy. Zbyt długi czas pozostawania bez pracy wpływa m. in. na fizyczną i psychiczną kondycję bezrobotnego i jego pozycję zawodową, niejednokrotnie powodując dezaktualizację kwalifikacji zawodowych. Takie osoby często wymagają zaktywizowania przez szczególne działania urzędów pracy.

Na koniec grudnia 2017 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w województwie lubuskim, stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 5.521 osób (22,5%) oraz od 6 do 12 miesięcy – 4.312 osób (17,5%).

Strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy obrazuje tabela:

Czas pozostawania bez pracy	Bezrobotni – stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2016 r. =100%)
	2016 r.	2017 r.		
		Liczba	Udział	
Ogółem	32.367	24.605	100,0%	76,0%
do 1 miesiąca	4.097	3.132	12,7%	76,5%
1 – 3 miesiące	7.163	5.521	22,5%	77,1%
3 – 6 miesięcy	5.121	3.844	15,6%	75,1%
6 – 12 miesięcy	5.274	4.312	17,5%	81,8%
12 – 24 miesiące	5.041	3.555	14,5%	70,5%
powyżej 24 miesięcy	5.671	4.241	17,2%	74,8%

W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. największą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób będących bez pracy od 12 do 24 miesięcy (o 29,5%) oraz powyżej 24 miesięcy (o 25,2%). Najmniejszą dynamikę spadku odnotowano wśród osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy (o 18,2%).

ROZDZIAŁ 5

BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI

5.1. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe mają ogromne znaczenie na rynku pracy. Pracodawcy poszukują najczęściej pracowników wykwalifikowanych, specjalistów mogących podjąć pracę bez konieczności szkolenia.

Na koniec 2017 r. najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 7.327 osób (29,8%) oraz wykształceniem zasadniczym zawodowym – 7.204 osoby (29,3%). Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 2.379 osób (9,7%).

Kształtowanie się struktury bezrobotnych wg wykształcenia pokazuje tabela:

Poziom wykształcenia	Bezrobotni – stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2016 r. = 100%)
	2016 r.	2017 r.		
		Liczba	Udział	
Ogółem	32.367	24.605	100,0%	76,0%
wyższe	3.307	2.588	10,5%	78,3%
policealne i średnie zawodowe	6.669	5.107	20,7%	76,6%
średnie ogólnokształcące	3.012	2.379	9,7%	79,0%
zasadnicze zawodowe	9.542	7.204	29,3%	75,5%
gimnazjalne i poniżej	9.837	7.327	29,8%	74,5%

Na przestrzeni 2017 r., wśród zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku, największą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 25,5%) oraz zasadniczym zawodowym (o 24,5%). Najmniejszą dynamikę spadku odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 21,0%).

5.2. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Bezrobotni będący w okresie 12 miesięcy od ukończenia szkoły, tj. od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodów przez niepełnosprawnych, nazywani są również absolwentami.

W końcu 2017 r. w urzędach pracy pozostawało zarejestrowanych 650 bezrobotnych absolwentów, stanowiąc 2,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni całego roku populacja bezrobotnych absolwentów zmniejszyła się o 342 osoby (o 38,1%).

Na koniec 2017 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 204 osoby (31,4% ogółu) oraz wyższym – 173 osoby (26,6%). W analizowanym okresie 347 bezrobotnych absolwentów (53,4%) nie posiadało doświadczenia zawodowego.

W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 4.288 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 1.160 osób mniej niż w analogicznym okresie 2016 r.), stanowiąc 7,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród nich odnotowano 2.502 kobiety, które stanowiły 58,3% ogółu „napływu” absolwentów.

Liczbę bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, na koniec 2017 r., wg powiatów przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Bezrobotni ogółem	w tym w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	
		liczba	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Gorzów Wlkp.(grodzki)	1.508	36	2,4%
Gorzów Wlkp.(ziemski)	1.207	37	3,1%
Krosno Odrzańskie	1.938	56	2,9%
Międzyrzecz	2.688	54	2,0%
Nowa Sól	2.909	57	2,0%
Słubice	511	7	1,4%
Strzelce Krajeńskie	1.980	44	2,2%
Sulęcín	788	26	3,3%
Świebodzin	1.273	29	2,3%
Wschowa	1.228	48	3,9%
Zielona Góra (grodzki)	2.268	64	2,8%
Zielona Góra (ziemski)	1.788	61	3,4%
Żagań	2.398	61	2,5%
Żary	2.121	70	3,3%
Ogółem	24.605	650	2,6%

Najwięcej osób bezrobotnych będących w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki rejestrowało się w miesiącach: wrzesień – 661 osób (15,4% ogółu), październik – 485 osób (11,3%), styczeń – 432 osoby (10,1%).

W końcu 2017 r. największy udział bezrobotnych absolwentów, w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano na terenie powiatów: wschowskiego (3,9%) oraz zielonogórskiego ziemskiego (3,4% ogółu). Najmniejszy miał miejsce na terenie powiatu słubickiego (1,4%).

W okresie dwunastu miesięcy 2017 r., wśród zarejestrowanych bezrobotnych będących w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 1.997 osób podjęto pracę (o 542 mniej niż w 2016 r.).

Strukturę bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, według wielkich grup zawodów, w woj. lubuskim na koniec 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	
	liczba	%	liczba	%
0. Siły zbrojne	13	0,1%	0	0,0%
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	202	0,8%	0	0,0%
2. Specjaliści	1.619	6,6%	102	15,7%
3. Technicy i inny średni personel	2.437	9,9%	127	19,5%
4. Pracownicy biurowi	1.166	4,7%	16	2,5%
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5.652	23,0%	115	17,7%
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	642	2,6%	1	0,2%
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5.247	21,3%	67	10,3%
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1.711	7,0%	10	1,5%
9. Pracownicy przy pracach prostych	2.616	10,6%	6	0,9%
Bez zawodu	3.300	13,4%	206	31,7%
Ogółem	24.605	100,0%	650	100,0%

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi byli: „technicy i inny średni personel” (19,5%) oraz „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (17,7%).

Wśród absolwentów udział osób bez zawodu wynosił 31,7%.

5.3. Bezrobotni według grup zawodowych i specjalności

Struktura bezrobocia na koniec 2017 r. wg zawodów, w układzie wielkich grup wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowili bezrobotni z grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, tj. 5.652 osoby, co stanowiło 23,0% ogółu bezrobotnych (w 2016 r. odpowiednio 7.035 osób i 21,7%).

Następną co do wielkości grupą byli „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Stanowili oni 21,3% ogółu bezrobotnych, czyli 5.247 osób. W porównaniu do 2016 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 1.991 osób.

Zdecydowanie mniejszymi od dwóch powyższych, ale również znacznymi grupami byli „pracownicy przy pracach prostych” (2.616 osób, tj. 10,6% ogółu bezrobotnych, spadek w porównaniu do roku poprzedniego o 909 osób) oraz „technicy i inny średni personel” (2.437 osób, tj. 9,9% ogółu bezrobotnych, spadek odpowiednio o 800 osób). Kolejnymi pod względem liczebności byli: „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 7,0% ogółu bezrobotnych, tj. 1.711 osób (spadek o 556 osób), „specjaliści” – 6,6% ogółu bezrobotnych, tj. 1.619 osób (spadek odpowiednio o 503 osoby), „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – 2,6% ogółu bezrobotnych, tj. 642 osoby (spadek o 268 osób) i „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 0,8% ogółu, tj. 202 osoby (spadek o 66 osób) oraz najmniejsza z wielkich grup zawodowych „siły zbrojne” – 0,05% ogółu, tj. 13 osób (spadek o 23 osoby).

We wszystkich wielkich grupach zawodów statystyki urzędów pracy odnotowały spadek liczby bezrobotnych na koniec 2017 r.

Kolejnym faktem wartym odnotowania jest spadek liczby bezrobotnych zakwalifikowanych do tzw. grupy „bez zawodu” – tj. osób nie posiadających żadnych kwalifikacji zawodowych lub dokumentów uprawniających do wykonywania zawodu (w 2017 r. – 3.300 osób, tj. 13,4% ogółu bezrobotnych, spadek o 988 osób).

Zestawienie porównawcze 20 zawodów o największej liczbie bezrobotnych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego w województwie lubuskim w latach 2016 i 2017 prezentuje poniższa tabela:

Zawód	Bezrobotni wg stanu na koniec 2016 r.		Bezrobotni wg stanu na koniec 2017 r.		Dynamika [XII 2016 r. = 100%]
	Liczba	Udział [%]	Liczba	Udział [%]	
Sprzedawca	3.227	9,97%	2.632	10,70%	81,6%
Kucharz	867	2,68%	692	2,81%	79,8%
Robotnik gospodarczy	887	2,74%	651	2,65%	73,4%
Murarz	667	2,06%	464	1,89%	69,6%
Ślusarz	528	1,63%	396	1,61%	75,0%
Krawiec	474	1,46%	392	1,59%	82,7%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	488	1,51%	369	1,50%	75,6%

Fryzjer	358	1,11%	338	1,37%	94,4%
Pomocniczy robotnik budowlany	462	1,43%	320	1,30%	69,3%
Technik ekonomista	423	1,31%	291	1,18%	68,8%
Sprzątaczką biurową	358	1,11%	241	0,98%	67,3%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	323	1,00%	241	0,98%	74,6%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	318	0,98%	241	0,98%	75,8%
Szwaczka ręczna	328	1,01%	234	0,95%	71,3%
Technik prac biurowych	240	0,74%	220	0,89%	91,7%
Piekarz	264	0,82%	195	0,79%	73,9%
Mechanik samochodów osobowych	279	0,86%	191	0,78%	68,5%
Magazynier	249	0,77%	187	0,76%	75,1%
Mechanik pojazdów samochodowych	253	0,78%	181	0,74%	71,5%
Stolarz	268	0,83%	178	0,72%	66,4%

Analizując powyższe zestawienie porównawcze stwierdzić można, że na koniec grudnia 2017 r., 20 zawodów (w 2017 r. odnotowano łącznie 1.756 zawodów) o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, generowało ponad 1/3 ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, tj. 8.654 – 35,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania rok wcześniej było ich odpowiednio – 11.261 osób, co obejmowało ponad 1/3 ogółu bezrobotnych.

W okresie 12 miesięcy 2017 r., we wszystkich wymienionych powyżej zawodach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, przy czym największy w zawodach: „sprzedawca” – o 595 osób, „robotnik gospodarczy” – o 236 osób, „murarz” – o 203 osoby, „kucharz” – o 175 osób, „pomocniczy robotnik budowlany” – o 142 osoby, „ślusarz” – o 132 osoby, „technik prac biurowych” – o 120 osób, „pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym” – o 119 osób, „sprzątaczką biurową” – o 117 osób.

Wśród 12.301 bezrobotnych kobiet województwa lubuskiego, posiadających zawód, według stanu na koniec 2017 r. zdecydowanie największą liczebnie wielką grupą zawodów były „pracownicy usług i sprzedawcy”. W statystykach urzędów pracy w grupie tej odnotowano 4.781 bezrobotnych kobiet, co stanowiło 33,0% ogółu tej populacji bezrobotnych. Kolejne pod względem liczebności grupy to: „technicy i inny średni personel” – 1.556 kobiet, tj. 10,7% ogółu; „pracownicy przy pracach prostych” – odpowiednio 1.467, tj. 10,1%; „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 1.414 kobiet, tj. 9,8% ogółu tej populacji oraz „specjaliści” – odpowiednio 1.113, tj. 7,7%; „pracownicy biurowi” – 904, tj. 6,2%, a także „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 678, tj. 4,7%.

Zawodem o największej liczebności wśród bezrobotnych kobiet w województwie lubuskim w 2017 r. był zawód „sprzedawca”, w którym odnotowano 2.485 osób tej populacji, co stanowiło 17,2% ogólnej liczby bezrobotnych kobiet. Następne zawody to: „kucharz” – 603 kobiety, udział 4,2%; „krawiec” – 380 kobiet, udział 2,6%; „fryzjer” – 333 kobiety, udział 2,3% oraz „technik ekonomista” – 265 kobiet, udział 1,8%. Pięć wymienionych zawodów o największej liczbie bezrobotnych kobiet stanowiło 28,1% ogółu tej populacji bezrobotnych.

Należy nadmienić, że znaczącą liczbą bezrobotnych, o porównywalnej wielkości udziału w ogółem, zarówno w przypadku bezrobotnych ogółem (3.300, tj. 13,4%, spadek w porównaniu do 2016 r. o 988 osób), jak też bezrobotnych kobiet (2.193, tj. 15,1%, spadek w porównaniu do 2016 r. o 559 osób), charakteryzuje się grupa bezrobotnych „bez zawodu”, tj. – osoby bezrobotne nie posiadające żadnych kwalifikacji zawodowych lub dokumentów uprawniających do wykonywania zawodu.

Na koniec grudnia 2017 r. w województwie lubuskim, wśród poprzednio pracujących, w rejestrach powiatowych urzędów pracy było 6.656 osób pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy, co w porównaniu z 2016 r. oznacza spadek o 27,7%.

W układzie wielkich grup:

- najmniejszy odsetek bezrobotnych pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy, wystąpił w grupach:
  - „siły zbrojne” – 7,7%,
  - „bez zawodu” – 10,9%,
  - „specjaliści” – 21,7%.
- największy odsetek bezrobotnych pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy, odnotowano w grupach:
  - „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – 36,5%,
  - „pracownicy usług i sprzedawcy” – 31,9%,
  - „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 31,1%.

Z wymienionych w powyższej tabeli, zawodów generujących największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych:

- najmniejszy odsetek bezrobotnych będących powyżej 12 miesięcy bez pracy, był w zawodach:
  - „mechanik pojazdów samochodowych” – 19,9%,
  - „magazynier” – 20,3%,
  - „pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle” – 22,0%,
  - „stolarz” – 24,2%,
  - „piekarz” – 25,1%,

- „pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani” – 25,7%,
- „ślusarz” – 26,5%,
- „pomocniczy robotnik budowlany” – 26,6%,
- największy odsetek bezrobotnych, będących powyżej 12 miesięcy bez pracy, odnotowano w zawodach:
  - „sprzątaczką biurową” – 42,7%,
  - „szwaczka ręczna” – 40,2 %,
  - „mechanik samochodów osobowych” – 36,6%,
  - „sprzedawca” – 34,8%,
  - „technik prac biurowych” – 34,5%,
  - „robotnik gospodarczy” – 34,4%,
  - „pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym” – 33,9%,
  - „technik ekonomista” – 33,3%.

Zawody generujące największe bezrobocie wśród kobiet (wymienione wcześniej) były jednocześnie zawodami, w których na koniec 2017 r. odnotowano największą liczbę kobiet pozostających bezrobotnymi powyżej 12 m-cy. I tak w zawodzie „sprzedawca” odnotowano 800 kobiet pozostających bez pracy ponad 12 m-cy, w zawodzie „kucharz” – 186 kobiet, „krawiec” – 120 kobiet, „sprzątaczką biurową” – 103 kobiety, „fryzjer” – 99 kobiet, „szwaczka ręczna” – 94 kobiety, „robotnik gospodarczy” – 93 kobiety i „technik ekonomista” – 90 kobiet.

W okresie styczeń – grudzień 2017 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 58.042 osoby, co w porównaniu do 12 m-cy 2016 r. oznacza spadek o 9.306 osób, tj. o 13,8%. W ogólnej liczbie osób rejestrujących się w omawianym okresie odnotowano 8.971 osób „bez zawodu”, co stanowiło 15,5% ogółu napływu (w 2016 r. – 10.960 osób, tj. 16,3% ogółu).

Z analizy struktury zawodowej napływu bezrobotnych wg wielkich grup wynika, że najliczniejszą grupą były osoby poprzednio pracujące posiadające zawód zakwalifikowany do VII wielkiej grupy, tj. „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. W grupie tej odnotowano 12.282 osoby noworejestrujące się, co stanowiło 21,2% ogółu napływu (w 2016 r – 14.395, tj. 21,4% ogółu).

Następnymi grupami pod względem wielkości napływu byli: „pracownicy usług i sprzedawcy” – zarejestrowano 11.627 osób, co stanowiło 20,0% ogółu napływu (w 2016 r. – 13.062, tj. 19,4% ogólnej liczby napływu); „pracownicy wykonujący prace proste” – 6.186 noworejestrujących się osób, tj. 10,7% (w 2016 r. – 6.998, 10,4%), „technicy i inny średni personel” – 6.044 osoby, tj. 10,4% ogółu (w 2016 r. – 6.786; 10,1%); a także „specjaliści” – 4.852 osoby, tj. 8,4% (w 2016 r. – 5.635, 8,4%). Najmniejszy napływ odnotowano w grupach

„siły zbrojne” – 0,2% ogółu napływu oraz „przedstawiciele władz publicznych...” – 0,9% napływu.

Napływ do bezrobocia kobiet w 2017 r. w województwie lubuskim w swej strukturze liczbowej oraz procentowej, w porównaniu do struktury bezrobocia według stanu na koniec okresu sprawozdawczego kształtował się bardzo podobnie. Grupą o największej liczbie noworejestrujących się kobiet i największym udziale w ogółem byli „pracownicy usług i sprzedawcy” (zarejestrowano 9.082 bezrobotne kobiety – 30,9% ogółu napływu tej populacji). Następne grupy to: „technicy i inny średni personel” – 3.431, 11,7% ogółu; „specjaliści” – 3.302 kobiety, 11,3%; „pracownicy wykonujący prace proste” – 2.997, 10,2%; „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 2.353, 8,0% i „pracownicy biurowi” – 1.939, 6,6%.

Spśród 1.537 zawodów, w których odnotowano w 2017 r. w województwie lubuskim napływ bezrobotnych, zawodami o największej liczbie odnotowanych noworejestrujących się osób były:

Ogółem	Kobiety
Sprzedawca – 5.058 osób, 8,7% ogółu,	Sprzedawca – 4.539 osób, 15,5% ogółu kobiet,
Kucharz – 1.412 osób, 2,4% ogółu,	Kucharz – 1.008 osób, 3,4% ogółu kobiet,
Robotnik gospodarczy – 1.276 osób, 2,2% ogółu,	Fryzjer – 661 osób, 2,3% ogółu kobiet,
Ślusarz – 1.007 osób, 1,7% ogółu,	Technik ekonomista – 647 osób, 2,2% ogółu kobiet,
Murarz – 948 osób, 1,6% ogółu,	Krawiec – 605 osób, 2,1% ogółu kobiet,
Pomocniczy robotnik budowlany – 869 osób, 1,5% ogółu,	Sprzątaczką biurową – 475 osób, 1,6% ogółu kobiet,
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym – 766 osób, 1,3% ogółu,	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle – 416 osób, 1,4% ogółu kobiet,
Technik ekonomista – 740 osób, 1,3% ogółu,	Pozostali pracownicy obsługi biurowej – 409 osób, 1,4% ogółu kobiet,
	Robotnik gospodarczy – 400 osób, 1,4% ogółu kobiet.

5.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego

Na koniec 2017 r. w województwie lubuskim, odnotowano 7.801 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych⁸, stanowiąc 31,7% ogółu bezrobotnych. W stosunku do analogicznego okresu 2016 r. liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 2.534 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,2 punktu procentowego. W okresie grudzień 2016 – grudzień 2017 r. liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 24,5%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 24,0%. Większość

---

⁸ Bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych jest osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety – 4.907 osób, stanowiąc 62,9% tej kategorii bezrobotnych. Prawo do otrzymywania zasiłku posiadało 898 osób (11,5%). W okresie styczeń – grudzień 2017 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 17.632 osoby bez kwalifikacji zawodowych, stanowiąc 30,4% ogółu napływu bezrobotnych. W omawianym okresie 7.161 osób z tej kategorii bezrobotnych podjęło pracę.

Na koniec 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 4.488 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego⁹, stanowiąc 18,2% ogółu bezrobotnych. W stosunku do analogicznego okresu 2016 r. liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zmniejszyła się o 1.534 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 punktu procentowego. W okresie grudzień 2016 – grudzień 2017 r. liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zmniejszyła się o 25,5%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 24,0%. Większość bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego to kobiety – 3.051 osób, stanowiąc 68,0% tej kategorii bezrobotnych. Wśród nich 16 osób (0,4%) miało prawo do otrzymywania zasiłku. W okresie styczeń – grudzień 2017 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 12.575 osób bez doświadczenia zawodowego, stanowiąc 21,7% ogółu napływu bezrobotnych. W omawianym okresie 5.127 osób z tej kategorii bezrobotnych podjęło pracę.

ROZDZIAŁ 6

ZGŁOSZENIA I ZWOLNIENIA Z PRACY ORAZ BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

6.1. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn niedotyczących pracownika¹⁰

W 2017 r. odnotowano zgłoszenia zwolnień z przyczyn niedotyczących pracownika, pochodzące z 31 zakładów pracy, w których planowano zwolnienie łącznie 351 osób (w 2016 r. odpowiednio 37 zakładów i 1.409 osób).

Zgłoszenia przez pracodawców zamiaru dokonania zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w 2017 r., przedstawia poniższa tabela:

---

⁹ Bezrobotny bez doświadczenia zawodowego – oznacza to bezrobotnego który wykonywał zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez łączny okres poniżej 6 miesięcy.

¹⁰ Zwolnienia grupowe występują w razie konieczności rozwiązywania przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeśli w okresie nieprzekraczającym 30 dni, zwolnienie obejmuje co najmniej: (a) 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników, (b) 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia od 100 do 299 pracowników, (c) 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 pracowników. Ustawa z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1474 z późn.zm.).

Miesiące 2017 r.	Zgłoszenia zwolnień grupowych w miesiącu sprawozdawczym	
	zakłady	osoby
styczeń	4	7
luty	2	23
marzec	4	40
kwiecień	4	13
maj	3	4
czerwiec	3	168
lipiec	6	47
sierpień	2	2
wrzesień	2	45
październik	1	2
listopad	0	0
grudzień	0	0

W 2017 r. 12 zakładów z sektora publicznego zgłosiło zamiar zwolnienia 72 osób z przyczyn nie dotyczących pracownika, natomiast 19 zakładów z sektora prywatnego zgłosiło zamiar zwolnienia 279 osób.

6.2. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy¹¹

Na koniec 2017 r. zarejestrowanych było 1.210 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (na koniec 2016 r. – 1.755 osób). W omawianym okresie dwunastu miesięcy udział zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszył się z 5,4% do 4,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród bezrobotnych zwolnionych w tym trybie kobiety w liczbie 739 osób stanowiły 61,1%. Do pobierania zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 710 osób (58,7%) wśród zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Na koniec 2017 r., największy odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano w powiatach: świebodzińskim – 10,0% oraz gorzowskim grodzkim – 7,3%.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, według powiatowych urzędów pracy, na koniec 2017 r., przedstawia poniższa tabela:

¹¹ Przyczyny dotyczące zakładu pracy oznaczają rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego: (a) z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26.06.1974 r. – kodeks pracy, u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników, (b) z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych, (c) w przypadku przejścia zakładu pracy.

Powiaty	Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem
Gorzów Wlkp.(grodzki)	110	7,3%
Gorzów Wlkp.(ziemski)	75	6,2%
Krosno Odrzańskie	110	5,7%
Międzyrzecz	164	6,1%
Nowa Sól	27	0,9%
Słubice	16	3,1%
Strzelce Krajeńskie	102	5,2%
Sulęcín	26	3,3%
Świebodzin	127	10,0%
Wschowa	45	3,7%
Zielona Góra (grodzki)	139	6,1%
Zielona Góra (ziemski)	58	3,2%
Żagań	131	5,5%
Żary	80	3,8%

W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. do powiatowych urzędów pracy województwa lubuskiego zgłosiło się 2.473 nowych bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Stanowili oni 4,3% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania w 2016 r. odnotowano 2.918 nowo rejestrujących się osób zwolnionych w tym trybie, co stanowiło 4,3% całego „napływu”. W 2017 r. najwięcej nowych bezrobotnych, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, odnotowano w styczniu – 323 osoby (13,1% ogółu), marcu – 281 osób (11,4%) oraz w kwietniu – 257 osób (10,4%). Najwięcej ich odnotowano na terenie powiatów: gorzowskiego grodzkiego – 365 osób, żagańskiego – 281 osób, zielonogórskiego grodzkiego – 272 osoby.

6.3. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych powstał w celu ochrony pracowników przed utratą wynagrodzenia spowodowaną niewypłacalnością pracodawcy. Działalność FGŚP finansowana jest ze składek płaconych przez pracodawców, windykacji oraz innych dochodów.

W 2017 r., w województwie lubuskim, w ramach zaspokojenia roszczeń pracowniczych na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. (Dz. U. 2016 r. poz. 1256 z późn. zm.), z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na podstawie wniosków indywidualnych i wykazów dla 788 osób wypłacono kwotę świadczeń w wysokości 3.056.823 zł. (w 2016 r. dla 688 osób wypłacono kwotę świadczeń w wysokości 5.153.746 zł).

W 2017 r., największe kwoty wypłacanych świadczeń, wynikających z roszczeń pracowniczych, pochodziły z tytułu:

- odpraw pieniężnych – 1.200.646 zł,
- wynagrodzenia za pracę – 1.072.857 zł,
- odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia – 354.890 zł,
- składek na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców – 220.445 zł,
- wynagrodzeń za czas urlopu wypoczynkowego – 135.738 zł,
- ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy – 46.622 zł,
- wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby – 25.624 zł.

W 2017 r., większość finansowych roszczeń pracowniczych pokrywanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wynikała z tytułu niewypłacalności pracodawcy, spowodowanej:

- ogłoszeniem upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika – 1.763.168 zł,
- brakiem środków finansowych na zaspokojenie roszczeń pracowniczych i faktycznym zaprzestaniem działalności gospodarczej trwającej dłużej niż 2 miesiące – 885.571 zł,
- otwarciem postępowania restrukturyzacyjnego – 343.975 zł,
- oddaleniem wniosku o ogłoszenie upadłości gdyż jego majątek jest obciążony hipoteką, zastawem skarbowym /.../ – 47.424 zł.

6.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Spośród 24.605 mieszkańców województwa lubuskiego zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 r. jako osoby bezrobotne, dotychczas pracowało 21.594, co stanowiło 87,8% ogółu bezrobotnych. Dla porównania na koniec 2016 r. odnotowano 32.367 osób bezrobotnych, z których 28.317, tj. 87,5% ogółu, przed zarejestrowaniem się pracowało. Liczba osób niepracujących przed rejestracją w urzędzie pracy wyniosła na koniec omawianego roku ogółem 3.011 (to o 1.039 bezrobotnych mniej niż w roku 2016).

Na koniec grudnia 2017 r. zarejestrowanych bezrobotnych pracujących poprzednio w sektorze publicznym odnotowano 2.647 osób (spadek w porównaniu do 2016 r. o 1.021 osób), zaś w sektorze prywatnym – 13.079, co oznacza spadek o 3.993 osoby.

Podobnie jak w poprzednich latach, sekcją generującą najliczniejszą grupę bezrobotnych, według stanu na koniec grudnia 2017 r., było „przetwórstwo przemysłowe” – 3.996 bezrobotnych, wśród których 3.739 osób przed zarejestrowaniem pracowało w sektorze prywatnym.

Porównanie struktur bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, według stanu na koniec 2016 r. i 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

Sekcja PKD	2016 r.		2017 r.	
	Liczba	Udział [%]	Liczba	Udział [%]
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.162	3,6%	820	3,3%
Górnictwo i wydobywanie	54	0,2%	25	0,1%
Przetwórstwo przemysłowe	5.218	16,1%	3.996	16,2%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	47	0,1%	35	0,1%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	346	1,1%	277	1,1%
Budownictwo	1.656	5,1%	1.184	4,8%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4.282	13,2%	3.419	13,9%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	686	2,1%	521	2,15
Transport i gospodarka magazynowa	635	2,0%	479	1,9%
Informacja i komunikacja	102	0,3%	83	0,3%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	263	0,8%	205	0,8%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	231	0,7%	166	0,7%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	478	1,5%	367	1,5%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.636	5,1%	1.146	4,7%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1.569	4,8%	1.149	4,7%
Edukacja	622	1,9%	429	1,7%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	738	2,3%	573	2,3%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	232	0,7%	195	0,8%
Pozostała działalność usługowa	778	2,4%	609	2,5%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	3	0,0%	47	0,2%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2	0,0%	1	0,0%
Działalność nie zidentyfikowana	7.577	23,4%	5.868	23,9%
Bezrobotni dotychczas niepracujący	4.050	12,5%	3.011	12,2%
Ogółem	32.367	100,0%	24.605	100,0%

Analizując powyższe zestawienie tabelaryczne zauważyć można podobieństwo rozkładu liczby bezrobotnych w poszczególnych sekcjach. Jednocześnie należy stwierdzić, że w porównaniu do 2016 roku, na koniec grudnia 2017 r. spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich sekcjach, przy czym największy (liczbowo) w sekcjach: „przetwórstwo przemysłowe”, „handel hurtowy i detaliczny...” i „budownictwo”.

Na koniec 2017 r. 6.656 osób poprzednio pracujących pozostawało w rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy co stanowiło 30,8% ogółu poprzednio pracujących (w 2016 r. – 32,5%). Należy nadmienić, iż podobnie jak w latach poprzednich największą

ilościowo grupę osób w populacji bezrobotnych poprzednio pracujących stanowiły osoby będące bezrobotnymi w okresie od 1 do 12 miesięcy (na koniec 2016 r. – 12.181).

Największa liczba osób poprzednio pracujących pozostająca więcej niż 12 miesięcy bez pracy wystąpiła w następujących sekcjach PKD:

- „przetwórstwo przemysłowe” – 1.249 osób,
- „handel hurtowy i detaliczny...” – 1.084 osoby,
- „administracja publiczna i obrona narodowa...” – 385 osób,
- „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 343 osoby,
- „budownictwo” – 341 osób.

Najmniejszą liczbę bezrobotnych przebywających powyżej 12 miesięcy bez pracy odnotowano dla następujących sekcji PKD:

- „organizacje i zespoły eksterytorialne” – 1 osoba,
- „gospodarstwa domowe zatrudniające...” – 3 osoby;
- „górnictwo i wydobywanie” – 7 osób;
- „wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, ...” – 8 osób.

Ważnym elementem analizy bezrobocia jest analiza napływu do bezrobocia. W okresie 12 miesięcy 2017 r. ogółem zarejestrowało się 58.042 osoby, z czego 86,3% to osoby dotychczas pracujące. W porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. zmniejszył się zarówno, napływ bezrobotnych ogółem o 9.306 osób, jak również napływ bezrobotnych poprzednio pracujących o 7.077 osób.

Struktura napływu bezrobotnych według sekcji PKD w 2017 r. wyglądała podobnie jak struktura bezrobotnych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Podobnie jak w latach poprzednich sekcje o największej liczbie rejestrujących się bezrobotnych to:

- „przetwórstwo przemysłowe” – 9.082 osoby,
- „handel hurtowy i detaliczny...” – 7.644 osoby,
- „działalność w zakresie usług administrowania...” – 3.312 osób,
- „budownictwo” – 3.049 osób,
- „administracja publiczna i obrona narodowa...” – 2.335 osób.

Wzrost liczby osób noworejestrujących się w omawianym okresie odnotowano tylko w 1 sekcji PKD, „gospodarstwa domowe zatrudniające ...” (wzrost o 80 osób), natomiast największy spadek napływu w 2017 r. odnotowano w sekcji „przetwórstwo przemysłowe” (o 1.193 osoby). Nadmienić należy, iż podobnie jak w 2016 r. duże spadki liczby osób wystąpiły wśród bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 2.229 osób), jak również wśród bezrobotnych, których rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy nie został zidentyfikowany (o 1.794 osoby).

ROZDZIAŁ 7

KATEGORIE BEZROBOTNYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 14 marca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 598) zmieniła katalog osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Od 1 stycznia 2015 r., w statystyce rynku pracy, istnieje siedem kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy: Ich liczbę i udział, na koniec grudnia 2016 i 2017 r., przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.		Dynamika (XII 2016 r. = 100%)
		Ogółem	Udział	
bezrobotni ogółem	32.367	24.605	100,0%	76,0%
długotrwale bezrobotni	15.989	12.092	49,1%	75,6%
do 30 roku życia	8.231	6.092	24,8%	74,0%
powyżej 50 roku życia	9.771	7.143	29,0%	73,1%
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	634	524	2,1%	82,7%
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5.512	4.993	20,3%	90,6%
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	41	69	0,3%	168,3%
niepełnosprawni	2.816	2.239	9,1%	79,5%

7.1. Długotrwale bezrobotni¹²

Na koniec grudnia 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 12.092 osoby długotrwale bezrobotne, co stanowiło 49,1% ogółu bezrobotnych. W stosunku do końca 2016 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 3.897 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 punktu procentowego. W okresie grudzień 2016 – grudzień 2017 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 24,4%, podczas gdy w analogicznym okresie liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 24,0%.

W poszczególnych powiatach udział długotrwale bezrobotnych, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 32,7% w powiecie gorzowskim (grodzkim) do 58,2% w powiecie nowosolskim.

¹² Długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Prawo do zasiłku posiadało 97 osób, co stanowiło 0,8% tej kategorii bezrobotnych. Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety – 7614 osób, stanowiąc 63,0% ogółu długotrwale bezrobotnych.

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, na koniec grudnia 2017 r., dominowali bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy (34,5% ogółu) oraz od 12 do 24 miesięcy (29,4%). W okresie dwunastu miesięcy odnotowano wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy.

Na koniec grudnia 2017 r., wśród długotrwale bezrobotnych, najliczniejsze grupy stanowiły osoby z wykształceniem: gimnazjalnym i poniżej (34,1% ogółu) oraz zasadniczym zawodowym (30,9%). W stosunku do końca 2016 r., zwiększył się udział osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

W grudniu 2017 r., najwięcej osób długotrwale bezrobotnych legitymowało się stażem pracy od 1 do 5 lat (22,5%) oraz do 1 roku (17,8%). W okresie dwunastu miesięcy odnotowano wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych legitymujących się stażem pracy do 10 lat oraz nie posiadających żadnego stażu pracy.

Pod względem wieku, na koniec grudnia 2017 r., najliczniejsze grupy stanowiły osoby długotrwale bezrobotne mające od 25 do 34 lat (25,8% ogółu) oraz od 35 do 44 lat (23,5%). W okresie czterech kwartałów odnotowano wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych w wieku od 25 do 44 lat.

Wśród zarejestrowanych 12.092 osób długotrwale bezrobotnych:

- 2.264 (18,7%) – to osoby do 30 roku życia (w tym 922 – to osoby do 25 roku życia),
- 4.137 (34,2%) – to osoby powyżej 50 roku życia,
- 405 (3,4%) – to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 3.020 (25,0%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia,
- 27 (0,2%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 lat,
- 1.192 (9,9%) – to osoby niepełnosprawne.

W 2017 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 15.633 osoby długotrwale bezrobotne, co stanowiło 26,9% ogółu napływu do bezrobocia w województwie. W 2017 r. wyrejestrowano 19.530 osób długotrwale bezrobotne, co stanowiło 29,7% ogółu odpływu bezrobotnych w województwie. Wśród wyłączeń dominowały:

- podjęcie pracy – 6.653 osoby,
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 3.869 osób,
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 2.295 osób,
- rozpoczęcie prac społecznie użytecznych – 1.507 osób.

7.2. Bezrobotni do 30 i powyżej 50 roku życia

Na koniec grudnia 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 6.092 osoby **bezrobotne do 30 roku życia**¹³, stanowiąc 24,8% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych do 30 roku życia zmniejszyła się o 2.139 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,6 punktu procentowego. Nastąpił spadek udziału tej kategorii bezrobotnych, ponieważ w okresie grudzień 2016 – grudzień 2017 r. liczba bezrobotnych do 30 roku życia zmniejszyła się o 26,0%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 24,0%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych do 30 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 14,9% w powiecie słubickim do 28,5% w powiatach świebodzińskim i zielonogórskim (ziemskim).

Prawo do otrzymywania zasiłku przysługiwało 812 osobom (13,3% tej kategorii bezrobotnych). Wśród bezrobotnych do 30 roku życia przeważały kobiety – 4.408 osób, stanowiąc 72,4% tej kategorii bezrobotnych.

Na koniec 2017 r., najwięcej bezrobotnych do 30 roku życia posiadało staż pracy od 1 do 5 lat (36,4% ogółu) oraz do 1 roku (29,7% ogółu). W okresie dwunastu miesięcy, w tej populacji bezrobotnych, odnotowano wzrost udziału osób mających staż pracy do 5 lat.

Pod względem posiadanego wykształcenia, na koniec grudnia 2017 r., najliczniejsze grupy stanowiły osoby z wykształceniem: gimnazjalnym i poniżej (28,9% ogółu) oraz policealnym i średnim zawodowym (22,3% ogółu). W okresie roku, w tej populacji bezrobotnych, odnotowano wzrost udziału osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i poniżej.

Wśród bezrobotnych do 30 roku życia, dominowały osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (26,4% ogółu). W okresie dwunastu miesięcy, w tej populacji bezrobotnych, odnotowano wzrost udziału osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy,

Wśród zarejestrowanych 6.092 osób bezrobotnych do 30 roku życia:

- 2.845 (46,7%) – to osoby do 25 roku życia,
- 2.264 (37,2%) – to osoby długotrwale bezrobotne,
- 64 (1,1%) – to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 2.326 (38,2%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia,
- 9 (0,2%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 219 (3,6%) – to osoby niepełnosprawne.

---

¹³ Bezrobotny do 30 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 30 roku życia.

W 2017 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 22.084 bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 38,1% ogółu napływu do bezrobocia w województwie. W tym samym okresie wyrejestrowano 23.549 osób bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 35,8% ogółu odpływu bezrobotnych w województwie. Dodatkowo 674 z nich utraciło status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród wyłączeń dominowały:

- podjęcie pracy – 11.129 osób,
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 5.339 osób,
- rozpoczęcie stażu – 2.887 osób,
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 1.708 osób.

Na koniec 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 7.143 osoby bezrobotne **powyżej 50 roku życia**¹⁴, co stanowiło 29,0% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 2.628 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 1,2 punktu procentowego. W okresie grudzień 2016 r. – grudzień 2017 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 26,9%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 24,0%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 25,6% w powiecie świebodzińskim do 38,9% w powiecie ślubickim.

Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia to mężczyźni – 4.463 osoby, stanowiąc 62,5% tej kategorii bezrobotnych. Prawo do otrzymywania zasiłku posiadało 1.505 osób, co stanowiło 21,1% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2017 r., wśród tej kategorii bezrobotnych, najwięcej było osób w wieku od 55 do 59 lat – 3.129, stanowiąc 43,8% ogółu, najmniej w wieku powyżej 60 lat – 1.690 osób (23,7%).

Pod względem poziomu wykształcenia największe grupy stanowiły osoby legitymujące się ukończoną szkołą zasadniczą zawodową (37,9% ogółu) oraz osoby które ukończyły szkołę gimnazjalną i poniżej (35,2%). W okresie dwunastu miesięcy, wśród tej kategorii bezrobotnych, zwiększył się udział osób mających wykształcenie wyższe oraz zasadnicze zawodowe.

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, na koniec grudnia 2017 r., najwięcej było bezrobotnych będących bez pracy powyżej 24 miesięcy (23,3% ogółu) i od 1 do 3 miesięcy (20,2%). W okresie roku, wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, odnotowano spadek udziału osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca oraz powyżej 12 miesięcy.

---

¹⁴ Bezrobotny powyżej 50 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, dominowały osoby o stażu pracy: od 20 do 30 lat (29,1% ogółu) oraz od 10 do 20 lat (28,2%).

Wśród zarejestrowanych 7.143 osób powyżej 50 roku życia:

- 4.137 (57,9%) – to osoby długotrwale bezrobotne,
- 212 (3,0%) – to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 28 (0,4%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia,
- 7 (0,1%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 lat,
- 1.229 (17,2%) – to osoby niepełnosprawne.

W 2017 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 11.939 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 20,6% ogółu napływu do bezrobocia w województwie. W 2017 r. wyrejestrowano 14.567 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 22,1% ogółu odpływu bezrobotnych w województwie. Wśród wyłączeń dominowały:

- podjęcie pracy – 5.704 osoby,
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 2.283 osoby,
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 1.236 osób,
- rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej – 1.075 osób.

7.3. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko

Na koniec 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 4.993 bezrobotnych **posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia**¹⁵, stanowiąc 20,3% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia zmniejszyła się o 519 osób, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 3,3 punktu procentowego. W okresie grudzień 2016 – grudzień 2017 r. liczba bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia zmniejszyła się o 9,4%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 24,0%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 14,4% w powiecie zielonogórskim (grodzkim) do 28,1% w powiecie strzelecko-drezdeneckim.

Większość bezrobotnych posiadających dzieci do 6 roku życia to kobiety – 4.575 osób, stanowiąc 91,6% tej kategorii bezrobotnych. Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 838 osób (16,8%).

Bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia to przede wszystkim osoby w wieku od 25 do 34 lat (55,8% ogółu) oraz od 35 do 44 lat (23,3%).

---

¹⁵ Bezrobotny posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, to osoba wychowująca co najmniej 1 dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (z wykluczeniem bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne)

Na koniec grudnia 2017 r., wśród bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, najwięcej było osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (22,1% ogółu) oraz powyżej 24 miesięcy (21,4%). W okresie dwunastu miesięcy odnotowano wzrost udziału osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy.

Wśród bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, przeważały osoby mające wykształcenie gimnazjalne i poniżej (30,0% ogółu) oraz zasadnicze zawodowe (23,5%). W okresie roku, wśród tej kategorii bezrobotnych odnotowano spadek udziału osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.

Na koniec grudnia 2017 r., pod względem posiadanego stażu pracy, przeważały grupy osób o stażu pracy od 1 do 5 lat (35,3% ogółu) oraz do 1 roku (22,1%).

Wśród zarejestrowanych 4.993 bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia:

- 2.326 (46,6%) – to osoby do 30 roku życia (w tym 952 to osoby do 25 roku życia),
- 28 (0,6%) – to osoby powyżej 50 roku życia,
- 3.020 (60,5%) – to osoby długotrwale bezrobotne,
- 110 (2,2%) – to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 19 (0,4%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne,
- 141 (2,8%) – to osoby niepełnosprawne.

W 2017 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 6.895 bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, co stanowiło 11,9% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

Na koniec grudnia 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 69 bezrobotnych **posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia**, stanowiąc 0,3% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia zwiększyła się o 28 osób (o 68,3%), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,2 punktu procentowego.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, był największy w powiecie strzelecko-drezdeneckim (0,7%).

Większość bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to kobiety – 58 osób, stanowiąc 84,1% tej kategorii bezrobotnych. Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 11 osób (15,9%).

Na koniec grudnia 2017 r., bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to przede wszystkim osoby w wieku od 35 do 44 lat (37,6%) oraz od 25 do 34 lat (34,7% ogółu).

Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, przeważały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (33,3% ogółu) oraz zasadniczym zawodowym (31,9%).

Na koniec 2017 r., pod względem posiadanego stażu pracy, w tej kategorii bezrobotnych najwięcej było osób o stażu pracy: od 5 do 10 lat (21,7% ogółu) oraz do 1 roku (20,3% ogółu) i od 10 do 20 lat (20,3% ogółu).

Na koniec grudnia 2017 r., wśród bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, najwięcej było osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy (24,7%) oraz do 1 miesiąca (23,2%).

Wśród zarejestrowanych 69 osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia:

- 9 (13,0%) – to osoby do 30 roku życia (w tym 1 osoba do 25 roku życia),
- 7 (10,1%) – to osoby powyżej 50 roku życia,
- 27 (39,1%) – to osoby długotrwale bezrobotne,
- 3 (4,4%) – to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 19 (27,5%) – to osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia,
- 10 (14,5%) – to osoby niepełnosprawne.

W 2017 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 127 bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, co stanowiło 0,2% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

7.4. Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec 2017 r. w województwie lubuskim odnotowano 2.239 bezrobotnych niepełnosprawnych (9,1% ogółu). Większość bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkała w miastach – 1.465 osób (65,4% ogółu). W odniesieniu do ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych większość stanowiły kobiety – 1.158 (51,7% ogółu). Z prawem do zasiłku na koniec 2017 r. zarejestrowane były 504 osoby niepełnosprawne (22,5% ogółu).

Najwięcej osób niepełnosprawnych na koniec 2017 roku odnotowano w powiatach: gorzowskim grodzkim – 14,9%, gorzowskim ziemskim – 10,9% oraz zielonogórskim grodzkim – 10,8%.

Zdecydowanie największą grupę stanowiły osoby z upośledzeniem narządu ruchu – 976 osób (32,6% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych).

Strukturę grup niepełnosprawnych według rodzaju niepełnosprawności prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba bezrobotnych	
	XII 2016 r.	XII 2017 r.
Upośledzenie umysłowe	16	15
Choroby psychiczne	254	208
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	227	166
Całościowe zaburzenia rozwojowe	1	4
Choroby narządu wzroku	227	170
Upośledzenie narządu ruchu	976	729
Epilepsja	97	88
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	219	166
Choroby układu pokarmowego	44	46
Choroby układu moczowo-płciowego	69	55
Choroby neurologiczne	338	301
Inne	316	267
Nieustalony	32	24

W 2017 r. najwięcej osób niepełnosprawnych:

- posiadało stopień niepełnosprawności umiarkowany (49,7%) oraz lekki (46,8%),
- było w wieku 55 – 59 lat (24,8 %),
- posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (35,7%), oraz podstawowe i podstawowe nieukończone (25,2%),
- to osoby o stażu pracy 10 – 20 lat (24,4%), oraz 20 – 30 lat (20,0%),
- pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy (19,8%) oraz powyżej 24 miesięcy (19,2%).

ROZDZIAŁ 8

AKTYWNE DZIAŁANIA URZĘDÓW PRACY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU¹⁶

Rok 2017 to kolejny, w którym urzędy pracy realizują działania wynikające ze znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 14 marca 2014 r. Wprowadzone zmiany w głównej mierze dotyczyły sposobu współpracy urzędu pracy z osobami bezrobotnymi, zarówno noworejestrującymi się, jak i już zarejestrowanymi bezrobotnymi, a także poszukującymi pracy.

¹⁶ Więcej informacji na temat podejmowanych inicjatyw w zakresie programów promocji zatrudnienia, rozwoju przedsiębiorczości i dostosowywania kwalifikacji kadr do potrzeb rynku pracy można uzyskać w opracowaniu – Realizacja Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2017. WUP, marzec 2018.

Zmiany te polegały na wprowadzeniu profilowania pomocy dla każdej osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy (ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1065, – art. 33 ust. 2b i 2c). Oznacza to, że pracownik urzędu pracy (doradca klienta) ustala, właściwą wobec osoby bezrobotnej i realizowaną w ramach indywidualnego planu działania, taką pomoc, która najbardziej odpowiada jej aktualnie zdiagnozowanej sytuacji i potrzebom.

W ramach nowelizacji ustawy wprowadzono również dodatkowe subsydiowane formy aktywizacji bezrobotnych, takie jak m.in. bony¹⁷: szkoleniowy, stażowy, na zasiedlenie, zatrudnieniowy, a także dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia.

Ponadto powiatowe urzędy pracy w ramach realizacji ustawowych zadań świadczą również dla zarejestrowanych osób usługi rynku pracy, a także wspierające te usługi instrumenty rynku pracy.

Podstawowymi usługami rynku pracy są m.in.: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, a także organizacja szkoleń¹⁸. Do instrumentów rynku pracy zaliczyć możemy m.in.: zatrudnienie subsydiowane.

8.1. Profile pomocy i indywidualne plany działania

Profile pomocy

Powiatowy urząd pracy ustalając profil pomocy dokonuje analizy sytuacji osoby bezrobotnej i jej szans na rynku pracy biorąc pod uwagę oddalenie od rynku pracy i gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego – Dz.U. poz. 631).

Profil pomocy ustala się dla każdej osoby bezrobotnej, która rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy. Profil pomocy ustalany jest przez doradcę klienta podczas wywiadu z osobą bezrobotną i stanowi on bazę do przygotowania indywidualnego planu działania (IPD), którego realizacja przy wsparciu doradcy klienta powinna skutkować podjęciem przez bezrobotnego zatrudnienia. Jeśli w wyniku realizacji IPD nie uda się doprowadzić osoby bezrobotnej do podjęcia pracy urząd pracy ustala nowy profil pomocy.

Osobie bezrobotnej może zostać ustalony jeden z trzech profili pomocy:

---

¹⁷ O przyznanie bonów: szkoleniowego, stażowego, zatrudnieniowego i na zasiedlenie, może ubiegać się osoba bezrobotna do 30 roku życia zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, dla której został ustalony **profil pomocy I** lub **profil pomocy II** (decyzją starosty przyznanie bonu następuje tylko w uzasadnionych przypadkach, termin ważności bonów określa starosta).

¹⁸ Informacje dotyczące poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej, szkoleń, staży i przygotowania zawodowego pozyskiwane są na podstawie załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 który sporządzany jest i weryfikowany w miesiącu kwietniu w roku następującym po roku sprawozdawczym. Od 2015 r. zgodnie z Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej 2016 (Dz. U. z 2015 poz. 1304 z późn. zm) obowiązuje zmiana terminu sporządzenia sprawozdania, ze stycznia na kwiecień.

- ❖ **profil pomocy I** – w tym profilu urząd pracy może zastosować pośrednictwo pracy i pomoc w uzyskaniu oferty pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub szkolenia, sfinansowanie kosztów egzaminów, zwrot kosztów przejazdu, bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej, świadczenie aktywizacyjne, pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie,
- ❖ **profil pomocy II** – w tym profilu urząd pracy może zastosować dowolne formy pomocy określone w ustawie, takie jak szkolenia, skierowanie do prac interwencyjnych lub robót publicznych itd., z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja,
- ❖ **profil pomocy III** – w tym profilu urząd pracy może zastosować m.in. Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy, programy specjalne, które obejmują instrumenty wymienione w ustawie uzupełnione dodatkowymi usługami, które mogą pomagać w trwałym powrocie na rynek pracy.

W okresie 12 miesięcy 2017 r. w województwie lubuskim pracownicy powiatowych urzędów pracy przeprowadzili ogółem 53.262, w tym 27.586 z kobietami, wywiady zakończone ustaleniem profilu pomocy dla 53.103 osób, w tym ponad połowa to kobiety.

W wyniku przeprowadzenia wywiadów 2.706 osób zaliczono do I profilu pomocy, 41.390 – odpowiednio do II profilu, zaś 9.166 – do III profilu. Na koniec 2017 r. największą grupę stanowiły osoby, zakwalifikowane do II profilu pomocy (14.238 osób, w tym 8.092 kobiety), zaś najmniej liczną – osoby zaliczone do I profilu pomocy (599 osób, w tym 363 kobiety). Łącznie profil pomocy miało ustalony 23.649 osób, w tym 14.037 kobiet.

Indywidualny plan działania

Indywidualny plan działania (IPD) – to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy (ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1065 z późn.zm. – art. 2 ust. 1 pkt 10a, art. 34a, art. 91 ust. 3 pkt 1). Przygotowywany jest przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy w ciągu 60 dni od daty ustalenia profilu pomocy i zawiera m. in.:

- działania, które na rzecz osoby bezrobotnej wykona urząd pracy,
- działania, które osoba bezrobotna będzie realizować samodzielnie,
- terminy realizacji poszczególnych działań,
- formę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy,
- termin i warunki zakończenia realizacji IPD.

Pomoc udzielana w ramach profilu pomocy na podstawie IPD jest realizowana przez urząd pracy w okresie nie dłuższym niż:

- 180 dni dla profilu pomocy I,
- 540 dni dla profilu pomocy II,
- 720 dni dla profilu pomocy III.

IPD może być modyfikowany w trakcie realizacji jeśli nastąpi zmiana w sytuacji osoby bezrobotnej.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. urzędy pracy województwa lubuskiego przygotowały indywidualne plany działania dla 45.865 bezrobotnych (w 2016 r. – 56.412), z czego 52,4% (w 2016 r. – 50,8%) to bezrobotne kobiety. Przygotowaniem IPD objęto również 453 osoby poszukujące pracy (w 2016 r. – 532), wśród których były 224 kobiety (w 2016 r. – 237). W omawianym okresie realizację IPD zakończyło 11.063 bezrobotnych (w 2016 r. – 17.944) i 229 poszukujących pracy.

Ponadto w omawianym okresie 39.599 osób bezrobotnych, a także 564 osoby poszukujące pracy przerwało realizację IPD. Spośród tych osób 18.863 bezrobotnych (w tym 9.830 kobiet) i 128 poszukujących pracy przerwało realizację IPD z powodu podjęcia pracy.

Według stanu na koniec grudnia 2017 r. w statystykach powiatowych urzędów pracy województwa lubuskiego było 26.814 bezrobotnych (w 2016 r. – 34.423) i 696 poszukujących pracy (w 2016 r. – 752), realizujących IPD.

8.2. Pośrednictwo pracy (w tym EURES)

Pośrednictwo pracy

W 2017 r. urzędy pracy, zgodnie z obowiązującą statystyką MRPiPS – 01, dysponowały 56.592 propozycjami wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej¹⁹ dla bezrobotnych i poszukujących pracy. W stosunku do roku poprzedniego sytuacja na lubuskim rynku pracy uległa poprawie, gdyż liczba ofert zatrudnienia pozostających w dyspozycji urzędów pracy wzrosła o 6.357.

Opierając się na wprowadzonym w sprawozdawczości MRPiPS – 01 podziale wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej stwierdzić należy, że w okresie 12 miesięcy 2017 r. urzędy pracy województwa lubuskiego pozyskały 48.985 wolnych miejsc

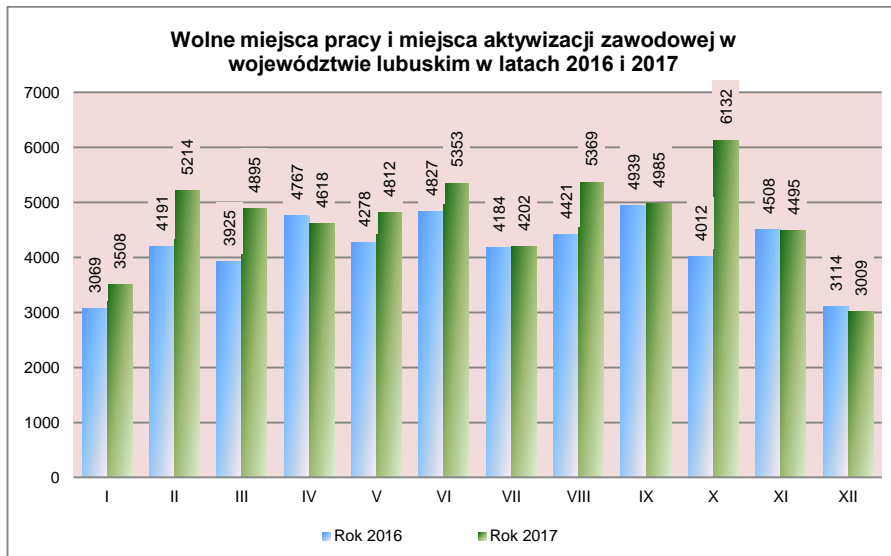
---

¹⁹ „Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” – dawniej oferty pracy. Zmiana nazwy wprowadzona została do obowiązujących formularzy sprawozdania MRPiPS – 01 wraz z załącznikami, w uzgodnieniu z GUS przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej od 01 stycznia 2010 r. W niniejszym opracowaniu zamiennie wobec nazwy „wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” stosowane będą następujące terminy: „propozycje zatrudnienia lub aktywizacji”, „oferty pracy”, „propozycje pracy”.

zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, co stanowiło 86,6% ogółu propozycji zatrudnienia lub aktywizacji (w 2016 r. – 42.024, tj. 83,7%). Natomiast oferta urzędów pracy dotycząca wolnych miejsc aktywizacji zawodowej liczyła 7.607 propozycji, co stanowiło 13,4% ogółu (w 2016 r. – 8.211, tj. 16,3%).

Zestawienie liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w poszczególnych miesiącach 2016 r. i 2017 r. obrazuje poniższy wykres:

W omawianym okresie, podobnie jak w latach poprzednich najwięcej propozycji zatrudnienia lub aktywizacji, powiatowe urzędy pracy pozyskały w okresie wiosennym i jesiennym.

Propozycje pracy, to przede wszystkim propozycje niesubsydiowane (78,1% ogółu, tj. 44.184 oferty), pochodzące z sektora prywatnego (89,7% ogółu – 50.734 oferty) i nie sezonowe (85,2% ogółu – 48.194 oferty).

W 2017 r. w grupie wolnych miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano, w porównaniu do roku poprzedniego, spadek ich liczby. W okresie tym odnotowano 7.607 propozycji aktywizacyjnych (w 2016 r. – 8.211), w tym 43,7% propozycji pochodziło z sektora publicznego.

W strukturze ofert aktywizacji zawodowej w 2017 r. propozycje dotyczyły: stażu – 5.574 propozycji, co stanowiło 73,3% ogółu wolnych miejsc aktywizacji zawodowej; prac społecznie użytecznych – 2.032, tj. 26,7% ogółu ofert aktywizacyjnych oraz przygotowania zawodowego dorosłych - 1 propozycja, tj. 0,01%.

Najwyższy udział subsydiowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ogólnej liczbie ofert zatrudnienia i aktywizacji odnotowano w powiatach:

żagańskim – 46,7%, żarskim – 39,6%, strzelecko-drezdeneckim – 37,4% i nowosolskim – 35,9%.

Powiaty o najniższym udziale subsydiowanych propozycji to: powiat zielonogórski ziemski – 8,8%, powiat gorzowski grodzki – 10,3%, zielonogórski grodzki – 13,3% oraz gorzowski ziemski – 14,0%.

W 2017 r. powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego dysponowały następującą liczbą ofert pracy:

Powiat	Liczba wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	Liczba wolnych miejsc aktywizacji zawodowej
Gorzów Wlkp. – powiat ziemski	2.940	178
Gorzów Wlkp. – powiat grodzki	8.231	507
Krosno Odrzańskie	3.255	457
Międzyrzecz	2.013	453
Nowa Sól	3.004	734
Słubice	2.276	228
Strzelce Krajeńskie	2.237	869
Sulęcín	2.553	225
Świebodzin	3.067	458
Wschowa	2.195	188
Zielona Góra – powiat ziemski	3.367	278
Zielona Góra – powiat grodzki	7.507	968
Żagań	2.754	592
Żary	3.586	1.472

W ciągu całego 2017 r. celem zatrudnienia osób niepełnosprawnych pracodawcy zgłosili 2.125 ofert (w 2016 r. – 2.158), co stanowiło 3,8% wszystkich propozycji pracy i aktywizacji, które wpłynęły do urzędów pracy. W zdecydowanej większości (91,5%) były to propozycje niesubsydiowane i pochodzące z sektora prywatnego (95,2%).

Jednocześnie nadmienić należy, iż w okresie 12 miesięcy 2017 r. pracę niesubsydiowaną podjęło 23.384 osoby bezrobotne, tj. 76,6% całej populacji bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji z tytułu podjęcia zatrudnienia (rok wcześniej – 80,7%).

Wskaźnik płynności rynku pracy liczony jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby osób nowo zarejestrowanych, wyniósł 52,6 %.

W populacji wyłączonych na skutek podjęcia pracy niesubsydiowanej urzędy pracy odnotowały:

- 53,1% bezrobotnych kobiet,
- 39,5% bezrobotnych mieszkańców wsi,
- 33,8% bezrobotnych do 30 roku życia,

- 18,0% bezrobotnych do 25 roku życia,
- 18,7% bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 22,6% długotrwale bezrobotnych.

W okresie 2017 r. w poszczególnych powiatach województwa lubuskiego, z ewidencji bezrobotnych w wyniku podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono następującą liczbę osób:

- Gorzów Wlkp. (grodzki) – 2.322 osoby, tj. 80,4% ogółu podjęć (w 2016 r. – 2.742, tj. 83,3%),
- Gorzów Wlkp. (ziemski) – 1.340 osób, tj. 78,9% ogółu (w 2016 r. – 1.668, tj. 83,7%),
- Krosno Odrzańskie – 1.897 osób, tj. 81,7% ogółu (w 2016 r. – 2.311, tj. 85,1%),
- Międzyrzecz – 2.084 osoby, tj. 78,8% ogółu (w 2016 r. – 2.516, tj. 83,0%),
- Nowa Sól – 2.439 osób, tj. 76,5% ogółu (w 2016 r. – 3.290, tj. 83,1%),
- Słubice – 507 osób, tj. 64,3% ogółu (w 2016 r. – 698, tj. 70,5%),
- Strzelce Krajeńskie – 2.273 osoby, tj. 82,6% ogółu (w 2016 r. – 2.429, tj. 79,9%),
- Sulęcín – 865 osób, tj. 71,4% ogółu (w 2016 r. – 944, tj. 73,8%),
- Świebodzin – 1.270 osób, tj. 79,0% ogółu (w 2016 r. – 1.708, tj. 85,7%),
- Wschowa – 923 osoby, tj. 75,1% ogółu (w 2016 r. – 1.020, tj. 79,1%),
- Zielona Góra (grodzki) – 2.258 osób, tj. 77,2% ogółu (w 2016 r. – 2.951, tj. 82,6%),
- Zielona Góra (ziemski) – 1.536 osób, tj. 82,1% ogółu (w 2016 r. – 1.951, tj. 84,5%),
- Żagań – 2.029 osób, tj. 64,1% ogółu (w 2016 r. – 2.702, tj. 72,8%),
- Żary – 1.650 osób, tj. 73,0% ogółu (w 2016 r. – 2.045, tj. 74,3%).

We wszystkich powiatach województwa lubuskiego, w 2017 roku odnotowano spadek liczby tej populacji bezrobotnych, a największy w powiatach: nowosolskim – spadek o 851 osób, zielonogórskim grodzkim – spadek o 696 osób, żagańskim – spadek o 673 osoby, świebodzińskim – spadek o 438 osób i międzyrzeckim – spadek o 432 osoby.

Jednocześnie w omawianym okresie największą liczbę osób wyłączonych w wyniku podjęcia tego typu pracy odnotowano w powiecie nowosolskim.

Miejsca pracy i aktywizacji zawodowej według sekcji działalności gospodarczej (PKD)

Dane dotyczące propozycji pracy i aktywizacji według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) sporządzane są w okresach półrocznych i umieszczane w załączniku 2²⁰ do sprawozdania MRPIPS-01.

Liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2017 r. do powiatowych urzędów pracy według sekcji PKD prezentuje poniższa tabela:

²⁰ Zgodnie z obowiązującą statystyką liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg rodzaju działalności (załącznik 2 do sprawozdania MRPIPS-01) zarejestrowana przez powiatowe urzędy pracy, zgodnie z wytycznymi do tego załącznika, jest skorygowana o liczbę propozycji pracy i aktywizacji, które pracodawcy wycofali.

Sekcja PKD	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		
	Oferty ogółem		Liczba ofert subsydiowanych
	Liczba ofert	% w ogólnej liczbie ofert	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3.048	5,54%	274
Górnictwo i wydobywanie	48	0,09%	7
Przetwórstwo przemysłowe	10.661	19,39%	1.258
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	47	0,09%	10
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	569	1,03%	200
Budownictwo	5.262	9,57%	890
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7.189	13,07%	2.276
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2.047	3,72%	540
Transport i gospodarka magazynowa	3.060	5,56%	313
Informacja i komunikacja	156	0,28%	74
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	439	0,80%	111
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	370	0,67%	186
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1.666	3,03%	519
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12.436	22,62%	236
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3.971	7,22%	3.474
Edukacja	1.360	2,47%	628
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1.394	2,53%	667
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	346	0,64%	191
Pozostała działalność usługowa	917	1,67%	510
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	4	0,01%	2
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00%	0
RAZEM	54.990	100,00%	12.366

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2017 r. najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wygenerowali pracodawcy sklasyfikowani w sekcjach: „działalność w zakresie usług administrowania...”, „przetwórstwo przemysłowe”; „handel hurtowy i detaliczny...”; „budownictwo”, „administracja publiczna i obrona narodowa...”; „transport i gospodarka magazynowa”, oraz „rolnictwo, leśnictwo,...”.

W 8 spośród 21 sekcji PKD, udział propozycji pracy i aktywizacji w ogólnej liczbie wyniósł poniżej 1 punktu procentowego.

Nadmienić należy, iż zwiększona liczba ofert pracy w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa..., w porównaniu do innych usługowo-produkcyjnych sekcji PKD wiąże się, podobnie jak w latach ubiegłych, z szerszym stosowaniem przez powiatowe urzędy pracy w ramach tej sekcji różnych form aktywizacji bezrobotnych. Udział tych subsydiowanych form w ogólnej liczbie ofert, w 2017 r. wyniósł 87,5% (w 2016 r. – 88,4%).

Miejsca pracy i aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności²¹

Analizę ofert pracy przeprowadzić można także wg klasyfikacji zawodów i specjalności, która została określona w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 07 sierpnia 2014 r. (Dz. U. 2014, poz.1145 z późn. zm.).

Statystyka rynku pracy obejmująca oferty pracy wg zawodów i specjalności zamieszczana jest w załączniku 3 do sprawozdania MRPIPS – 01, a sporządzana jest w okresach półrocznych.

Spośród 54.990 ofert pracy przekazanych przez pracodawców do urzędów pracy (wzrost liczby w porównaniu do 2016 r. o 5.572), najczęściej propozycji zatrudnienia lub aktywizacji według wielkich grup zawodowych (kod jednocyfrowy) odnotowano w grupach:

- grupa IX – „pracownicy wykonujący prace proste” – 13.368 ofert – 24,3% ogółu ofert będących w dyspozycji urzędów pracy (w 2016 r. – 10.449 ofert, tj. 21,1%),
- grupa VII – „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 13.347 ofert, czyli 24,3% ogółu (w 2016 r. – 9.607 ofert, tj. 19,4%),
- grupa V – „pracownicy usług i sprzedawcy” – 9.625 ofert, co stanowiło 17,5% ogółu (w 2016 r. – 9.787 ofert, tj. 19,8%),
- grupa VIII – „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 7.284 oferty – 13,2% ogółu (w 2016 r. – 8.971 ofert – 18,2%),
- grupa IV – „pracownicy biurowi” – 5.027 ofert – 9,1% ogółu (w 2016 r. – 4.306 ofert – 8,7%),
- grupa III – „technicy i inny średni personel” – 3.070 ofert – 5,6% ogółu (w 2016 r. – 3.227 ofert – 6,5%),
- grupa II – „specjaliści” – 2.051 ofert – 3,7% ogółu (w 2016 r. – 2.035 ofert – 4,1%).

Najmniej natomiast ofert pracy skierowanych było do bezrobotnych z grup: I – „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 280 ofert i VI – „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – 938 ofert. W grupie X – „siły zbrojne” oraz w grupie osób bezrobotnych nie posiadających zawodu w omawianym okresie nie odnotowano żadnej oferty.

---

²¹ Zgodnie z obowiązującą statystyką liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności (załącznik 3 do sprawozdania MRPIPS-01) zarejestrowana przez powiatowe urzędy pracy, zgodnie z wytycznymi do tego załącznika, jest skorygowana o liczbę propozycji pracy i aktywizacji, które pracodawcy wycofali.

Analizując przedstawioną strukturę stwierdzić można, że spadek liczby ofert pracy lub aktywizacji w porównaniu do 2016 r. wystąpił w czterech grupach zawodów tj. w grupie V – „pracownicy usług i sprzedawcy”, w grupie VIII – „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, w grupie III – „technicy i inny średni personel” i w grupie I – „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”. W pozostałych grupach nastąpił wzrost liczby ofert, przy czym największy w grupie VIII wzrost o 3.740 propozycji, w grupie IX – o 2.919 propozycji, w grupie IV – o 721 propozycji, w grupie VI – o 234 propozycje i w grupie II – o 16 propozycji.

Zestawienie zawodów, w których w 2017 r. pozyskano najwięcej ofert, przy jednoczesnym porównaniu do 2016 r., prezentuje poniższa tabela:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	2016 r.		2017 r.	
		Zgłoszone oferty pracy	Udział w ogólnej liczbie ofert	Zgłoszone oferty pracy	Udział w ogólnej liczbie ofert
932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	2.184	4,42%	3.395	6,17%
515303	Robotnik gospodarczy	3.513	7,11%	3.291	5,98%
522301	Sprzedawca	2.022	4,09%	1.917	3,49%
432103	Magazynier	1.003	2,03%	1.836	3,34%
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	1.346	2,72%	1.620	2,95%
921101	Pomocniczy robotnik polowy	337	0,68%	1.336	2,43%
721204	Spawacz*	736	1,49%	1.122	2,04%
411004	Technik prac biurowych	1.024	2,07%	1.084	1,97%
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	915	1,85%	987	1,79%
932101	Pakowacz ręczny	1.046	2,12%	849	1,54%
832202	Kierowca samochodu dostawczego	452	0,92%	823	1,50%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	2.573	5,21%	806	1,47%
815301	Szwaczka maszynowa	743	1,50%	803	1,46%
911207	Sprzątaczką biurowa	701	1,42%	631	1,15%
512001	Kucharz	574	1,16%	610	1,11%
722204	Ślusarz	646	1,31%	597	1,09%
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	648	1,31%	580	1,05%
962201	Pracownik prac dorywczych	244	0,49%	569	1,03%
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	537	1,09%	531	0,97%
711202	Murarz	381	0,77%	511	0,93%

W 2017 r. w województwie lubuskim zawodem, w którym najczęściej proponowano pracę był zawód robotnika wykonującego prace proste w przemyśle. Należy zaznaczyć, iż udział tego typu ofert pracy w ogólnej liczbie wszystkich propozycji pracy i aktywizacji, będących w dyspozycji urzędów pracy wynosił 6,2% (w 2016 r. – 4,4%).

Zaprezentowane wyżej zestawienie 20 zawodów o największej liczbie propozycji zatrudnienia lub aktywizacji w 2017 r w województwie lubuskim to blisko 44% ogólnej liczby ofert pozyskanych przez urzędy pracy (w 2016 r. to ponad 45%).

Porównując napływ do bezrobocia i oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy w województwie lubuskim stwierdzić można, że nadal liczba ofert nie pokrywa zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia. Należy jednak zaznaczyć, że różnica między tymi dwoma liczbami znacznie się zmniejszyła i jest bliska równowagi

W 2017 r. liczba nowo zarejestrowanych zmniejszyła się i była 1,06-krotnie wyższa w porównaniu do zgłaszanych potrzeb pracodawców (w 2016 r. stosunek ten wynosił 1,4).

EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia

W systemie EURES umieszczane są oferty pracy oraz aktualizowane informacje na temat warunków życia i pracy w każdym z krajów członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

W krajach EOG pracuje około 1.058 (stan na grudzień 2017) specjalnie wyszkolonych doradców EURES, w tym 56 w Polsce. Osoby te są wyspecjalizowane w zagadnieniach związanych z zatrudnieniem w krajach EOG. Rolą doradców EURES jest promowanie mobilności zawodowej w obrębie UE i państw EOG. Z doradcami EURES można skontaktować się poprzez Wojewódzki Urząd Pracy lub strony internetowe EURES: www.eures.europa.eu lub www.eures.praca.gov.pl (menu: "Kadra EURES").

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze w 2017 roku, poprzez usługi EURES rozpowszechnił 1.127 ofert pracy, gdzie łączna ilość wakatów wyniosła 5.964 (część ofert pracy nie posiadała określonej ilości wakatów). Znaczna część ofert dotyczyła zatrudnienia na stałe i skierowana była do osób z doświadczeniem w danym zawodzie i ze znajomością języka obcego – najczęściej niemieckiego i angielskiego. Nabory dotyczyły wielu krajów EOG w bardzo zróżnicowanych branżach. W okresie całego 2017 roku doradcy EURES zarówno udzielali wszelkiej informacji osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, jak też przeprowadzili szereg spotkań informacyjno-promocyjnych i rekrutacyjnych. Łącznie z tych usług, w ramach różnego rodzaju wsparcia, skorzystało ok. 5.200 osób.

8.3. Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy²²

Szkolenia organizowane przez powiatowe urzędy pracy pomagają osobom bezrobotnym i zagrożonym utratą pracy w uzyskiwaniu kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy w przypadku:

---

²² Na podstawie danych zawartych w sporządzanym, zgodnie z obowiązującą statystyką, przez powiatowe urzędy pracy miesięcznym sprawozdaniu o rynku pracy MRPIPS-01.

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W województwie lubuskim, zgodnie z obowiązującą sprawozdawczością statystyczną – sprawozdanie MRPiPS-01, w okresie 12 miesięcy 2017 r. 691 osób bezrobotnych rozpoczęło szkolenia (w 2016 r. – 891 bezrobotnych). Z ogólnej liczby bezrobotnych rozpoczynających tą formę aktywizacji 124 osoby uczestniczyły w niej w ramach bonu szkoleniowego.

Do odbycia szkolenia najwięcej bezrobotnych skierowano w powiatach:

• nowosolskim	93 bezrobotnych (w 2016 r. – 132 osoby),
• gorzowskim grodzki	90 bezrobotnych (w 2016 r. – 65 osób),
• wschowskim	89 bezrobotnych (w 2016 r. – 116 osób),
• krośnieńskim	73 bezrobotnych (w 2016 r. – 113 osób),
• żarskim	59 bezrobotnych (w 2016 r. – 57 osób),
• strzelecko-drezdeneckim	57 bezrobotnych (w 2016 r. – 65 osób),
• gorzowskim ziemskim	49 bezrobotnych (w 2016 r. – 42 osoby),
• międzyrzeczkim	43 bezrobotnych (w 2016 r. – 65 osób),
• świebodzińskim	38 bezrobotnych (w 2016 r. – 69 osób).

Pośród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do odbycia szkolenia wyrejestrowano:

- 159 kobiet, tj. 23,0% ogólnej liczby rozpoczynających tą formę aktywizacji, (w 2016 r. – 190 kobiet, tj. 21,3%),
- 292 mieszkańców wsi, tj. 42,3% ogółu, (w 2016 r. – 410 osób, tj. 46,0%),
- 329 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 47,6% ogółu, (w 2016 r. – 467 osób, tj. 52,4%),
- 61 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 8,8% ogółu, (w 2016 r. – 93 osoby, tj. 10,4%),
- 95 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 13,8% ogółu, (w 2016 r. – 179 osób, tj. 20,1%).

8.4. Staże²³

Jedną z najpopularniejszych form pomocy bezrobotnym będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest **staż**. Charakteryzuje się on nabywaniem przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu odbywania stażu, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ta forma aktywizacji

---

²³ Na podstawie danych zawartych w sporządzonym, zgodnie z obowiązującą statystyką, przez powiatowe urzędy pracy miesięcznym sprawozdaniu o rynku pracy MRPiPS-01.

realizowana jest na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą, według określonego w umowie programu.

W województwie lubuskim w 2017 r., zgodnie z obowiązującą sprawozdawczością statystyczną – sprawozdanie MRPiPS-01, skierowano do odbycia stażu 4.965 osób (w 2016 r. – 5.137). W ramach bonu stażowego skierowano do odbycia tej formy aktywizacji 25 bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych uczestników rozpoczynających tą formę aktywizacji w 2017 r., było:

- 3.450 kobiet, co stanowiło 69,5% ogólnej liczby bezrobotnych rozpoczynających staż (w 2016 r. – 69,0%),
- 1.992 bezrobotnych mieszkańców wsi, tj. odpowiednio 40,1% (w 2016 r. – 38,9%),
- 2.887 bezrobotnych do 30 r. życia, tj. 58,2% (w 2016 r. – 64,1%),
- 387 bezrobotnych powyżej 50 r. życia, tj. 7,8% (w 2016 r. – 8,4%),
- 1.116 długotrwale bezrobotnych, tj. 26,5% (w 2016 r. – 26,2%).

Porównanie liczby osób bezrobotnych korzystających z tej aktywnej formy w poszczególnych powiatach województwa lubuskiego w latach 2016 i 2017 prezentuje poniższa tabela:

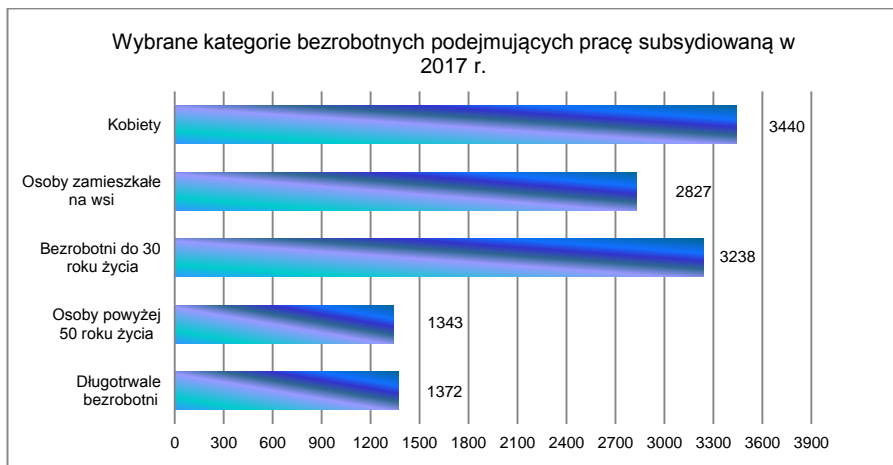
Powiaty	2016 r.	2017 r.
gorzowski ziemski	241	213
gorzowski grodzki	414	363
krośnieński	362	331
międzyrzecki	424	389
nowosolski	573	537
słubicki	155	126
strzelecko-drezdenecki	531	676
sulęciński	211	185
świebodziński	325	333
wschowski	115	104
zielonogórski ziemski	381	310
zielonogórski grodzki	552	578
żagański	337	296
żarski	516	524
Ogółem	5.137	4.965

8.5. Zatrudnienie subsydiowane

Zatrudnienie subsydiowane to różnego rodzaju formy wsparcia udzielanego osobom bezrobotnym i poszukującym pracy przy podejmowaniu zatrudnienia, polegające na partycypacji w części kosztów wynagrodzenia lub dofinansowaniu tworzenia lub modernizacji stanowisk pracy, w tym także przy samozatrudnieniu.

W 2017 r. z różnego rodzaju form zatrudnienia subsydiowanego oferowanych przez lubuskie powiatowe urzędy pracy skorzystało ogółem 7.152 osoby, co stanowiło 10,9% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych w omawianym okresie. W 2016 r. liczba bezrobotnych objętych pracami subsydiowanymi wynosiła 6.953, tj. 9,4%. Podjęcia prac subsydiowanych w omawianym okresie stanowiły równocześnie 23,4% ogółu podejmujących pracę (rok wcześniej – 19,3%).

Wybrane kategorie osób bezrobotnych podejmujących pracę subsydiowaną w omawianym okresie przedstawia poniższy wykres:

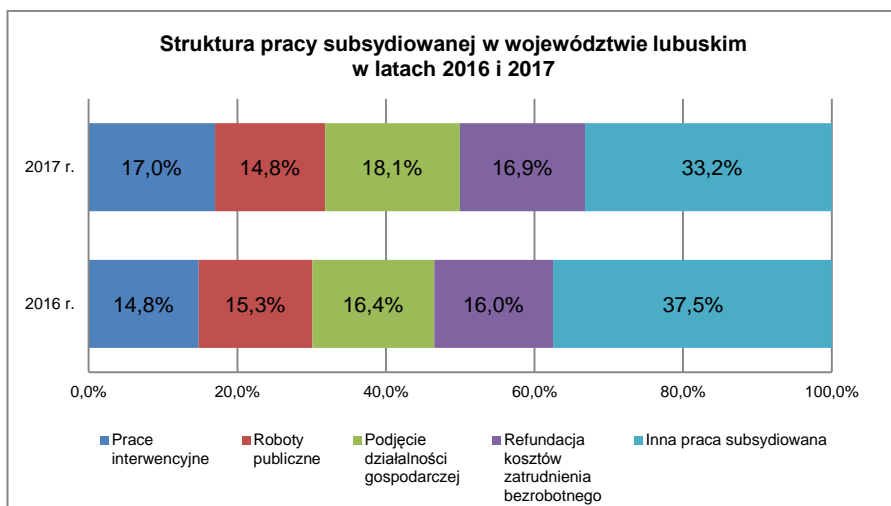
W porównaniu do poprzedniego okresu, liczba bezrobotnych rozpoczynających zatrudnienie subsydiowane spadła w czterech powiatach: strzelecko-drezdeneckim – o 135 osób, żarskim – o 99 osób, zielonogórskim ziemskim – o 24 osoby i ślubickim – o 11 osób. Wzrost wystąpił we wszystkich pozostałych powiatach, przy czym największy w powiatach: żagańskim (o 124 osoby), nowosolskim (o 81 osób), świebodzińskim (o 52 osoby), międzyrzeckim (o 47 osób), zielonogórskim grodzkim (o 46 osób), wschowskim (o 37 osób), gorzowskim ziemskim (o 35 osób) i krośnieńskim (o 20 osób).

Liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy w ramach wybranych form subsydiowanych w powiatach województwa lubuskiego w 2017 r. prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym			
		Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Podjęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego
gorzowski ziemski	359	42	82	68	85
gorzowski grodzki	567	81	33	144	126
krośnieński	426	0	71	105	143
międzyrzecki	561	71	110	134	70
nowosolski	750	110	130	148	102
ślubicki	281	21	13	71	76
strzelecko-drezdenecki	478	129	60	58	52
sułczyński	343	77	51	35	102
świebodziński	337	4	48	69	38
wschowski	306	39	15	106	55
zielonogórski ziemski	334	27	82	34	49
zielonogórski grodzki	666	134	9	113	129
żagański	1.135	266	329	95	110
żarski	609	216	25	117	70

W 2017 r. wśród uczestników prac subsydiowanych największą grupę stanowiły osoby podejmujące działalność gospodarczą – 1.297 osób. Kolejnymi były osoby biorące udział w pracach interwencyjnych – 1.217 oraz osoby podejmujące pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 1.207.

Porównanie udziału poszczególnych form prac subsydiowanych w latach 2016 i 2017 przedstawiono na poniższym wykresie:

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie bezrobotnych.

Organizatorem prac interwencyjnych mogą być jednostki organizacyjne, a także osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które zatrudniają lub mają zamiar zatrudnić co najmniej jednego pracownika. W zamian za jego zatrudnienie pracodawca uzyskuje z urzędu pracy, po uprzednim uzgodnieniu wysokości, refundację części kosztów wynagrodzenia, nagród oraz opłacanych składek na ubezpieczenia społeczne. Refundacja kosztów może odbywać się w różnych wariantach w zależności od kategorii osób, którą zamierza zatrudnić pracodawca.

Od stycznia do grudnia 2017 r. liczba osób rozpoczynających prace interwencyjne wynosiła 1.217, co stanowiło 4,0% ogółu wyłączonych z tytułu podjęć pracy i była wyższa niż przed rokiem o 187 osób.

Poziom zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w 2017 r. w porównaniu do 2016 r. spadł w 4 powiatach: żarskim (o 40 osób), sulęcińskim (o 11 osób), świebodzińskim (o 10 osób) i gorzowskim grodzkim (o 6 osób). Wzrost natomiast odnotowano w pozostałych 10 powiatach, przy czym największy wystąpił w powiatach: żagańskim o 111 osób, międzyrzecki o 37 osób, nowosolskim o 35 osób oraz strzelecko-drezdeneckim o 30 osób.

Najwięcej bezrobotnych rozpoczęło prace interwencyjne w powiatach:

- żagańskim 266 osób, (w 2016 r. – 155 osób),
- żarskim 216 osób, (w 2016 r. – 256 osób),
- zielonogórskim grodzkim 134 osoby, (w 2016 r. – 126 osób),
- strzelecko-drezdeneckim 129 osób, (w 2016 r. – 99 osób),
- nowosolskim 110 osób, (w 2016 r. – 75 osób),
- gorzowskim grodzkim 81 osób, (w 2016 r. – 87 osób),
- sulęcińskim 77 osób, (w 2016 r. – 88 osób),
- międzyrzeckim 71 osób, (w 2016 r. – 34 osoby).

W 2017 r. wśród wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w wyniku podjęcia prac interwencyjnych 59,6% (725) stanowiły kobiety (w 2016 r. – 610 – 59,2%). Ponadto 473 bezrobotnych to mieszkańcy wsi, co stanowiło 38,9% ogólnej liczby uczestników tych prac (w 2016 r. – 426 osób – 41,4%).

Pośród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, którzy w omawianym okresie podjęli prace interwencyjne:

- 363 osoby to bezrobotni do 30 roku życia, co stanowiło 29,8% ogólnej liczby uczestniczących w pracach interwencyjnych (w 2016 r. – 279 osób – 27,1%),

- 203 bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia, czyli 16,7% ogółu osób wyłączonych z tytułu podjęcia prac interwencyjnych (w 2016 r. – 208 osób – 20,2%),
- 236 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 19,4% ogółu bezrobotnych biorących udział w pracach interwencyjnych (w 2016 r. – 276 osób – 26,8%).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację prac interwencyjnych wyniosły w 2017 r. 5.673,6 tys. zł i w porównaniu do roku 2016 były większe o 268,2 tys. zł.

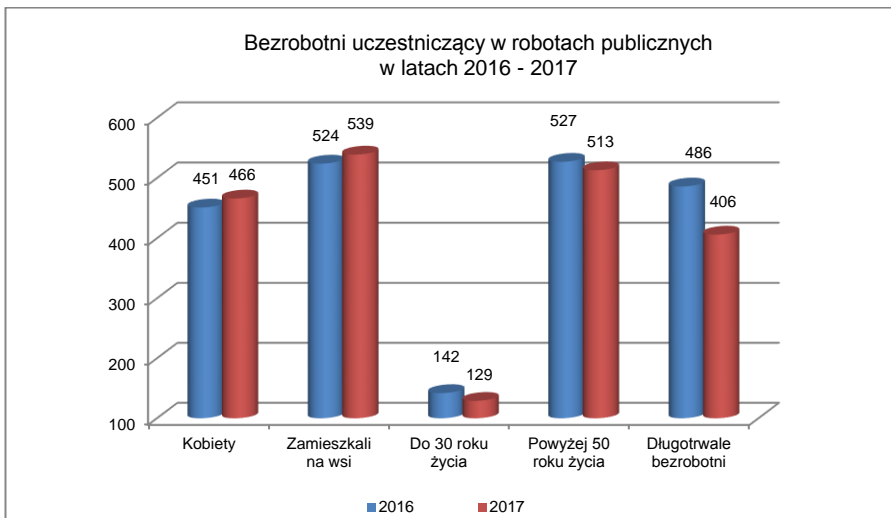
Roboty publiczne

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie osób bezrobotnych, przy wykonywaniu prac, organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej.

Roboty publiczne mogą trwać do 6 miesięcy lub – w przypadkach refundacji co drugi miesiąc – do 12 miesięcy. Organizator robót publicznych może uzyskać częściowe dofinansowanie z Funduszu Pracy.

W okresie całego 2017 r. w województwie lubuskim w ramach robót publicznych zatrudnionych zostało 1.058 osób, co stanowiło 3,5% wyłączonych z ewidencji w wyniku podjęcia różnego rodzaju prac (w 2016 r. odsetek ten wynosił 3,0%).

Wybrane kategorie osób bezrobotnych uczestniczących w robotach publicznych w województwie lubuskim w latach 2016 i 2017 przedstawia poniższy wykres:

Najwięcej bezrobotnych w ramach robót publicznych zaktywizowano w powiatach:

- żagańskim 329 bezrobotnych (w 2016 r. – 337 osób),
- nowosolskim 130 bezrobotnych (w 2016 r. – 146 osób),
- międzyrzeczkiem 110 bezrobotnych (w 2016 r. – 96 osób),
- gorzowskim ziemskim 82 bezrobotnych (w 2016 r. – 59 osób),
- zielonogórskim ziemskim 82 bezrobotnych (w 2016 r. – 56 osób),
- krośnieńskim 71 bezrobotnych (w 2016 r. – 96 osób),
- strzelecko-drezdeneckim 60 bezrobotnych (w 2016 r. – 73 osoby),
- sulęcińskim 51 bezrobotnych (w 2016 r. – 53 osoby).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim, w omawianym okresie, poniesione na realizację robót publicznych w porównaniu do 2016 r. wzrosły o 772,4 tys. zł i wynosiły 8.420,1 tys. zł.

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej

W ramach instrumentów rynku pracy ukierunkowanych na łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową starosta może przyznać jednorazowo dla zarejestrowanych bezrobotnych środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności. Ich wysokość nie może przekroczyć 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość środków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela oraz 3-krotnego na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

Przyznane środki są bezzwrotne pod warunkiem, że osoba która je otrzymała prowadziła działalność lub była członkiem spółdzielni socjalnej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

W analizowanym okresie w województwie lubuskim udzielono 1.297 osobom bezrobotnym (w 2016 r. – 1.139) dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W ogólnej liczbie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy, odsetek kobiet wynosił 43,2%, natomiast osób zamieszkałych na wsi – 37,5%.

W grupie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy uczestniczących w tej formie aktywizacji:

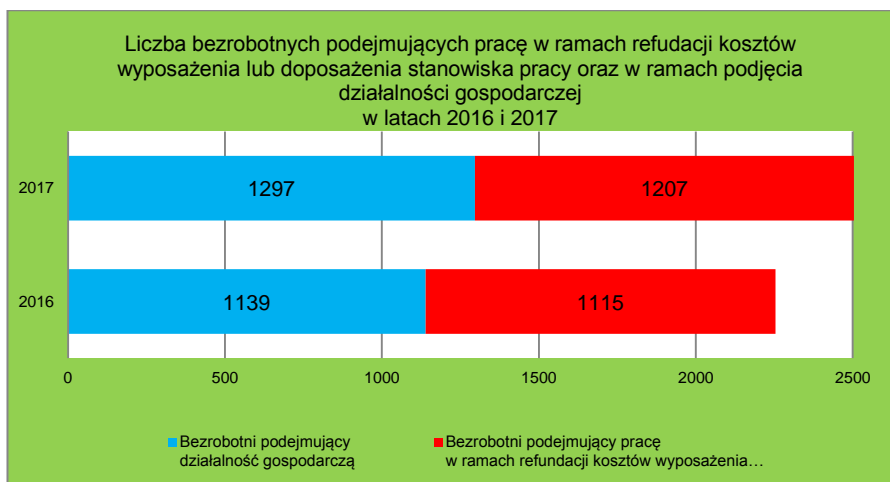
- 542 osoby to bezrobotni do 30 roku życia, tj. 41,8% ogółu uczestników tej formy,
- 82 osoby to bezrobotni do 50 roku życia, tj. odpowiednio 6,3% ogółu,
- 210 osób to długotrwale bezrobotni, tj. odpowiednio 16,2% ogółu.

Porównanie liczby osób bezrobotnych korzystających z tej aktywnej formy w poszczególnych powiatach województwa lubuskiego w latach 2016 i 2017 prezentuje poniższa tabela:

Powiaty	2016 r.	2017 r.
gorzowski ziemski	56	68
gorzowski grodzki	120	144
krośnieński	91	105
międzyrzecki	133	134
nowosolski	111	148
słubicki	71	71
strzelecko-drezdenecki	61	58
sulęciński	47	35
świebodziński	44	69
wschowski	64	106
zielonogórski ziemski	46	34
zielonogórski grodzki	119	113
żagański	72	95
żarski	104	117
Ogółem	1.139	1.297

Wysokość środków Funduszu Pracy przekazanych bezrobotnym na ten typ aktywizacji w 2017 r. uległa zwiększeniu (o blisko 3,0 mln zł) i wyniosła 23.529,9 tys. zł (w 2016 r. – 20.609,6 tys. zł).

Zestawienie porównawcze liczby osób podejmujących działalność gospodarczą i skierowanych na stanowisko pracy wyposażone lub doposażone ze środków Funduszu Pracy w latach 2016 i 2017 przedstawia poniższy wykres:

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą mogą być zrefundowane poniesione koszty na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (wysokość refundacji nie może być wyższa niż 6-krotne przeciętne wynagrodzenie). Otrzymujący refundację pracodawca musi zatrudniać na utworzonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres nie krótszy niż 24 miesiące.

Z tej formy subsydiowanego zatrudnienia w 2017 r. w województwie lubuskim skorzystało 1.207 osób bezrobotnych, tj. o 92 osoby więcej niż w roku poprzednim.

Najwięcej osób na tego typu miejsca pracy wyrejestrowano w powiecie:

- krośnieńskim – 143 osoby (dla porównania w 2016 r. – 77),
- zielonogórskim grodzkim – 129 osób (odpowiednio w 2016 r. – 110),
- gorzowskim grodzkim – 126 osób (w 2016 r. – 131),
- żagańskim – 110 osób (w 2016 r. – 127),
- nowosolskim – 102 osoby (w 2016 r. – 81),
- sulęcińskim – 102 osoby (w 2016 r. – 95),
- gorzowskim ziemskim – 85 osób (w 2016 r. – 68),
- słubickim – 76 osób (w 2016 r. – 94),
- międzyrzeczkim i żarskim – po 70 osób (w 2016 r. – 61 i 88).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wyniosły w 2017 r. 13.605,2 tys. zł i w porównaniu do roku 2016 były większe o 1.356,2 tys. zł.

8.6. Inne formy zatrudnienia subsydiowanego

Bon na zasiedlenie

Starosta zgodnie z **art. 66n** ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, może przyznać bezrobotnemu do 30 roku życia, *bon na zasiedlenie* w związku z podjęciem, poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- za ich wykonywanie będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym,
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej

wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,

- będzie pozostawał w zatrudnieniu, innej pracy zarobkowej lub prowadził działalność przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon na zasiedlenie zostaje przyznany w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

Bezrobotny, który otrzymał bon na zasiedlenie, zobowiązany jest w terminie:

- do 30 dni od dnia otrzymania bonu dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy,
- do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy,
- do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, posiadanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

W przypadku niewywiązania się z powyższych obowiązków kwota bonu podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Z tej formy subsydiowanego zatrudnienia w 2017 r. w województwie lubuskim skorzystało 287 osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 145 osób do 25 roku życia (w 2016 r. – odpowiednio 191 i 69).

W ogólnej liczbie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy, były 132 kobiety (w 2016 r. – 91), 81 mieszkańców wsi (w 2016 r. – 58) oraz 3 osoby długotrwale bezrobotne (w 2016 r. – 5).

Wysokość środków Funduszu Pracy przekazanych na realizację tego typu aktywizacji w 2017 r. wyniosła 2.192,5 tys. zł (w 2016 r. – 1.390,5 tys. zł).

Bon zatrudnieniowy

Przyznanie *bonu zatrudnieniowego*, zgodnie z **art. 66m** ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dla bezrobotnego następuje na podstawie

indywidualnego planu działania i stanowi dla przyszłego pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez urząd pracy.

Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą, w ramach której:

- pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy,
- starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez okres 12 miesięcy, w wysokości 100 proc. kwoty zasiłku.

Dodatkowo pracodawca po zakończeniu refundacji zobowiązany jest do dalszego utrzymania zatrudnienia, przez okres 6 miesięcy.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. 18 bezrobotnych w wieku do 30 roku życia rozpoczęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego, z których 12 to osoby do 25 roku życia. W 2016 r. wszystkie osoby (22) uczestniczące to bezrobotni do 30 roku życia.

Wśród wyłączonych z ewidencji bezrobotnych uczestniczących w tej formie aktywizacji odnotowano 9 kobiet i 9 bezrobotnych mieszkańców wsi.

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację bonu zatrudnieniowego wyniosły w 2017 r. 130,0 tys. zł (w 2016 r. 410,1 tys. zł).

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia

Starosta może, zgodnie z **art. 60d** ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy *dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia*.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego, po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 lub 12 miesięcy.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

W analizowanym okresie w województwie lubuskim 213 osób bezrobotnych podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia (w 2016 r. – 202 osoby).

W ogólnej liczbie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy, było 88 kobiet (w 2016 r. – 80), natomiast osób zamieszkałych na wsi – 62 (w 2016 r. – 71), a długotrwale bezrobotnych – 68 (w 2016 r. – 72).

Wysokość środków Funduszu Pracy przekazanych pracodawcom na ten typ aktywizacji w 2017 r. wyniosła 1.941,4 tys. zł (w 2016 r. – 1.424,3 tys. zł).

8.7. Pozostałe formy

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu, ukierunkowane są na aktywizację osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Bezrobotnemu uczestnikowi, skierowanemu przez starostę na wniosek gminy do pracy na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 6 zł za każdą godzinę wykonanej pracy społecznie użytecznej.

W okresie 12 miesięcy 2017 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowanych zostało o 411 osób bezrobotnych mniej (1.931) niż powiatowe urzędy pracy kierowały w roku poprzednim (2.342 osoby).

Liczbę bezrobotnych uczestniczących w pracach społecznie użytecznych w poszczególnych powiatach w latach 2016 i 2017 prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.	
	Liczba bezrobotnych	Udział [w %]	Liczba bezrobotnych	Udział [w %]
gorzowski ziemski	36	1,5%	32	1,7%
gorzowski grodzki	0	0,0%	2	0,1%
krośnieński	55	2,4%	48	2,5%
międzyrzecki	60	2,7%	65	3,4%
nowosolski	184	7,9%	136	7,0%
słubicki	75	3,2%	64	3,3%
strzelecko-drezdenecki	114	4,9%	130	6,8%
sulęciński	23	1,0%	25	1,3%
świebodziński	53	2,3%	33	1,7%
wschowski	88	3,8%	64	3,3%
zielonogórski ziemski	49	2,1%	47	2,4%
zielonogórski grodzki	244	10,4%	201	10,4%
żagański	263	11,2%	240	12,4%
żarski	1.098	46,9%	844	43,7%
Ogółem	2.342	100,0%	1.931	100,0%

Wśród bezrobotnych uczestników rozpoczynających tą formę aktywizacji w 2017 r. było:

- 891 kobiet, co stanowiło 46,1% ogólnej liczby bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w 2016 r. – 1.087, tj. 46,4%),
- 959 bezrobotnych mieszkańców wsi, tj. 49,7% ogółu bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w 2016 r. – 1.119, tj. 47,8%),
- 134 bezrobotnych do 30 r. życia, tj. 6,9% ogółu bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w 2016 r. – 167, tj. 7,1%),
- 1.075 bezrobotnych powyżej 50 r. życia, tj. 55,7% ogółu bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w 2016 r. – 1.168, tj. 49,9%),
- 1.507 długotrwale bezrobotnych, tj. 78,0% ogółu bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w 2016 r. – 1.860, tj. 79,4%).

Wydatki Funduszu Pracy poniesione na realizację prac społecznie użytecznych wyniosły w 2017 r. 1.040,7 tys. zł (w 2016 r. – 1.272,2 tys. zł).

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Formą aktywizacji bezrobotnych o bardzo małej popularności zarówno wśród bezrobotnych, jak i wśród powiatowych urzędów pracy jest *przygotowanie zawodowe dorosłych*. Odbywa się ono w formie:

- praktycznej nauki zawodu dorosłych umożliwiającej przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego,
- przyuczenia do pracy dorosłych mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych, właściwych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.

Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 12 do 18 miesięcy, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy.

W okresie 12 m-cy 2017 r. w województwie lubuskim żadna osoba bezrobotna nie została skierowana do uczestnictwa w tej formie aktywizacji.

Powiatowe urzędy pracy w omawianym okresie nie poniosły wydatków z Funduszu Pracy na realizację przygotowania zawodowego dorosłych.

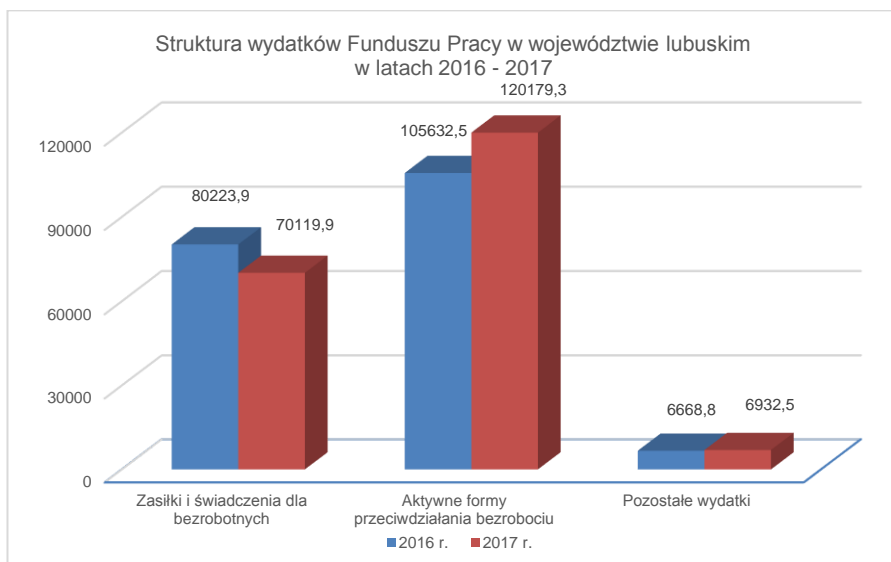
ROZDZIAŁ 9

WYDATKI FUNDUSZU PRACY

Podstawowym instrumentem ekonomicznym wspierającym działania w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej jest Fundusz Pracy (FP) będący państwowym funduszem celowym. W skład Funduszu wchodzi między innymi: obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, dotacje z budżetu państwa, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Dysponentem FP jest minister właściwy do spraw pracy.

Zgodnie ze sprawozdawczością MRPiPS-02 na realizację zadań określonych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, urzędy pracy województwa lubuskiego w 2017 r. wydatkowały 197.231,7 tys. zł, tj. o 4.706,5 tys. zł więcej niż w roku poprzednim.

Skalę i strukturę wydatków z Funduszu Pracy w latach 2016 – 2017 prezentuje poniższy wykres:

FP to główne źródło finansowania tzw. aktywnych i pasywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Formy aktywne mają za zadanie przywrócić bezrobotnego na otwarty rynek pracy, zaś formy pasywne (zasiłki) rekompensują brak pracy i stanowią osłonę socjalną na czas pozostawania bez pracy. Wielkość środków finansowych na formy aktywne corocznie dla poszczególnych województw i powiatów ustalana jest na podstawie algorytmu. Natomiast środki na zasiłki (nie wchodzi w przyznany limit na formy aktywne) urzędy pracy otrzymują

odpowiednio do zgłaszanych potrzeb w zależności od liczby bezrobotnych pobierających zasiłek.

W 2017 r., w porównaniu do roku 2016, wielkość nakładów Funduszu Pracy na realizację aktywnych form pomocy bezrobotnym oraz na zasiłki i świadczenia dla bezrobotnych nieznacznie wzrosła.

Równocześnie należy stwierdzić, iż największą częścią wydatków FP były w analizowanym okresie aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, co stanowiło bardzo pozytywny aspekt poniesionych kosztów realizacji działań w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Kolejnym pozytywnym aspektem budżetu Funduszu Pracy za 2017 r. jest dalsza kontynuacja wzrostowej tendencji zwiększania udziału wydatków na aktywne formy tj. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w wydatkach ogółem.

Strukturę wydatków (w tys. zł) Funduszu Pracy w 2016 i 2017 r. według stanu na dzień 31 grudnia prezentuje poniższa tabela:

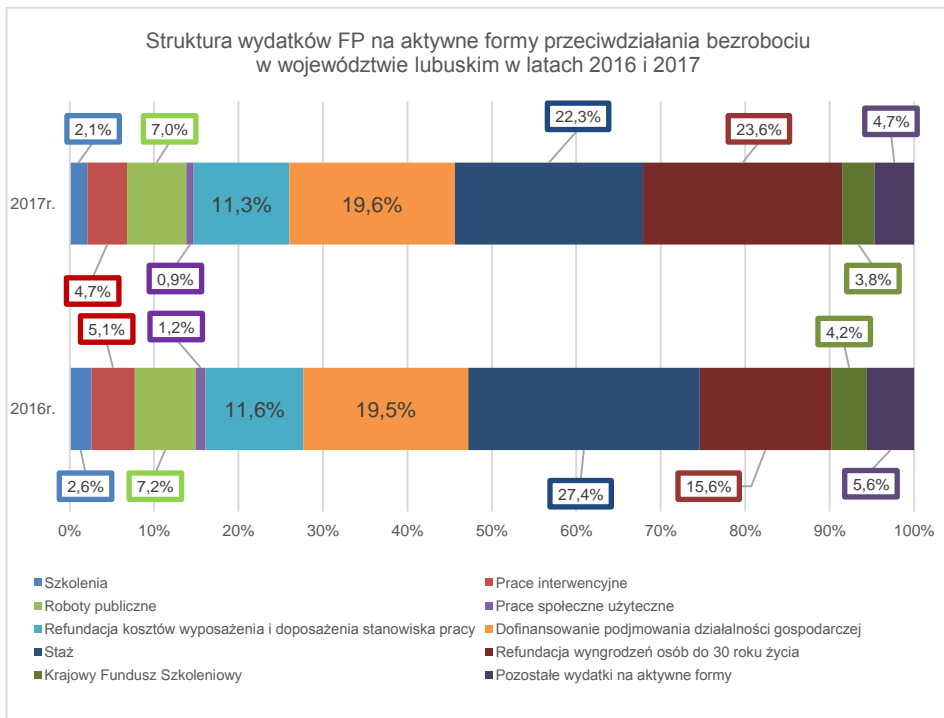
Wyszczególnienie	Rok 2016		Rok 2017		Wzrost / spadek (+ / -) (kol. 4 - 2)
	Kwota (tys. zł)	Udział do ogółem (%)	Kwota (tys. zł)	Udział do ogółem (%)	
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem	192.525,2	100,0%	197.231,7	100,0%	4.706,5
z tego:					
Wydatki obligacyjne w tym:	80.223,9	41,7%	70.119,9	35,6%	-10.104,0
• Zasiłki dla bezrobotnych	69.841,9	36,3%	58.427,9	29,6%	-11.414,0
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w tym:	105.632,5	54,9%	120.179,3	60,9%	14.546,8
• Kwota wydatków na bezrobotnych do 30 roku życia	53.344,4	27,7%	63.030,3	32,0%	9.685,9
• Kwota wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia	13.659,3	6,4%	13.961,5	7,1%	302,2
Wydatki pozostałe w tym:	6.668,8	3,5%	6.932,5	3,5%	263,7
• Rozwój i eksploatacja systemu teleinformatycznego	2.552,6	1,3%	2.657,1	1,3%	104,5
• Koszty wezwań, przekazywania świadczeń	1.320,7	0,7%	1.326,2	0,6%	5,5

Źródło: Na podstawie sprawozdania MRPIPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy w latach 2016 – 2017.

Analizując zarówno sprawozdanie MRPiPS-02, jak i powyższe zestawienie stwierdzić można, że w stosunku do roku poprzedniego, w 2017 r. odnotowano:

- spadek zarówno udziału wydatków na zasiłki i świadczenia, o ponad 6 punktów procentowych, jak również kwoty tych wydatków o ponad 10 mln zł,
- wzrost udziału wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, o 6 punktów procentowych, przy jednoczesnym wzroście kwoty wydatkowanej przez urzędy pracy województwa lubuskiego, o ponad 14 mln zł,
- wzrost kwoty (o blisko 10,0 mln zł) i udziału (o 4,3 punktu procentowego) wydatków na bezrobotnych do 30 roku życia oraz nieznaczny wzrost poziomu wydatków, przy jednoczesnym porównywalnym poziomie udziału wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- wzrost kwoty wydatków na projekty systemowe w ramach EFS, w 2017 r. koszty projektów wyniosły blisko 42,0 mln. zł.

Porównanie struktur udziału wydatków na poszczególne formy aktywizacji bezrobotnych w województwie lubuskim w latach 2016 – 2017 prezentuje poniższy wykres:

Łączne wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2017 r. przez powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosły 120.179,3 tys. zł, a ich szczegółową strukturę (zgodnie z obowiązującym w 2017 r. formularzem sprawozdania MRPiPS-02) prezentuje poniższa tabela:

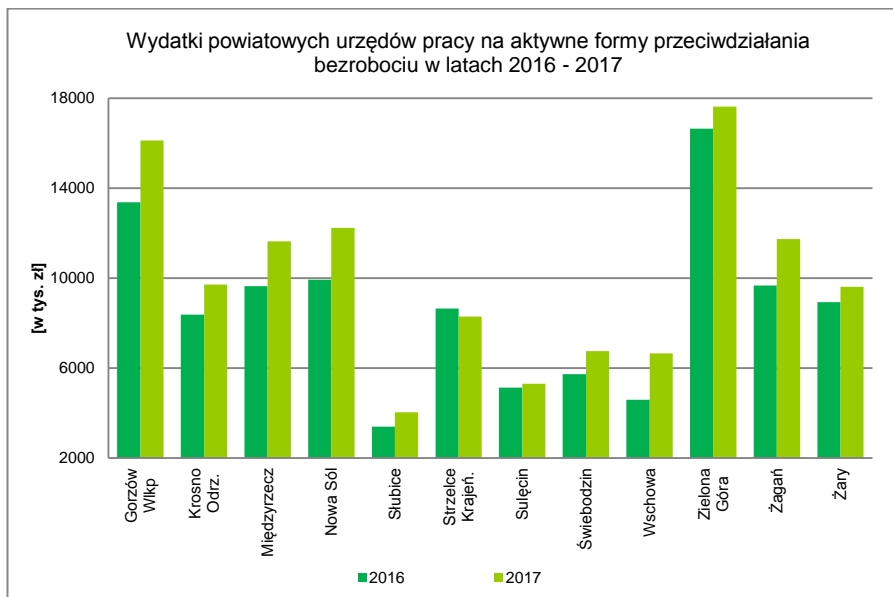
Wyszczególnienie		Kwota wydatków w 2017 r. [w tys. zł]	
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem		120.179,3	
z tego	Szkolenia	2.472,1	
	z tego	kwoty należne instytucjom szkoleniowym	1.356,4
		stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	703,2
		koszty egzaminów i uzyskania licencji	2,6
		koszty umów trójstronnych	7,7
		bon szkoleniowy	362,2
		inne	40,0
	Prace społecznie użyteczne	1.040,7	
	Roboty publiczne	8.420,1	
	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	13.605,2	
	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	23.529,9	
	Prace interwencyjne	5.673,6	
	Zatrudnienie wspierane	120,6	
	Stypendia za okres kontynuowania nauki	71,6	
	Studia podyplomowe	105,7	
	z tego	stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	30,1
	Refundacja wynagrodzeń osób do 30 roku życia	28.309,0	
	Staże	26.797,2	
	w tym	bon stażowy	186,5
	Bon zatrudnieniowy	130,0	
	Bon na zasiedlenie	2.192,5	
	Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia	1.941,4	
	Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych	52,8	
	Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	208,0	
	Badania osób bezrobotnych	142,9	
	Koszty specyficzne elementów programów specjalnych	6,1	
	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	4.624,6	
	Koszty przejazdu, zakwaterowania	665,5	
	Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	49,9	
	Inne instrumenty rynku pracy	19,9	

Uwaga! W powyższym zestawieniu pominięto wiersze sprawozdania MRPiPS-02 z zerowymi wartościami.

Szczegółowe informacje dotyczące środków FP przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dostępne są na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy www.wupzielonagora.praca.gov.pl w zakładce Rynek Pracy/Fundusze/Fundusz Pracy/Środki Funduszu Pracy.

Wydatki na aktywne formy w powiatowych urzędach pracy w latach 2016 – 2017 obrazuje poniższy wykres:

Zróźnicowanie wielkości wydatków na programy promocji zatrudnienia w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego ściśle związane było z wielkością przyznanych środków FP.

PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy województwa lubuskiego, prezentowane w układzie obszarów i powiatów, jak również dane dotyczące ludności, gospodarki, edukacji, zmiany poziomu bezrobocia, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, pozwoliły zaznaczyć cechy charakterystyczne rejestrowanego bezrobocia oraz opisać zjawiska zachodzące na lubuskim rynku pracy.

Rok 2017 charakteryzował się, w skali województwa spadkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych (o 7.762 osoby) oraz stopy bezrobocia do 6,6% (o 2,0 punktu procentowego). Pod względem wysokości tego wskaźnika nasze województwo znalazło się na siódmym miejscu w kraju (w 2016 r. również pozycja siódma).

W 2017 r. we wszystkich powiatach odnotowano spadek napływu do bezrobocia. Największy spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych odnotowano w powiatach: słubickim – (22,0%), świebodzińskim – 21,5%, oraz sulęcińskim – 17,9%.

W 2017 roku odnotowano wzrost liczby ofert pracy napływających do powiatowych urzędów pracy (56,6 tys. zarejestrowanych ofert w całym roku, tj. o 12,7% więcej niż w 2016 r.). Równocześnie spadła liczba podjęć pracy do poziomu 30,5 tys. (w 2016 r. – 35,9 tys.).

Sytuacja bezrobotnych zaliczanych do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy analizowanym 2017 r. była zróżnicowana. W okresie dwunastu miesięcy nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych wśród osób posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. W pozostałych grupach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Największy spadek odnotowano wśród: bezrobotnych powyżej 50 roku życia – o 26,9%, bezrobotnych do 30 roku życia – o 26,0%, długotrwale bezrobotnych – o 24,4%.

W roku 2017 odnotowano niewielki wzrost wydatków Funduszu Pracy (o 2,4%), w tym na programy promocji zatrudnienia (o 13,8%). W analizowanym roku kontynuowana była tendencja wzrostu zarówno wielkości, jak i udziału wydatków na programy promocji zatrudnienia.

Główne tendencje bezrobocia w województwie lubuskim w latach 2016 – 2017

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	Opis zmian
Stopa bezrobocia rejestrowanego	8,6%	6,6%	Dane na koniec roku, publikowane przez GUS w oparciu o informacje pozyskiwane w ramach bieżącej sprawozdawczości statystyki publicznej. W 2017 roku odnotowano spadek stopy bezrobocia rejestrowanego o 2,1 pkt. procentowego. Utrzymuje się duże zróżnicowanie stopy bezrobocia w naszym regionie. Najniższa była w mieście Gorzów Wielkopolski gdzie stopa bezrobocia wynosiła 2,6%, najwyższa – w międzyrzeckim – 12,9%.
Liczba bezrobotnych ogółem	32.367 osób	24.605 osób	Dane na koniec roku. W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 7.762 osoby. Jak co roku, zauważalną tendencją bezrobocia była jego sezonowość; miesiące wiosenne były okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast jego największe nasilenie przypadało na miesiące zimowe.
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (napływ)	67.348 osób	58.042 osoby	Dane za rok sprawozdawczy. Od stycznia do grudnia 2017 r. w województwie lubuskim zarejestrowano o 9.306 osób bezrobotnych mniej niż w analogicznym okresie 2016 r. Największy spadek odnotowano w powiatach: słubickim – 22,0%, świebodzińskim – 21,5%, oraz sulęcińskim – 17,9%.
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ)	74.329 osoby	65.804 osoby	Dane za rok sprawozdawczy. W ciągu dwunastu miesięcy 2017 roku wyrejestrowanych zostało o 8.525 bezrobotnych mniej niż w analogicznym okresie 2016 r.
Bezrobotne kobiety (udział do ogółu bezrobotnych)	56,5%	59,0%	Dane na koniec roku. W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 3.806 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 2,5 punktu procentowego.
Bezrobotni zamieszkali na wsi (udział do ogółu bezrobotnych)	43,8%	44,3%	Dane na koniec roku. W 2017 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych mieszkańców wsi o 3.269 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,5 punktu procentowego. Problem bezrobocia agrarnego oprócz dwóch powiatów ziemskich (gorzowski i zielonogórski) dotyczy w szczególności powiat sulęciński (59,1% bezrobotnych to mieszkańcy wsi) oraz świebodziński (57,7%).

Bezrobotni z prawem do zasiłku (udział do ogółu bezrobotnych)	17,6%	17,9%	Dane na koniec roku. W 2017 roku odnotowano wzrost odsetka osób pobierających zasiłek o 0,3 punktu procentowego. Najwięcej bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiecie gorzowskim (grodzkim) – 23,7%, najmniej w powiecie wschowskim – 13,4%.
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (udział do ogółu bezrobotnych)	5,4%	4,9%	Dane na koniec roku. W końcu 2017 r. zbiorowość ta liczyła 1.210 osób (rok wcześniej – 1.755 osób). Największy udział odnotowano w powiecie świebodzińskim (10,0%), najmniejszy w powiecie nowosolskim (0,9%).
Bezrobotni z wyższym wykształceniem (udział do ogółu bezrobotnych)	10,2%	10,5%	Dane na koniec roku. W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach spadła o 719 osób. W dalszym ciągu atutem osób z wyższym wykształceniem jest relatywnie krótki czas pozostawania bez pracy. W 2017 r. udział osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym wzrósł o 0,3 punktu procentowego.
Młodzież do 30 roku życia (udział do ogółu bezrobotnych)	25,4%	24,8%	Na koniec grudnia 2017 roku stanowili oni 24,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie dwunastu miesięcy liczba najmłodszych bezrobotnych zmniejszyła się o 2.139 osób. Wśród osób do 30 roku życia 29,5% dotychczas nie pracowało.
Bezrobotni w wieku powyżej 50 lat (udział do ogółu bezrobotnych)	30,2%	29,0%	Dane na koniec roku. W 2017 roku odnotowano zmniejszenie odsetka osób w wieku powyżej 50 lat o 1,2 punktu procentowego. W okresie roku liczba bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 2.628 osób.
Długotrwale bezrobotni (udział do ogółu bezrobotnych)	49,4%	49,1%	Dane na koniec roku. W 2017 r. udział długotrwale bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 punktu procentowe. Liczebność tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 3.897 osób. Utrzymało się duże zróżnicowanie przestrzenne poziomu i natężenia długotrwałego bezrobocia. W końcu 2017 r. największy odsetek długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiecie nowosolskim – 58,2% ogółu bezrobotnych, najmniejszy w powiecie gorzowskim (grodzkim) – 32,7%.
Bezrobotni niepełnosprawni (udział do ogółu bezrobotnych)	8,7%	9,1%	Dane na koniec roku. W okresie dwunastu miesięcy 2017 r. liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zmniejszyła się o 577 osób. Niespełna połowa osób niepełnosprawnych posiadała umiarkowany stopień niepełnosprawności (49,7% ogółu). Największą grupę stanowili bezrobotni z upośledzeniem narządu ruchu – 976 osób (32,6% ogółu).

<i>Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku</i>	50.235	56.592	Dane za pełny rok. W 2017 r. nastąpił wzrost liczby propozycji pracy i aktywizacji o 12,7%. Największy wystąpił w powiecie świebodzińskim – o 51,7% i zielonogórskim ziemskim – o 50,7%. Największy spadek miał miejsce w powiecie żarskim – o 7,9% i wschowskim – o 7,4%.
<i>Podjęcia pracy w ciągu roku</i>	35.928 osób	30.536 osób	Dane za pełny rok. W 2017 r. odnotowano spadek liczby podjęć pracy o 5.392 osoby. Wśród podjęć pracy w 2017 r. spadła liczba podjęć pracy niesubsydiowanej o 5.591 osób. Wzrósł udział prac subsydiowanych (z 19,4% w 2016 r. do 23,4% w 2017 r.), wzrosła również ich liczba (z 6.953 osób w 2016 r. do 7.152 osoby w 2017 r.).
<i>Liczba osób skierowanych do aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu</i>	15.324 osób	14.739 osób	Dane za pełny rok. W 2017 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało 3,8% mniej bezrobotnych niż w 2016 r. Wzrost liczby osób oraz udziału w subsydiowanych formach zatrudnienia odnotowano w ramach tzw. „bonów” (z 419 osób i udziale w ogółem 6,0% w 2016 r. do 518 osób, tj. 7,2% ogółu w 2017 r.).
<i>Wydatki Funduszu Pracy</i>	192,5 mln zł	197,2 mln zł	Dane za pełny rok. W 2017 r. nastąpił niewielki wzrost wydatków Funduszu Pracy ogółem o 2,4%. W porównaniu do roku ubiegłego udział wydatków obligacyjnych w wydatkach ogółem spadł o 6,1 punktu procentowego. Odnotowano wzrost wydatków na programy promocji zatrudnienia o ponad 14,5 mln zł przy jednoczesnym wzroście o 6 punktów procentowych udziału tych wydatków w wydatkach ogółem. W 2017 r. odnotowano niewielki wzrost wydatków na aktywizację zawodową bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 302,2 tys. zł) natomiast w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia odnotowany wzrost wyniósł 9,7 mln zł.

ANEKS STATYSTYCZNY

Tablica 1. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani w 2017 r.		Bezrobotni, którzy podjęli pracę w 2017 r.		Bezrobotni zarejestrowani w 2017 r.			
					ogółem		w tym z prawem do zasiłku	
	w okresie sprawozdawczym				w końcu okresu sprawozdawczego			
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem	58.042	29.349	30.536	15.850	24.605	14.494	4.395	2.789
z tego osoby poprzednio pracujące	50.104	25.290	27.482	14.245	21.594	12.431	4.385	2.787
w tym zwolnione z przyczyn zakładu pracy	2.473	1.486	1.676	961	1.210	739	710	426
z tego osoby dotychczas nie pracujące	7.938	4.059	3.054	1.605	3.011	2.063	10	2
Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)								
Zamieszkali na wsi	22.123	11.086	12.066	6.193	10.905	6.541	1.806	1.134
w tym posiadający gospodarstwa rolne	60	26	37	19	30	14	6	3
Osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończeniu nauki	4.288	2.502	1.997	1.129	650	408	22	16
Cudzoziemcy	124	69	63	34	56	36	2	0
Bez kwalifikacji zawodowych	17.632	8.931	7.161	3.800	7.801	4.907	898	616
Bez doświadczenia zawodowego	12.575	6.575	5.127	2.763	4.488	3.051	16	7
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	4.079	x	1.465	x	4.461	x	316
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy:	49.815	26.306	22.323	11.595	20.373	12.281	2.977	1.864
do 30 roku życia	22.084	11.812	11.129	5.903	6.092	4.408	812	628
w tym do 25 roku życia	12.658	6.507	5.946	2.984	2.845	1.988	227	160
długotrwale bezrobotne	15.633	9.183	6.653	3.879	12.092	7.614	97	86
powyżej 50 roku życia	11.939	4.642	5.704	2.217	7.143	2.680	1.505	691
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	1.056	575	329	173	524	284	13	10
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku	6.895	5.488	3.291	2.498	4.993	4.575	838	755
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	127	101	50	38	69	58	11	8
niepełnosprawni	4.816	2.435	2.454	1.253	2.239	1.158	504	289

Tablica 2. BILANS BEZROBOTNYCH

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Z ogółem zamieszkali na wsi		Z ogółem z prawem do zasiłku	
			razem	kobiety	razem	kobiety
Bezrobotni wg stanu w końcu roku 2016	32.367	18.300	14.174	8.092	5.690	3.366
Bezrobotni zarejestrowani w 2017 r.:	58.042	29.349	22.123	11.086	11.043	6.594
po raz pierwszy	8.754	4.630	3.251	1.680	1.530	994
po raz kolejny	49.288	24.719	18.872	9.406	9.513	5.600
po pracach interwencyjnych	47	29	16	11	9	7
po robotach publicznych	379	148	189	72	105	35
po stażu	3.758	2.618	1.567	1.042	260	211
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	700	166	294	62	158	53
po pracach społecznie użytecznych	1.840	864	919	409		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2017 r. z powodu:	65.804	33.155	25.392	12.637		
podjęcia pracy, z tego:	30.536	15.850	12.066	6.193		
niesubsydiowanej, w tym:	23.384	12.410	9.239	4.905		
podjęcie działalności gospodarczej	785	292	288	101		
pracy sezonowej	356	193	141	79		
subsydiowanej, z tego w ramach:	7.152	3.440	2.827	1.288		
prac interwencyjnych	1.217	725	473	252		
robót publicznych	1.058	466	539	229		
podjęcia działalności gospodarczej	1.297	561	486	184		
w tym w ramach bonu na zasiedlenie	13	5	3	2		
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1.207	505	472	189		
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	287	132	81	50		

podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	18	9	9	7
podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	213	88	62	20
inne	1.855	954	705	357
rozpoczęcia szkolenia	691	159	292	61
w tym w ramach bonu szkoleniowego	124	30	57	12
rozpoczęcia stażu	4.965	3.450	1.992	1.331
w tym w ramach bonu stażowego	25	14	12	5
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	1.931	891	959	420
w tym w ramach PAI	69	36	49	25
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	884	580	303	203
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2.515	1.174	797	355
odmowy ustalenia profilu pomocy	8	1	3	0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	13.821	5.117	5.145	1.886
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5.371	3.339	1.933	1.262
podjęcia nauki	73	45	35	23
osiągnięcia wieku emerytalnego	1.052	633	382	211
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	634	307	228	113
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	464	296	139	78
innych	2.859	1.313	1.118	501
Bezrobotni wg stanu w końcu 2017 r.	24.605	14.494	10.905	6.541
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	3.048	1.972	1.389	924

Tablica 3. BILANS WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wyszczególnienie	Do 30 roku życia		w tym do 25 roku życia		Powyżej 50 roku życia		Długotwale bezrobotni	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Bezrobotni wg stanu w końcu roku 2016	8.231	5.570	4.027	2.592	9.771	3.869	15.989	9.623
Bezrobotni zarejestrowani w 2017 r.:	22.084	11.812	12.658	6.507	11.939	4.642	15.633	9.183
po raz pierwszy	6.294	3.342	4.837	2.491	845	403	x	x
po raz kolejny	15.790	8.470	7.821	4.016	11.094	4.239	15.633	9.183
po pracach interwencyjnych	14	12	7	6	7	2	14	7
po robotach publicznych	46	30	13	5	213	52	107	43
po stażu	2.024	1.412	1.193	809	345	179	789	565
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	334	71	206	42	62	7	103	28
po pracach społecznie użytecznych	121	85	44	28	1.045	315	1.519	735
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2016 r. z powodu:	23.549	12.501	13.262	6.703	14.567	5.831	19.530	11.192
podjęcia pracy, z tego:	11.129	5.903	5.946	2.984	5.704	2.217	6.653	3.879
niesubsydiowanej, w tym:	7.891	4.299	4.201	2.168	4.361	1.770	5.281	3.153
podjęcie działalności gospodarczej	193	56	72	18	137	39	200	93
pracy sezonowej	144	80	91	49	65	30	92	61
subsydiowanej, z tego w ramach:	3.238	1.604	1.745	816	1.343	447	1.372	726
prac interwencyjnych	363	208	206	112	203	83	236	155
robót publicznych	129	82	49	26	513	133	406	176
podjęcia działalności gospodarczej	542	246	193	82	82	33	210	103
w tym w ramach bonu na zasiedlenie	12	4	5	1	x	x	1	1
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	346	154	213	90	205	53	191	93
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	287	132	145	63	x	x	3	3
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	18	9	12	7	x	x	0	0

podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0	0	0	x	x	0	0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	x	x	x	x	213	88	68	26
inne	1.553	773	927	436	127	57	258	170
rozpoczęcia szkolenia	329	69	205	42	61	7	95	27
w tym w ramach bonu szkoleniowego	124	30	76	17	x	x	10	1
rozpoczęcia stażu	2.887	2.001	1.809	1.216	387	203	1.116	807
w tym w ramach bonu stażowego	25	14	10	4	x	x	1	1
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	134	99	48	32	1.075	317	1.507	726
w tym w ramach PAI	3	3	2	2	34	10	59	32
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	182	158	89	74	274	105	884	580
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	1.026	525	590	275	396	116	856	489
odmowy ustalenia profilu pomocy	2	1	2	1	2	0	0	0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	5.339	2.222	3.240	1.308	2.283	602	3.869	1.977
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1.708	1.093	881	538	1.236	718	2.295	1.579
podjęcia nauki	64	37	58	31	1	1	7	5
osiągnięcia wieku emerytalnego	x	x	x	x	1.047	631	749	432
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	51	28	31	17	438	198	222	100
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	x	x	x	x	459	291	2	1
innych	698	365	363	185	1.204	425	1.275	590
Bezrobotni którzy w 2017 r. utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	674	473	578	408	x	x	x	x
Bezrobotni wg stanu w końcu 2017 r.	6.092	4.408	2.845	1.988	7.143	2.680	12.092	7.614
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	1.636	1.175	1.137	794	662	273	983	722

Tablica 4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Wyszczególnienie		Razem	Kobiety
		w końcu okresu sprawozdawczego (XII 2017 r.)	
Osoby bezrobotne:	zatrudnione przy pracach interwencyjnych	759	467
	zatrudnione przy robotach publicznych	146	73
	odbywające szkolenie	13	3
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	1	0
	odbywające staż	1.210	869
	w tym w ramach bonu stażowego	17	10
	odbywające przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0
	odbywające prace społecznie użyteczne	6	1
	w tym w ramach PAI	0	0
	zatrudnione w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0
	zatrudnione w ramach grantu na telepracę	0	0
	zatrudnione w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0
	zatrudnione w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	232	90
	w tym powyżej 60 roku życia	46	1

Tablica 5. POSZUKUJĄCY PRACY

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety
Poszukujący pracy wg stanu w końcu 2016 r.	482	182
Poszukujący pracy zarejestrowani w 2017 r.	938	370
Osoby wyłączone z ewidencji poszukujących pracy w 2017 r. z powodu:	1.019	400
podjęcia pracy	1	1
rozpoczęcia szkolenia	3	0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0
niepotwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie	479	174
niepodjęcia lub przerwania uczestniczenia w oferowanym działaniu	1	0
dobrowolnej rezygnacji	359	163
innych	176	62
Poszukujący pracy wg stanu w końcu 2017 r., w tym:	401	152
niepełnosprawni nie pozostający w zatrudnieniu	138	46
będący w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy	0	0
zatrudnienie u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji	0	0
otrzymujący świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny	0	0
uczestniczący w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji	0	0
żołnierze rezerwy	1	0
pobierający rentę szkoleniową	3	1
pobierający świadczenie szkoleniowe	0	0
podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem	0	0
cudzoziemcy	0	0
pracownicy w wieku 45 lat i powyżej	22	15

Tablica 6. OSOBY UPRAWNIONE DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO, OSOBY UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIACH REALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EFS, CUDZOZIEMCY Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Wyszczególnienie		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
		w 2017 r.		w końcu 2017 r.	
Nabyły uprawnienie do dodatku aktywizacyjnego w wyniku podjęcia zatrudnienia	skierowane przez powiatowy urząd pracy	1	1	1	1
	z własnej inicjatywy	3.813	2.156	734	423
Rozpoczęły udział w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych przez EFS, w tym:		4.404	2.564	x	x
projektach systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy		4.200	2.471	x	x
projektach konkursowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy		204	93	x	x
Zarejestrowani jako cudzoziemcy z prawem do zasiłku, w tym:		12	7	2	0
z krajów EOG oraz Szwajcarii		1	0	1	0
Zarejestrowani jako cudzoziemcy bez prawa do zasiłku, w tym:		117	63	54	36
z krajów EOG oraz Szwajcarii		14	3	8	2
Polacy z prawem do zasiłku transferowego		86	37	20	8

Tablica 7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Wyszczególnienie	Zgłoszone w 2017 r.				W końcu 2017 r.	
	razem	z tego dotyczące pracy			razem	w tym niewykorzystane dłużej niż 30 dni
		subsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej		
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z ogółem:	56.592	12.408	5.858	8.398	2.596	1.224
zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	48.985	4.801	2.534	8.398	2.550	1.189
miejsca aktywizacji zawodowej, w tym:	7.607	7.607	3.324	x	46	35
staże	5.574	5.574	1.405	x	46	35
przygotowanie zawodowe dorosłych	1	1	1	x	0	0
prace społecznie użyteczne	2.032	2.032	1.918	x	0	0
dla niepełnosprawnych	2.125	181	103	355	185	116
dla osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	319	95	24	222	30	30

Tablica 8. OSOBY OBJĘTE INDYWIDUALNYM PLANEM DZIAŁANIA W 2017 R.

Wyszczególnienie		Bezrobotni		Poszukujący pracy	
		razem	kobiety	razem	kobiety
Przygotowano IPD	w okresie sprawozdawczym	45.865	24.017	453	224
Przerwali realizację IPD		39.599	20.344	564	263
w tym z powodu podjęcia pracy		18.863	9.830	128	63
Zakończyli realizację IPD		11.063	5.919	229	106
Realizujący IPD w końcu miesiąca sprawozdawczego (XII 2017 r.)		26.814	15.755	696	331

Tablica 9. PROFILE POMOCY

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych dla których ustalono profil pomocy		Liczba wywiadów zakończonych ustaleniem profilu pomocy		Liczba bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
	w 2017 r.			na koniec 2017 r.		
Ogółem, z tego:	53.103	27.499	53.262	27.586	23.649	14.037
profil I	x	x	2.706	1.462	599	363
profil II	x	x	41.390	20.678	14.238	8.092
profil III	x	x	9.166	5.446	8.812	5.582

Tablica 10. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ I ZWOLNIENIA GRUPOWE, ZWOLNIENIA MONITOROWANE

Wyszczególnienie	w 2017 r.				w końcu 2017 r.			
	z sektora publicznego		z sektora prywatnego		z sektora publicznego		z sektora prywatnego	
	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby
Zgłoszenia zwolnień grupowych	12	72	19	279	0	0	1	44
Zwolnienia grupowe	14	72	40	1.100	x	x	x	x
Zwolnienia monitorowane	0	0	0	0	x	x	x	x

Tablica 11. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WG POWIATÓW W LATACH 2012 – 2017

Powiaty	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, stan na koniec roku					
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Gorzów Wlkp. (grodzki)	5.250	4.898	2.155	2.918	2.230	1.508
Gorzów Wlkp. (ziemski)	3.020	3.194	3.378	2.002	1.751	1.207
Krosno Odrzańskie	4.373	4.248	3.250	2.933	2.430	1.938
Międzyrzecz	4.873	5.085	3.981	3.295	3.140	2.688
Nowa Sól	7.301	7.539	5.973	5.058	3.998	2.909
Słubice	2.154	2.110	1.257	989	681	511
Strzelce Krajeńskie	4.903	4.777	3.600	3.104	2.629	1.980
Sulęcín	1.848	1.782	1.534	1.336	1.102	788
Świebodzin	2.955	3.124	2.386	2.143	1.798	1.273
Wschowa	2.440	2.285	1.812	1.605	1.485	1.228
Zielona Góra (grodzki)	4.826	4.532	4.244	4.003	2.994	2.268
Zielona Góra (ziemski)	4.945	4.698	4.262	2.893	2.325	1.788
Żagań	5.851	5.986	4.932	3.846	3.059	2.398
Żary	5.875	5.547	4.351	3.223	2.745	2.121
Województwo Lubuskie	60.614	59.805	47.115	39.348	32.367	24.605

Tablica 12. OSOBY POSZUKUJĄCE PRACY ZAREJESTROWANE W PUP W LATACH 2012 – 2017

Powiaty	Liczba osób poszukujących pracy zarejestrowane w PUP, stan na koniec roku					
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Gorzów Wlkp. (grodzki)	65	90	62	40	29	27
Gorzów Wlkp. (ziemski)	18	15	14	17	11	12
Krosno Odrzańskie	34	30	21	24	26	28
Międzyrzecz	93	82	78	42	41	33
Nowa Sól	64	56	50	53	53	42
Słubice	22	25	16	18	16	7
Strzelce Krajeńskie	42	45	37	44	31	28
Sulęcín	25	25	16	16	9	8
Świebódzin	12	13	13	17	12	11
Wschowa	61	63	43	32	20	17
Zielona Góra (grodzki)	56	85	90	110	101	71
Zielona Góra (ziemski)	65	62	46	36	38	32
Żagań	29	33	36	26	23	24
Żary	101	102	88	86	72	61
Województwo Lubuskie	743	687	726	610	561	482

Tablica 13. „NAPŁYW” BEZROBOTNYCH WG POWIATÓW W LATACH 2012 – 2017

Powiaty	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach:					
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	9.801	9.827	8.283	7.828	6.879	6.096
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	5.329	5.680	4.570	4.212	3.773	3.173
Krosno Odrzańskie	5.940	6.172	5.131	5.044	4.401	3.808
Międzyrzecz	6.226	6.531	5.789	5.873	5.086	4.253
Nowa Sól	8.839	8.780	7.839	7.826	6.916	5.994
Słubice	4.053	4.071	3.420	2.866	2.171	1.693
Strzelce Krajeńskie	6.251	6.364	5.558	5.773	5.288	5.041
Sulęcín	3.710	3.683	3.059	2.739	2.294	1.883
Świebodzin	4.955	4.609	4.033	3.898	3.654	2.870
Wschowa	3.793	3.788	3.028	2.910	2.521	2.195
Zielona Góra (grodzki)	8.725	8.033	7.193	7.849	7.118	6.244
Zielona Góra (ziemski)	7.874	7.597	6.945	5.178	4.467	3.789
Żagań	9.947	9.448	7.865	7.209	6.292	5.553
Żary	9.845	9.097	8.132	7.392	6.488	5.450
Województwo Lubuskie	95.288	93.680	80.845	76.597	67.348	58.042

Tablica 14. „ODPŁYW” BEZROBOTNYCH WG POWIATÓW W LATACH 2012 – 2017

Powiaty	Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji w latach:					
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Gorzów Wlkp. (grodzki)	9.883	10.179	9.803	8.288	7.567	6.818
Gorzów Wlkp. (ziemski)	5.420	5.506	5.609	4.365	4.024	3.717
Krosno Odrzańskie	5.930	6.297	6.129	5.361	4.904	4.300
Międzyrzecz	5.940	6.319	6.893	6.559	5.241	4.705
Nowa Sól	8.496	8.542	9.405	8.741	7.976	7.083
Stubice	4.255	4.115	4.273	3.134	2.479	1.863
Strzelce Krajeńskie	5.985	6.490	6.735	6.269	5.763	5.690
Sulęcín	3.597	3.749	3.307	2.937	2.528	2.197
Świebodzin	4.359	4.440	4.771	4.141	3.999	3.395
Wschowa	3.605	3.943	3.501	3.117	2.641	2.452
Zielona Góra (grodzki)	8.778	8.327	7.481	8.874	8.127	6.970
Zielona Góra (ziemski)	7.512	7.844	7.381	5.763	5.035	4.326
Żagań	10.119	9.313	8.919	8.295	7.079	6.214
Żary	9.929	9.425	9.328	8.520	6.966	6.074
Województwo Lubuskie	93.808	94.489	93.535	84.364	74.329	65.804

Tablica 15. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W POWIATACH WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W LATACH 2012 – 2017

Powiaty	Stopa bezrobocia (stan na koniec roku)					
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	9,3%	8,6%	6,0%	5,1%	3,9%	2,6%
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	12,7%	12,9%	9,1%	8,2%	6,9%	4,8%
Krosno Odrzańskie	24,1%	23,9%	19,5%	17,0%	14,3%	11,5%
Międzyrzecz	21,9%	23,4%	19,4%	15,8%	15,0%	12,9%
Nowa Sól	24,9%	26,0%	21,3%	18,0%	14,2%	10,5%
Słubice	12,2%	13,1%	8,2%	6,3%	4,2%	3,1%
Strzelce Krajeńskie	25,6%	25,4%	20,4%	17,7%	14,9%	11,4%
Sulęcín	15,6%	15,3%	13,4%	12,0%	9,7%	7,0%
Świebodzin	12,1%	13,1%	10,6%	9,2%	7,6%	5,4%
Wschowa	17,8%	17,4%	13,3%	11,9%	11,1%	9,2%
Zielona Góra (grodzki)	8,3%	7,8%	7,3%	6,8%	4,6%	3,4%
Zielona Góra (ziemski)	15,8%	15,2%	13,9%	9,5%	9,0%	7,0%
Żagań	25,2%	25,4%	22,1%	18,1%	14,4%	11,4%
Żary	17,1%	16,5%	13,3%	9,9%	8,2%	6,3%
Województwo Lubuskie	15,8%	15,7%	12,8%	10,6%	8,6%	6,6%

Tablica 16. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJ. LUBUSKIEGO, WG WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU I STAŻU PRACY (stan na 31 grudnia 2017 r.)

Wyszczególnienie	Do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia	Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	Posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	Niepełnosprawni
wykształcenie								
wyższe	805	131	896	290	7	551	5	156
policealne i średnie zawodowe	1.356	639	2.298	1.336	60	1.103	11	491
średnie ogólnokształcące	1.024	458	1.045	293	23	668	8	181
zasadnicze zawodowe	1.148	626	3.733	2.705	176	1.172	22	800
gimnazjalne i poniżej	1.759	991	4.120	2.519	258	1.499	23	611
czas pozostawania bez pracy								
do 1 miesiąca	1.021	552	550	697	71	388	16	241
1 – 3 miesiące	1.610	833	1.218	1.441	164	712	15	443
3 – 6 miesięcy	982	463	907	1.017	67	685	17	372
6 – 12 miesięcy	930	363	1.695	1.276	73	1.038	11	411
12 – 24 miesiące	898	392	3.552	1.039	65	1.103	7	341
powyżej 24 miesięcy	651	242	4.170	1.673	84	1.067	3	431

Wiek								
18 – 24 lata	2.845	2.845	922	X	22	952	1	107
25 – 34 lata	3.247	X	3.116	X	109	2.785	24	263
35 – 44 lata	X	X	2.850	X	126	1.163	26	406
45 – 54 lata	X	X	2.317	2.324	129	83	16	594
55 – 59 lat	X	X	1.811	3.129	94	8	1	555
powyżej 60 lat	X	X	1.076	1.690	44	2	1	314
staż pracy								
do 1 roku	1.812	863	2.148	461	106	1.101	14	233
1 – 5 lat	2.220	856	2.726	461	132	1.765	10	328
5 – 10 lat	256	21	1.914	836	96	809	15	323
10 – 20 lat	9	X	2.131	2.019	89	370	14	546
20 – 30 lat	X	X	1.195	2.077	39	29	6	449
30 lat i więcej	X	X	359	1.040	4	1	0	205
bez stażu	1.795	1.105	1.619	249	58	918	10	155
Województwo Lubuskie	6.092	2.845	12.092	7.143	524	4.993	69	2.239

Tablica 17. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ORAZ PODJĘCIA PRACY W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM W 2017 r.

Powiaty	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej			Podjęcia pracy		
	ogółem	w tym subsydiowane		ogółem	w tym pracy subsydiowanej	
		ogółem	Udział		ogółem	Udział
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	8.738	902	10,3%	2.889	567	19,6%
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	3.118	435	14,0%	1.699	359	21,1%
Krosno Odrzańskie	3.712	797	21,5%	2.323	426	18,3%
Międzyrzecz	2.466	705	28,6%	2.645	561	21,2%
Nowa Sól	3.738	1.340	35,9%	3.189	750	23,5%
Słubice	2.504	453	18,1%	788	281	35,7%
Strzelce Krajeńskie	3.106	1.160	37,4%	2.751	478	17,4%
Sulęcín	2.778	526	18,9%	1.199	343	28,6%
Świebodzin	3.525	707	20,1%	1.607	337	21,0%
Wschowa	2.383	372	15,6%	1.229	306	24,9%
Zielona Góra (grodzki)	8.475	1.129	13,3%	2.924	666	22,8%
Zielona Góra (ziemski)	3.645	319	8,8%	1.870	334	17,9%
Żagań	3.346	1.561	46,7%	3.164	1.135	35,9%
Żary	5.058	2.002	39,6%	2.259	609	27,0%
Województwo Lubuskie	56.592	12.408	21,9%	30.536	7.152	23,4%

Tablica 18. STRUKTURA WYDATKÓW Z FUNDUSZY PRACY W PUP w 2017 r. (w tys. zł.)*

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki ogółem	w tym na:													
		Zasidki dla bezrobotnych ze skiadkami	Dodatki aktywizacyjne i świadczenia integracyjne	Pozostałe wydatki	Programy na rzecz promocji zatrudnienia										
					Ogółem	w tym na:									
						Szkolenia	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Prace społecznie użyteczne	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	Refundacja wynagrodzeń osób do 30 roku życia	Staż	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	Pozostałe programy
Gorzów Wlkp.	29.479,9	9.378,2	3.295,5	686,1	16.120,1	593,8	458,5	948,6	42,5	2.277,4	3.293,0	3.118,1	3.350,6	885,5	1.152,1
Krosno Odrz.	15.098,1	4.483,9	390,9	500,5	9.722,8	321,7	0,0	732,5	40,5	1.588,0	2.318,4	2.210,3	1.814,4	372,2	324,8
Międzyrzecz	19.972,3	6.832,5	932,6	563,3	11.643,9	146,6	290,6	960,2	29,9	1.211,1	2.616,6	2.904,4	2.392,6	472,5	619,4
Nowa Sól	20.518,8	6.776,5	895,9	583,2	12.263,2	154,3	417,8	1.075,3	124,3	1.063,4	2.664,8	3.360,1	2.601,8	265,1	536,3
Ślubiice	5.689,1	1.329,9	141,6	178,8	4.038,8	22,0	84,7	75,6	81,1	732,7	1.216,4	918,9	605,2	204,9	97,3
Strzelce Kraj.	16.671,6	5.666,2	2.196,4	510,5	8.298,5	206,4	605,5	564,3	128,3	563,2	932,6	1.332,2	3.222,4	346,1	397,5
Sulęcín	7.428,2	1.796,4	56,4	271,6	5.303,8	104,1	399,3	332,3	15,4	1.353,0	806,0	810,2	870,7	356,3	256,5
Świebodzin	9.858,3	2.557,6	247,1	297,1	6.756,5	135,2	17,5	523,8	53,1	399,8	1.366,7	1.716,9	2.032,2	128,3	383,0
Wschowa	9.033,0	1.789,7	246,9	334,1	6.662,3	341,7	187,3	209,8	79,1	944,4	2.117,7	1.642,8	661,2	295,1	183,2
Zielona Góra	28.176,3	8.439,7	1.308,4	790,9	17.637,3	227,5	899,1	1.098,4	87,5	1.716,8	2.467,1	4.692,0	4.985,0	772,9	691,0
Żagań	19.547,0	5.883,2	1.390,0	528,6	11.745,2	80,7	1.409,1	1.750,3	158,7	1.116,1	1.861,0	2.970,0	1.845,8	105,6	447,9
Żary	14.147,8	3.494,1	590,3	444,9	9.618,5	138,1	904,2	149,0	200,3	639,3	1.869,6	2.633,1	2.415,3	259,7	409,9
Województwo Lubuskie**	195.620,4	58.427,9	11.692,0	5.689,6	119.810,9	2.472,1	5.673,6	8.420,1	1.040,7	13.605,2	23.529,9	28.309,0	26.797,2	4.464,2	5.499,2

* Na podstawie sprawozdania MRPIPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy w 2017 r.

**Kwoty wydatków dla województwa lubuskiego nie obejmują wydatków poniesionych w ramach Funduszu Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w 2017 roku (1.611,3 tys. zł.)